

T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
ALMAN DİLİ EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**“DEUTSCH IST SPITZE” ALMANCA DERS
KİTABININ İNCELENMESİ VE DİLBİLGİSİ
KONULARININ TÜRKÇE İLE
KARŞILAŞTIRILARAK DİJİTAL
ORTAMDA PEKİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN
ALİŞTIRMA ÖNERİLERİ**

TUĞBA ÇARIKÇI

TEZ DANIŞMANI
PROF. DR. SEVİNÇ SAKARYA MADEN

EDİRNE, 2015

TÜRKISCHE REPUBLIK
TRAKYA UNIVERSITÄT
INSTITUT FÜR SOZIALWISSENSCHAFTEN
ABTEILUNG FÜR FREMDSPRACHEN
ABTEILUNG FÜR DEUTSCHLEHRERAUSBILDUNG
MAGISTERARBEIT

**ANALYSE DES LEHRBUCHS „DEUTSCH
IST SPITZE“ -VERGLEICH DER
GRAMMATISCHEN STRUKTUREN MIT
TÜRKISCH- ÜBUNGSVORSCHLÄGE ZUR
FESTIGUNG DER GRAMMATIK IM
DIGITALEN RAUM**

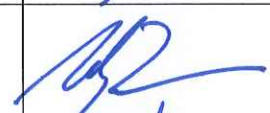
TUĞBA ÇARIKÇI

BETREUERIN
PROF. DR. SEVİNÇ SAKARYA MADEN

EDİRNE, 2015

T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
ALMAN DİLİ EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TUĞBA ÇARIKÇI tarafından hazırlanan “DEUTSCH IST SPITZE” ALMANCA DERS KİTABININ İNCELENMESİ VE DİLBİLGİSİ KONULARININ TÜRKÇE İLE KARŞILAŞTIRILARAK DİJİTAL ORTAMDA PEKİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN ALIŞTIRMA ÖNERİLERİ Konulu YÜKSEK LİSANS Tezinin Sınavı, Trakya Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin 15.-16. maddeleri uyarınca 21.05.2015 Perşembe günü saat 15:00'de yapılmış olup tezin * **KABUL.....EDİLMESİNE** OYBİRLİĞİ/~~OYÇOKLUĞU~~ ile karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYELERİ	KANAAT	İMZA
Prof. Dr. Sevinç SAKARYA MADEN (Danışman)	Kabul edilmesine	
Doç. Dr. Hikmet ASUTAY	Kabul edilmesine	
Yrd. Doç. Dr. Yıldız AYDIN	Kabul edilmesine	

* Jüri üyelerinin, tezle ilgili kanaat açıklaması kısmında “Kabul Edilmesine /Reddine” seçeneklerinden birini tercih etmeleri gerekir.

T.C
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞİ VE YAYIMLAMA İZİN FORMU

Referans No	10076713
Yazar Adı / Soyadı	TUĞBA ÇARIKÇI
Uyruğu / T.C.Kimlik No	TÜRKİYE / 44386010376
Telefon	5373695068
E-Posta	tugbacrk@hotmail.com
Tezin Dili	Türkçe
Tezin Özgün Adı	"Deutsch ist Spitze" Almanca Ders Kitabının İncelenmesi ve Dilbilgisi Konularının Türkçe İle Karşılaştırılarak Dijital Ortamda Pekiştirilmesine İlişkin Alıştırma Önerileri
Tezin Tercümesi	Analyse des Lehrbuchs "Deutsch ist Spitze" -Vergleich der grammatischen Strukturen mit Türkisch- Übungsvorschläge zur Festigung der Grammatik im digitalen Raum
Konu	Eğitim ve Öğretim = Education and Training
Üniversite	Trakya Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Bölüm	
Anabilim Dalı	Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı
Bilim Dalı	Alman Dili Eğitimi Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2015
Sayfa	227
Tez Danışmanları	PROF. DR. SEVİNÇ MADEN 59560005000
Dizin Terimleri	
Önerilen Dizin Terimleri	Almanca Yabancı Dil Ders Kitabı, Deutsch Ist Spitze, Ders Kitabı İncelemesi ve Değerlendirilmesi, Türkçe Almanca Dilbilgisi Yapılarının Karşılaştırılması, Dilbilgisi Alıştırmaları, Almanca Dilbilgisini Öğrenmeye ve Pekiştirmeye Yönelik Örnek Alıştırma Önerileri
Kısıtlama	36 ay süre ile kısıtlı

Tezimin, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanında arşivlenmesine izin veriyorum. Ancak internet üzerinden tam metin açık erişime sunulmasının 17.06.2018 tarihine kadar ertelenmesini talep ediyorum. Bu tarihten sonra tezimin, bilimsel araştırma hizmetine sunulması amacı ile Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi tarafından internet üzerinden tam metin erişime açılmasına izin veriyorum.

NOT: Erteleme süresi formun imzalandığı tarihten itibaren en fazla 3 (üç) yıldır.

17.06.2015

İmza:.....

TEŞEKKÜR

Öncelikle araştırmamın her aşamasında, bana yardımcı ve destek olan, kendisinden çok şey öğrenme fırsatı bulabildiğim tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Sevinç Sakarya MADEN'e çok teşekkür ederim.

İkinci olarak eğitim öğretim hayatıma adım attığımdan beri bugüne gelmemde katkısı bulunan ilkokul, ortaokul ve lise öğretmenlerime; lisans öğrenimimdeki değerli hocalarıma ve yüksek lisans öğrenimimdeki değerli hocalarım Sayın Doç. Dr. Handan KÖKSAL'a, Sayın Doç. Dr. Hikmet ASUTAY'a ve Sayın Doç. Dr. Mukadder Seyhan YÜCEL'e ve anket uygulaması kapsamında anketi dolduran 80. Yıl Cumhuriyet Anadolu Lisesi 2012-2013 Eğitim Öğretim Yılı 10. ve 11. yabancı dil sınıfı öğrencilerine, 2012-2013 Eğitim Öğretim Yılı Almanca Öğretmenliği son sınıf öğretmen adaylarına ve anketi yapmama izin veren 80. Yıl Cumhuriyet Anadolu Lisesi okul yöneticilerine müteşekkirim.

Son olarak da her zaman her konuda bana destek olan annem Gülfer ÇARIKÇI'ya, babam İbrahim ÇARIKÇI'ya ve biricik kardeşim Büşra ÇARIKÇI'ya teşekkürü bir borç bilirim.

Başlık: “Deutsch ist Spitze” Almanca Ders Kitabının İncelenmesi ve Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılarak Dijital Ortamda Pekiştirilmesine İlişkin Alıştırma Önerileri

Yazar: Tuğba ÇARIKÇI

ÖZET

Bu çalışmada *Deutsch Ist Spitze!* ders kitabı *Mannheimer Gutachten* ölçütlerine (Engel, 1977) göre incelenmiş, kitaptaki dilbilgisi konuları Türkçe ile karşılaştırılarak, dijital ortamlarda pekiştirme olanağı sunan alıştırma önerileri geliştirilmiştir. Tez beş bölümden oluşmaktadır.

Tezin birinci bölümü araştırmanın problemini, soru cümlesini, amacını, önemini, hipotezini, sınırlılığını, araştırma yöntemlerini ve konuya ilişkin literatür taramasını içermektedir. Araştırma kapsamında konu ile ilgili makaleler, bildiriler ve kitaplardan yararlanılmıştır.

Tezin ikinci bölümünde Türkiye’de yabancı dil eğitiminin tarihsel süreci araştırılmış, “Türkiye’de okutulan yabancı diller nelerdir?”, “Yabancı dil öğretilirken hangi kitaplar kullanılmıştır?”, “Yabancı dil öğretim metotları nelerdir?” gibi sorulara cevap bulunmaya çalışılmıştır.

Üçüncü bölümde araştırmanın yöntemi tanıtılmış, anket uygulaması ve kitap inceleme çalışması sonucu elde edilen veriler sunulmuştur. Bu bağlamda bu bölüm tez çalışmasının iskeleti niteliğindedir.

Tezin dördüncü bölümü verilerin değerlendirildiği kısımdır. Bu bölümde öncelikle anket verileri irdelenmiş ve yorumlanmıştır. *Deutsch Ist Spitze!* Almanca kitabı *Mannheimer Gutachten* ölçütleri doğrultusunda incelenerek ağırlıklı olarak

dilbilgisi konuları irdelenmiş ve *Deutsch Ist Spitze!* Almanca ders kitabının dilbilgisi konuları Türkçe ile karşılaştırılmıştır.

Araştırmanın son bölümünde elde edilen veriler ile ilgili genel bir değerlendirmeye yer verilmiş ve öneriler geliştirilmiştir. Sonuçta şunlar tespit edilmiştir: Anket uygulaması sonucu elde edilen veriler, *Deutsch Ist Spitze!* Almanca ders kitabının, Almanca ile ilk kez karşılaşan öğrenciler tarafından karmaşık bulunduğunu ortaya koymuştur. Daha çok bütünsel öğrenme metoduna alışkın olan öğrenciler bu kitap ile Almanca öğrenme konusunda zorluk yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Kitaptaki dilbilgisi konularını pekiştirmeye ilişkin alıştırmalar yetersiz bulunarak, kitaba ek alıştırma önerileri geliştirilmiştir. Alıştırmaların dijital ortamda yapılabilmesi için bir blog sayfası oluşturulmuş, kendi kendine ek alıştırma yapmak isteyen öğrencilere ve ek materyal arayan öğretmenlere bu yolla fayda sağlanması amaçlanmıştır (bkz. <http://tugbacrk.blogspot.com.tr/>).

Anahtar Kelimeler: Almanca Yabancı Dil Ders Kitabı, *Deutsch Ist Spitze*, Ders Kitabı İncelemesi ve Değerlendirilmesi, Türkçe Almanca Dilbilgisi Yapılarının Karşılaştırılması, Dilbilgisi Alıştırmaları, Almanca Dilbilgisini Öğrenmeye ve Pekiştirmeye Yönelik Örnek Alıştırma Önerileri.

Titel: Analyse des Lehrbuchs “Deutsch ist Spitze” -Vergleich der grammatischen Strukturen mit Türkisch- Übungsvorschläge zur Festigung der Grammatik im digitalen Raum

Autorin: Tuğba Çarıkçı

ZUSAMMENFASSUNG

In dieser Studie wurde das Lehrbuch *Deutsch Ist Spitze!* nach dem *Mannheimer Gutachten* analysiert, die grammatischen Strukturen mit den Strukturen im Türkischen verglichen und Übungsvorschläge zur Festigung der Grammatik im digitalen Raum erarbeitet. Diese Studie besteht aus fünf Teilen.

Der erste Teil beinhaltet das Problem, die Fragestellung, das Ziel, die Wichtigkeit, die Hypothese, die Begrenzung und den Forschungsstand der Arbeit. Zudem wird erläutert, nach welchen Kriterien bislang Lehrwerkanalysen durchgeführt wurden und Studien entstanden sind, die ähnliche Themen beinhalten. Dabei habe ich von zahlreichen Büchern, Artikeln und Vorträgen profitiert.

Im zweiten Teil wird der historische Prozess des Fremdsprachenunterrichts in der Türkei im Detail erklärt und auf die Fragen “Welche Fremdsprachen wurden in der Türkei unterrichtet?”, “Welche Bücher wurden als Lehrwerk im Fremdsprachenunterricht verwendet?” und “Wie viele Stunden Unterricht wurden im Fremdsprachenunterricht erteilt?” eingegangen.

Der dritte Teil beinhaltet die Forschungsmethode, die Darlegung der Umfragedaten und die Kriterien, wonach die Lehrwerkanalyse durchgeführt wurde. Der dritte Teil ist das Skelett dieser Studie.

Im vierten Teil erfolgt die Auswertung der Daten. In der Studie wurde einerseits eine Umfrage durchgeführt, andererseits das Lehrbuch *Deutsch Ist Spitze!*

nach dem Mannheimer Gutachten analysiert, anschließend die im Buch vorhandenen grammatischen Strukturen mit den Strukturen im Türkischen verglichen und Übungsvorschläge zur Festigung der Grammatik im digitalen Raum erarbeitet.

Der fünfte Teil umfasst die Schlussfolgerung und Übungsvorschläge zur Festigung der Grammatik, die als Produkt dieser Studie auch in einem Blog online aufrufbar sind. Diejenigen, die sich für Deutsch interessieren, Lerner, die selbstständig, effektiv und zügig üben wollen und Lehrende, die Zusatzmaterialien benötigen, können sich von diesen über das Internet erreichbaren Übungen Gebrauch machen.

Schlüsselwörter: Lehrbuch für DaF, *Deutsch Ist Spitze*, Lehrwerkanalyse und Lehrwerkbewertung, Vergleich der türkischen und deutschen Grammatik, Grammatikübungen, Erarbeitung von Übungsbeispielen zum Lernen und zur Festigung der deutschen Grammatik.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	i
ÖZET	ii
ZUSAMMENFASSUNG (ALMANCA ÖZET)	iv
İÇİNDEKİLER	vi
KISALTMALAR	xii
ÖRNEKLER LİSTESİ	xiii
TABLolar LİSTESİ	xvi
EKLER LİSTESİ	xvii
BÖLÜM 1: GİRİŞ	1
1.1. Problem	2
1.2.Soru Cümlesi	2
1.3.Amaç	3
1.4.Önemi	4
1.5.Hipotez	4
1.6.Sınırlılık	4
1.7.Alan Yazın	5
BÖLÜM 2: TÜRKİYE’DE YABANCI DİL ÖĞRETİMİNE TARİHSEL BİR BAKIŞ	13
2.1. Türkiye’de Geçmişten Günümüze İlk, Ortaöğretim ve Dengi Okullarda Okutulan Yabancı Diller	13
2.2. Geçmişten Günümüze Yabancı Dil Eğitiminde Kullanılan Yabancı Dil Yöntemleri	15
2.2.1. Dilbilgisi Çeviri Yöntemi	16
2.2.2. Direkt (Dolaysız) Yöntem	16
2.2.3. İşitsel Dilsel Yöntem	16
2.2.4. İşitsel Görsel Yöntem	17
2.2.5. Karma Yöntem	17
2.2.6. İletişimsel Yöntem	17
2.2.7. Kültürlerarası Yaklaşım	18
2.2.8. Alternatif Öğrenme Yöntemleri	18

2.2.8.1. Lozanov'un Telkin Yöntemi	18
2.2.8.2. Curran'ın Grup ile Dil Öğretimi	19
2.2.8.3. Sessizlik Yöntemi	19
2.3. Türkiye'de Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılan Ders Kitapları	20
2.3.1. Almanca Ders Kitabı	21
2.3.2. Wir lernen Deutsch	21
2.3.3. Lern mit uns 4	22
2.4. Yabancı Dil Öğretiminde Ders Kitapları ile İlgili Karşılaşılan Sorunlar.....	22
2.5. Ülkemizde ve Yurtdışında Konu ile İlgili Yapılan Araştırmalar	24
2.6. Günümüzde Türkiye'de Yabancı Dil Eğitim Politikasına Bir Bakış	24
BÖLÜM 3: ARAŞTIRMA	26
3.1. Araştırmanın Yöntemi	26
3.2. Anket Uygulaması	27
3.3. Kitap İnceleme Kriterleri	28
3.3.1. Bu Çalışma Kapsamında Geliştirilen Kitap İnceleme Kriterleri	29
BÖLÜM 4: VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	31
4.1. Anket Verilerinin Değerlendirilmesi	31
4.1.1. Genel Görünüm Bölümündeki Verilerin Yorumlanması.....	32
4.1.2. Fiziksel Görünüm Bölümündeki Verilerin Yorumlanması	34
4.1.3. İçerik (Metin ve İçerik) Bölümündeki Verilerin Yorumlanması	35
4.1.4. Kelime, Cümle Bilgisi ve Dilbilgisi Bölümündeki Verilerin Yorumlanması.....	37
4.1.5. Alıştırmalar ve Değerlendirme Bölümündeki Verilerin Yorumlanması...41	
4.2. <i>Deutsch Ist Spitze!</i> Almanca Ders Kitabının İncelenmesi ve Değerlendirilmesi.....	44
4.2.1. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i>	44
4.2.1.1. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Ders Kitabı	44
4.2.1.1.1. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Ders Kitabının Genel Görünümü	44
4.2.1.1.2. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Ders Kitabının Fiziki Yapısı	46
4.2.1.1.3. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Ders Kitabında İçerik	48
4.2.1.1.4. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Ders Kitabının Metin ve İçeriği	48
4.2.1.1.5. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Ders Kitabında Kelime Bilgisi	50

4.2.1.1.6. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Ders Kitabında Dilbilgisi	51
4.2.1.2. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Çalışma Kitabı	54
4.2.1.2.1. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Çalışma Kitabının Genel Görünümü.....	54
4.2.1.2.2. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Çalışma Kitabının Fiziki Yapısı.....	55
4.2.1.2.3. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Çalışma Kitabında İçerik	57
4.2.1.2.4. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Çalışma Kitabının Metin ve İçeriği.....	57
4.2.1.2.5. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Çalışma Kitabında Kelime Bilgisi.....	58
4.2.1.2.6. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Çalışma Kitabında Dilbilgisi.....	59
4.2.1.3. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Öğretmen Kılavuz Kitabı	62
4.2.1.3.1. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Öğretmen Kılavuz Kitabının Genel Görünümü.....	62
4.2.1.3.2. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Öğretmen Kılavuz Kitabının Fiziki Yapısı	63
4.2.1.4. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Almanca Kitabının Dijital Ek Materyali (CD)	63
4.2.2. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i>	64
4.2.2.1. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Ders Kitabı	64
4.2.2.1.1. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Ders Kitabının Genel Görünümü.....	64
4.2.2.1.2. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Ders Kitabının Fiziki Yapısı	65
4.2.2.1.3. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Ders Kitabında İçerik	66
4.2.2.1.4. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Ders Kitabının Metin ve İçeriği	66
4.2.2.1.5. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Ders Kitabında Kelime Bilgisi	67
4.2.2.1.6. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Ders Kitabında Dilbilgisi	67
4.2.2.2. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Çalışma Kitabı	71
4.2.2.2.1. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Çalışma Kitabının Genel Görünümü.....	71
4.2.2.2.2. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Çalışma Kitabının Fiziki Yapısı	73
4.2.2.2.3. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Çalışma Kitabında İçerik	75
4.2.2.2.4. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Çalışma Kitabının Metin ve İçeriği.....	75
4.2.2.2.5. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Çalışma Kitabında Kelime Bilgisi.....	75
4.2.2.2.6. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Çalışma Kitabında Dilbilgisi	76

4.2.2.3. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Öğretmen Kılavuz Kitabı	78
4.2.2.3.1. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Öğretmen Kılavuz Kitabının Genel Görünümü.....	78
4.2.2.3.2. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Öğretmen Kılavuz Kitabının Fiziki Yapısı	79
4.2.2.4. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Ders Kitabının Dijital Ek Materyali (CD)	79
4.3. <i>Deutsch Ist Spitze! Almanca Ders Kitabının Dilbilgisi Konularının Karşılaştırılması</i>	80
4.3.1. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Almanca Ders Kitabı	80
4.3.1.1. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Almanca Ders Kitabı 1. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	80
4.3.1.2. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Almanca Ders Kitabı 2. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	84
4.3.1.3. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Almanca Ders Kitabı 3. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	86
4.3.1.4. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Almanca Ders Kitabı 4. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	87
4.3.1.5. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Almanca Ders Kitabı 5. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	89
4.3.1.6. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Almanca Ders Kitabı 6. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	91
4.3.2. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Çalışma Kitabı	92
4.3.2.1. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Almanca Çalışma Kitabı 1. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması.....	93
4.3.2.2. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Almanca Çalışma Kitabı 2. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	95
4.3.2.3. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Almanca Çalışma Kitabı 3. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	96

4.3.2.4. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Almanca Çalışma Kitabı 4. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	98
4.3.2.5. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Almanca Çalışma Kitabı 5. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	100
4.3.2.6. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.1.</i> Almanca Çalışma Kitabı 6. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	100
4.3.3. <i>Deutsch Ist Spitze! A. 1.2.</i> Ders Kitabı	102
4.3.3.1. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Almanca Ders Kitabı 1. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	103
4.3.3.2. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Almanca Ders Kitabı 2. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	105
4.3.3.3. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Almanca Ders Kitabı 3. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	106
4.3.3.4. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Almanca Ders Kitabı 4. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	108
4.3.3.5. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Almanca Ders Kitabı 5. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	110
4.3.4. <i>Deutsch Ist Spitze! A. 1. 2.</i> Çalışma Kitabı	112
4.3.4.1. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Almanca Çalışma Kitabı 1. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	114
4.3.4.2. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Almanca Çalışma Kitabı 2. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	116
4.3.4.3. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Almanca Çalışma Kitabı 3. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması.....	118

4.3.4.4. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Almanca Çalışma Kitabı 4. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	120
4.3.4.5. <i>Deutsch Ist Spitze! A 1.2.</i> Almanca çalışma kitabı 5. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması	121
BÖLÜM 5: SONUÇ VE ÖNERİLER	123
5.1. Sonuç	123
5.2. Öneriler	127
KAYNAKÇA	165
EKLER	173

KISALTMALAR

Akk.	Akkusativ
Dat.	Dativ
Nom.	Nominativ
s.	Sayfa Numarası
z.B.	zum Beispiel

ÖRNEKLER LİSTESİ

Örnek 1: Basketball macht Spaß	45
Örnek 2: Wir stellen uns vor	47
Örnek 3: Das habe ich gelernt	48
Örnek 4: Lesetexte.....	49
Örnek 5: Wir stellen uns vor	50
Örnek 6: Lesetexte	51
Örnek 7: Wir stellen uns vor	53
Örnek 8: Çalışma Yönergeleri	55
Örnek 9: Bunları öğrendim.....	57
Örnek 10: Finde Schulfächer.....	58
Örnek 11: Finde Schulfächer	60
Örnek 12: Finde Schulsachen! Ä, AE, Ü, UE	60
Örnek 13: Ergänze die Tabelle!	61
Örnek 14: Quellenverzeichnis.....	65
Örnek 15: Die gefällt mir!	66
Örnek 16: Was soll ich machen?	68
Örnek 17: Was soll ich machen?	70
Örnek 18: Bleib gesund und munter!	72
Örnek 19: Deutsch ist Spitze!.....	73
Örnek 20: Kopiervorlage	74
Örnek 21: Was passt zusammen?	77
Örnek 22: Ergänze den Komparativ.....	77
Örnek 23: Wir stellen uns vor	82
Örnek 24: Wo wohnst du?.....	83
Örnek 25: Zamirler	83
Örnek 26: Inhaltsübersicht	85
Örnek 27: Wann beginnt die Deutschunterricht?	85
Örnek 28: Meine Familie	86
Örnek 29: So kann man aussehen	87

Örnek 30: Im Eiscafé.....	89
Örnek 31: Glück gehabt!.....	90
Örnek 32: Koffer packen.....	92
Örnek 33: Çalışma Yönergeleri.....	93
Örnek 34: Bunları öğrendim	94
Örnek 35: Finde Schulfächer!	95
Örnek 36: Finde Schulsachen Ä, AE, Ü, UE	96
Örnek 37: Inhaltsübersicht	97
Örnek 38: Was passt nicht? Unterstreiche!	98
Örnek 39: Von morgens bis abends	99
Örnek 40: Koffer packen	101
Örnek 41: Laura packt ein!	102
Örnek 42: Die gefällt mir!.....	104
Örnek 43:Klamottenkaufen.....	104
Örnek 44: Auto fahren lernen	106
Örnek 45: Bei Wind und Wetter wir feiern unsere Feste.....	107
Örnek 46: Lektion.....	108
Örnek 47: Was soll ich machen?.....	109
Örnek 48: Wo bist du? Wohin gehst du?	111
Örnek 49: Zu Hause in Europa und Asien.....	112
Örnek 50: Çalışma Yönergeleri	113
Örnek 51: Çalışma Yönergeleri.....	114
Örnek 52: Lektion 1: Klamotten und Kleider, witzig oder klassisch?	115
Örnek 53: Wortsalat: Kleidung.....	115
Örnek 54: Lektion 2: Lernen- nicht nur in der Schule!.....	116
Örnek 55: Suchrätsel!.....	117
Örnek 56: Perfekt mit sein oder haben?	117
Örnek 57: Ordne den Dialog zu und lies vor	118
Örnek 58: Was passt zusammen? Ordne zu und schreibe.....	119
Örnek 59: Bunları öğrendim	120
Örnek 60: Schreib eine E-Mail. Gib Gökçen Ratschläge.....	121
Örnek 61: Was passt zusammen?	122

Örnek 62: Wo liegt deine Stadt/dein Dorf?.....	122
--	-----

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Genel Görünüm	32
Tablo 2: Fiziksel Görünüm	34
Tablo 3: İçerik (Metin ve İçerik)	35
Tablo 4: Kelime, Cümle Bilgisi ve Dilbilgisi	37
Tablo 5: Alıştırmalar ve Değerlendirme	41
Tablo 6: <i>Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.</i> Almanca Ders Kitabının Dilbilgisi Konuları...	52
Tablo 7: <i>Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.</i> Almanca Ders Kitabının Dilbilgisi Konuları...	69

EKLER LİSTESİ

EK 1: Mannheimer Gutachten Kitap İnceleme Kriterleri	174
EK 2: Özcan Demirel'in Türkçe Ders Kitaplarını Değerlendirme Ölçeği	176
EK 3: Finde die Wörter!	179
EK 4: Ergänze die Buchstaben!	180
EK 5: Schreib zwei Dialoge!	181
EK 6: Ordne die Sätze!	182
EK 7: Lektion 1: Das sind wir!	183
EK 8: Finde die Wörter!	184
EK 9: Tschüs, bis bald!	185
EK 10: Ergänze die Buchstaben!	186
EK 11: Finde die Wörter!	187
EK 12: Wir stellen uns vor!	188
EK 13: Schreib auf Deutsch!	189
EK 14: Schreib zwei Dialoge!	190
EK 15: Wo wohnst du?	191
EK 16: Ordne die Sätze!	192
EK 17: Antworte auf die Fragen!	193
EK 18: Wo wohnst du?	194
EK 19: Schreib die Wörter in der Singular- und Pluralform mit Artikel!	195
EK 20: Finde Schulsachen! Ä= AE= , Ü= UE	196
EK 21: Was passt nicht? Unterstreiche!	197
EK 22: Lektion 3A : Meine Familie	198
EK 23: Du hörst den Text zweimal. Schreib das passende Wort an die richtige Stelle!	199
EK 24: Der Winter geht, der Frühling kommt!	200
EK 25: Ein süßes Fest	201
EK 26: Lesetexte	202
EK 27: Lektion 4 : Bleib gesund und munter!	203
EK 28: Wie heißen diese Körperteile?	204

EK 29: Die Körperteile. Wie heißen diese Körperteile auf Deutsch? Verbinde die Wörter mit Pfeilen	205
--	-----

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Türkiye'de yabancı dil öğretimi Cumhuriyet öncesine dayanmaktaysa da Genç (2003) ikinci yabancı dilin zorunlu ders olarak ortaöğretim kurumlarında okutulmasının çok da eskiye dayanmadığını ifade etmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığının 2012 yılında uygulamaya koyduğu 4+4+4 sistemiyle zorunlu eğitim 12 yıla çıkarılmıştır. Yeni sistemde birinci 4 ilkokul, ikinci 4 ortaokul, üçüncü 4 ise lise olarak adlandırılmaktadır (MEB, 2012). Uygulamayla birinci yabancı dil olan İngilizce ilköğretim 2. sınıfa indirilmiş, ikinci yabancı dil de seçmeli olarak programa dâhil edilmiştir. Sonraki yıllarda lise çeşitliliğinin azalması ve tek tip liselere geçişin yapılmasıyla ikinci yabancı dil zorunlu olarak 9. sınıftan itibaren okutulmaya devam edilmektedir. Günümüzde tüm liselerin Anadolu Lisesine dönüşümü devam etmekte, büyük çoğunluğu da bu dönüşümü gerçekleştirmiş bulunmaktadır. İkinci yabancı dil Almanca dersi öğrencilerin talep etmesi, öğretmenin mevcut olması durumunda ilkokul ikinci sınıftan itibaren seçmeli olarak okutulabilmektedir. Liselere gelindiğinde lise çeşitliliğinin ortadan kalkması ile tüm Anadolu Liselerinde Almanca dersi zorunlu olarak okutulmaktadır.

Almanca tüm Anadolu Liselerinde zorunlu olmasına rağmen, birçok bilim insanı Almanca'nın istenilen düzeyde öğretilmediği ve öğrenilemediği görüşündedir (Güler, 2005, Neuner, 1995, Polat, 1995, Tapan, 2000). Gündoğdu (1997) Türkiye'de Almanca öğretimindeki aksaklıkların nedeni olarak öğretici etkinliklerini gösterirken, bunu tek bir nedene bağlamamakta, kullanılan metot, öğretici işlevi, öğretici etkinliklerinin bir toplamı olduğunu belirtmektedir. Ayrıca Polat (1993) yabancı dil olarak Almanca öğretiminde kullanılan yazınsal metinlere yer verilmesi ya da yer verilmemesinin temelde yönelilen amaç ile ilgili bir sorun olduğunu söylemektedir. Kırmızı (2009) Türkiye'de Almanca öğretilmemesinin nedenleri

arasında en önemli faktör olarak ders kitabının yetersizliğini göstermektedir (Bkz. Kırmızı 2009). Bu bağlamda Anadolu Liselerinde günümüzde yaygın olarak kullanılan *Deutsch Ist Spitze!* adlı Almanca ders kitabı bu konuya ilişkin önemli bir örnek temsil etmektedir.

1.1. Problem

Bu çalışma ile *Deutsch Ist Spitze!* adlı ders kitabının Almanca öğretiminde yeterliliğine ilişkin öğrenci ve öğretmen adaylarının görüşlerine başvurulmuş, öte yandan kitap analizi ile özellikle Almanca dilbilgisi yapılarının nasıl sunulduğuna bakılarak yeni öğrenilen dilbilgisel yapıların pekiştirilmesinde kullanılan alıştırmaların yeterli olup olmadığı tartışılmış, kitapta yer alan dilbilgisi konuları Türkçe ile karşılaştırılmıştır. Ana dili Türkçe olan bir öğrencinin Almanca'yı daha kolay ve kalıcı öğrenebilmesi ve eksiklerini gördüğü durumlarda kendi kendilerine alıştırmaya yapmalarına olanak sağlamak amacı ile dijital ortamda alıştırmaya önerileri geliştirilmeye çalışılmıştır.

1.2. Soru Cümlesi

Bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevap bulunmaya çalışılmıştır:

Yabancı dil olarak Almanca dersi hangi okul türlerinde ve hangi sınıflarda zorunlu ya da seçmeli ders olarak okutulmaktadır?

Yabancı dil olarak Almanca dersleri okutulan okul türlerinde zorunlu ya da seçmeli ders olarak kaç saat verilmektedir?

Yabancı dil olarak Almanca derslerinde hangi kitaplar okutulmaktadır?

Yabancı dil olarak Almanca derslerinde okutulan *Deutsch Ist Spitze!* adlı ders kitabının içeriği nedir?

Yabancı dil olarak Almanca dersinde okutulan *Deutsch Ist Spitze!* adlı ders kitabı kaç üniteden oluşmaktadır?

Yabancı dil olarak Almanca dersinde okutulan *Deutsch Ist Spitze!* adlı ders kitabının Öğretmen El Kitabı veya Alıştırma Kitabı mevcut mudur?

Yabancı dil olarak Almanca dersinde okutulan *Deutsch Ist Spitze!* adlı ders kitabının dilbilgisi konuları hangi sıralamaya göre verilmiştir?

Yabancı dil olarak Almanca dersinde okutulan *Deutsch Ist Spitze!* adlı ders kitabının dilbilgisi konuları anadili Türkçe olan bireylere uygun olarak hazırlanmış mıdır?

Yabancı dil olarak Almanca dersinde okutulan *Deutsch Ist Spitze!* adlı ders kitabındaki alıştırmalar örnekleri öğrenci düzeyine uygun mudur?

Yabancı dil olarak Almanca dersinde okutulan *Deutsch Ist Spitze!* adlı ders kitabındaki alıştırmalar örnekleri dilbilgisi konularını pekiştirmek için yeterli midir?

1.3. Amaç

Bu çalışmada, *Deutsch Ist Spitze!* adlı Almanca ders kitabının Mannheimer Gutachten (Engel 1979) ölçütlerine göre incelenmesi ve değerlendirilmesi hedeflenmiştir. Özellikle dilbilgisi sunuş biçimi ve alıştırmalar türlerinin irdelenmesi üzerinde durulmuştur. Kitapta yer alan dilbilgisi konularının Türkçe'deki yapılar ile karşılaştırılarak, ana dili Türkçe olan öğrencilerin Almanca dilbilgisi yapılarını daha hızlı ve etkin öğrenebilmeleri için dilbilgisi konularının karşılaştırmalı olarak nasıl sunulması gerektiği konusunda öneriler geliştirilerek, konuların dijital ortamda pekiştirilebilmesi için alıştırmaların geliştirilmesi amaçlanmıştır. Türkiye'de yaygın olarak kullanılan *Deutsch Ist Spitze!* kitabına ilişkin öğrenci ve öğretmenlerin tutumları bu çalışma kapsamında bir anket ile ölçülmüştür. Amaç bütüncül değil de basitten zora, dilbilgisi konularının parça parça ünitelere serpiştirilmiş olması yaklaşımının öğrenciler ve öğretmenler tarafından konunun anlaşılması ve öğrenilmesi bakımından nasıl bir tutum sergilediklerini araştırmak ve kitap analizi ile de dilbilgisi konularının nasıl verildiğini ve alıştırmaların yeterli olup olmadığını araştırmaktır.

1.4. Önemi

Yabancı dil olarak Almanca öğretiminde dilbilgisinin öğretilmesi aşaması oldukça önem teşkil etmektedir. Genel olarak Almanca ders kitaplarında dilbilgisi kuralları belli kalıplar ve tablolar yoluyla öğretilmeye ve birkaç alıştırma ile pekiştirilmeye çalışılmaktadır. Ancak öğrencilere ders dışında kendi kendilerine alıştırma yapma imkânı tanıyan ders kitabı sayısı sınırlıdır. Bu çalışmanın, ele alınacak olan ders kitabı dilbilgisi konularının veriliş yöntemi, dilbilgisi konularının sıralanışı bakımından irdelenmesi, tartışılması ve kitaba yönelik olarak öğrencilerin bir blog sayfası yardımı ile bireysel olarak da uygulayabilecekleri ek öğretim materyallerinin geliştirilmesi açısından yabancı dil olarak Almanca öğretimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.5. Hipotez

Deutsch Ist Spitze! adlı Almanca ders kitabında dilbilgisi konuları sunulmuş biçimi yönünden parça parça verilmekte ve ana dili Türkçe olan öğrenciler için öğrenilen dilbilgisi yapılarını pekiştirecek nitelikte alıştırmalar yeterli sayıda olmayıp, bu konuların daha hızlı ve kalıcı öğrenilebilmeleri için günümüz teknolojisinden yeterince yararlanılamamaktadır.

1.6. Sınırlılık

Araştırma *Deutsch Ist Spitze!* adlı Almanca ders kitabının A 1. 1. (Schülerbuch, Arbeitsbuch, Lehrerhandbuch, Cd) ve A 1. 2. (Schülerbuch, Arbeitsbuch, Lehrerhandbuch ve Cd) ciltlerinin incelenmesi ve değerlendirilmesi ve T.Ü. Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Almanca Öğretmenliği 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılı 4. Sınıf Almanca öğretmen adaylarının ve Edirne Merkez 80. Yıl Cumhuriyet Anadolu Lisesi 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Almanca öğrenen

öğrencilerine (10A Yabancı Dil Sınıfı ve 11G şubeleri) kitaba ilişkin uygulanan anket çalışması ile sınırlandırılmıştır.

1.7. Alan Yazın

Tezin bu kısmında araştırma konusuna ilişkin çalışmalar yer almaktadır. Bu bağlamda kitap incelemesi çalışmaları ve tez örnekleri taranmış olup, kitap incelemelerinin hangi ölçütlere göre yapıldığı ve bu güne dek ne tür çalışmaların yapılmış olduğu ve Almanca dilbilgisine gerek öğrencilerin, gerekse öğretmenlerin bakış açıları irdelenmiştir. Yapılan alan yazın taraması sonucunda konu ile ilgili çok sayıda çalışma bulunduğu tespit edilmiş, tez konusu ile ilintili makale, kitap, bildiri, ve tez çalışması örnekleri sunulmuştur.

Başaran, B. (2002). *Lehrbuchanalyse ‘Hallo Freunde!’ Im Bereich Deutsch Als Zweite Sprache An Den Türkischen Primarschulen (Am Beispiel Der Lehrenden Und Des Curriculums)*

Bu çalışma yüksek lisans tez çalışmasıdır. Çalışma ile Türkiye’de ikinci yabancı dil olarak Almanca alanında ilk defa hazırlanmış “Hallo Freunde!” ders kitabının Milli Eğitim Bakanlığı’nın belirlemiş olduğu ikinci yabancı dil olarak Almanca hedeflerine ulaşılabilirdiği ve Nürnberg Kriterleri’nin ne derece gerçekleştirilebildiği saptanmaya çalışılmıştır.

Funk, H. Ve Koenig, M. (1991). *Grammatik lehren und lernen*

Üniversitelerin Alman Dili’ni öğreten bölümlerinde de okutulan bu kitap, dilbilgisi öğretimini ve öğrenimini konu almıştır. Kitapta bir taraftan birbirinden farklı yabancı dil öğretim yöntemlerine göre yabancı dil ders kitaplarında dilbilgisi konularının nasıl sunulduğu örnekler ile sunulurken öte yandan dilbilgisi konularının öğretiminde nasıl bir sıralamanın izlenmesi gerektiğine vurgu yapılmakta, semboller, resimler ve renkler kullanmak suretiyle dilbilgisi konularının nasıl daha kolay ve

etkin öğrenebileceğine ilişkin örnekler sunulmaktadır. Bu kaynakta yer alan 5 yapı taştan bir tanesinde dilbilgisi konularının nasıl oyunlaştırılabileceğine ilişkin örnekler sunulurken dilbilgisi kurallarının öğrencilere öğretmenler tarafından verilmesi yerine öğrenciler tarafından keşfedilmesi gerektiğine vurgu yapılmakta, bu yolla daha kalıcı bir öğrenmenin gerçekleşebileceği iddia edilmektedir.

Genç, A.-Ünver Ş. (2012). *Türkiye’de Geçmişten Günümüze Almanca Öğretimi İçin Yazılan Ders Kitaplarındaki Metinlerin İncelenmesi*

Çalışmada, metin ile yerel yabancı dil ders kitabı yazımında temel alınan yöntem arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmış, kitaplarda kullanılan metinler türleri ve dağılımları bakımından incelenmiştir. İncelenen kitaplar “Türkler İçin Almanca, Almanca Ders Kitabı”, “Wir lernen Deutsch”, “Texte und Situationen”, “Lern mit uns” ve “Hallo, Kinder!” adlı yerel Almanca ders kitaplarıdır. Metin ile yöntem arasındaki ilişkinin ortaya konulması için kitaplarda tarama yoluyla tespit edilen metinler özgün ve kurgu metin türü şeklinde sınıflandırılarak her bir kitaptaki dağılım özgün metin türünde yazınsal ve kullanmalık; kurgu metin türünde diyalog, öğretici ve kullanmalık metin olarak belirlenmiştir. Araştırma bulgularına göre bazı kitaplarda yer alan metinlerin dayandıkları yöntemin öğretim amaçlarına ulaşmada yetersiz kaldığı, kurgu metinlerin özgün metinlere kıyasla daha fazla kullanıldığı yönündedir.

Genç, A. (2010). *Yerel Almanca Ders Kitabı İncelemesi*

Bu kitapta Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşundan bu yana ülkemiz ilk ve ortaöğretim kurumlarında birinci yabancı dil olarak okutulan Almanca derslerindeki yerel ders kitapları incelenmiştir.

Genç, A. (2003). *İlk- ve Ortaöğretim Okullarında Almanca Öğretim Programları*

Bu çalışma bir makale çalışmasıdır. Çalışmada tarihsel yolculuk içerisinde ülkemiz örgün eğitim kurumları yabancı dil eğitim programlarındaki Almanca öğretim programları günümüze dek gelen değişikliklerle ele alınmış ve genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Hatipoğlu, S.-Deregözü, A. (2015). *Selbständigkeit als Schlüsselkompetenz: Autonomes Lernen durch DaF-Lehrwerke?*

Bu çalışma uluslar arası kongrede sunulmuş, tam metni basılmış bir bildiridir. Çalışmada "Schritte", "Lagune" ve "Menschen" gibi birinci yabancı dil olarak Almanca öğretilmede kullanılan ders kitaplarının gelişen teknoloji ile ne derece kendi kendine öğrenme fırsatı verebildiğine ilişkin bazı soruların cevaplanması amaçlanmıştır. Araştırma kapsamında ders kitaplarında "Ders kitapları öğrenene seçim şansı veriyor mu?", "Kitapta alıştırma veya ödevlerin cevapları sunuluyor mu?", "Kitapta çeşitli alıştırma örnekleri mevcut mu?", "Kitaplar amaçlarına hizmet ediyor mu?" gibi sorulara yer verilmiştir. Sonuçta kitapların tam anlamıyla kendi kendine öğrenme fırsatı sağlayamadıklarına ve geliştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Kalkan, C. K. (2012). *"Deutsch Ist Spitze" Adlı Ortaöğretim Almanca Ders Kitabında Ülkebilgisi Öğelerinin İncelenmesi*

Bu tez çalışması Ortaöğretim Almanca ders kitabı "*Deutsch Ist Spitze*"de bulunan ülkebilgisi öğelerini konu edinmiştir. Bu çalışmaya dahil edilmesinin nedeni *Deutsch Ist Spitze!* Almanca ders kitabı ile yazılmış bir tez çalışmasını örnek teşkil etmesindendir.

Kırmızı, B. (2010). *Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Almanca Dersinin Öğretimine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi*

Bu makale, Selçuk üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi dergisinin 29. sayısında yayınlanan bir çalışmadır. Çalışmada Anadolu Lisesi 11. sınıf öğrencilerinin Almanca dersinin öğretimine, Almanca öğretmeninin dikkat etmesi gereken noktalara ve sınıf ortamına yönelik görüşlerini belirlemek için 5 açık uçlu soru içeren bir anket uygulaması bulunmaktadır. Anketler toplandıktan sonra veriler nitel olarak analiz edilmiştir. Verilerin analizi, öğrencilerin Almanca dersinde öğrendikleri bilgileri uygulamada güçlük çektiği sonucunu ortaya çıkarmıştır.

Kırmızı, B. (2009). *Anadolu Liselerindeki Almanca Dersinde Yer Alan Dil Bilgisi Konularının Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar*

Bu araştırma, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisinin 26. sayısında yayınlanmıştır ve Anadolu Liselerinde ikinci yabancı dil olarak okutulan Almanca dersinde yer alan dilbilgisi konularının öğretiminde karşılaşılan sorunları belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma, 2007-2008 eğitim-öğretim yılında Adana il merkez ile Ceyhan ilçesindeki Anadolu Liselerinde görev yapan 30 Almanca öğretmenine ve 11. sınıfta okuyan 150 öğrenciye anket uygulanarak gerçekleştirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesi sonucunda, Almanca dersinde yer alan konuların öğretiminde pek çok sorunun yaşandığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerin pek azının yeni alıştırma örnekleri bulmaya gayret etmeleri, öğretmenlerin hiçbirinin mezun olduktan sonra üniversitelerine uğramadıkları, Almanca ders kitaplarında dilbilgisi ders konularının yeterli düzeyde açıklanmadığı, konuların sıkıcı bulunduğu, yeterince örnek gösterilmediği ve çalışma kağıtları ile bilgilerin pekiştirilmediği ortaya çıkan bazı önemli sonuçlar arasındadır.

Kuzu, T. (1999). *Yabancı Dil Öğretiminde Okuma- Yazma Becerisinin Kazandırılması*

Yabancı dil öğrenimi ve öğretimi dört becerinin geliştirilmesi ile yakından ilgili olduğundan dolayı farklı bir çalışma örneği bu bölüme dahil edilmiştir. Araştırmada, özgün metinler aracılığıyla okuma-anlama becerisinin geliştirilmesinde grupla çalışma yönteminin geleneksel öğretim yöntemine göre öğrenci başarısına etkisinin ne olacağı saptanmaya çalışılmış ve grupla çalışma yöntemi ile çalışan öğrencilerin başarısının geleneksel öğretim yöntemi ile çalışan öğrencilerden daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

Maden Sakarya, S. (2005). *Anforderungen an ein Lehrwerk für Deutsch als Tertiärsprache in der Türkei*

Bu çalışmada “Hallo Freunde!” yabancı dil olarak Almanca ders kitabının 3 cildi üçüncü dil öğretimi konusu kapsamında analiz edilmiştir. Konu bağlamında özellikle yabancı öğrenme deneyimleri, öğrencilerin İngilizce’den sonra ikinci yabancı dil olarak Almancayı öğrenme stratejileri aktarılmış ve dikkate alınmıştır.

Maden Sakarya, S. (2003). *Avrupa Yolunda Türkiye’de Almanca Öğretiminde Ders Kitabı Tartışması*

Bu çalışmada Max Hueber, Langenscheidt, Cornelsen, Klett ve Verlag für Deutsch gibi yayınevlerinin 2003 yılı katalogları taranarak, gençlere yönelik Almanca kitaplarının, yöneldikleri hedef kitle, dil düzeyi, metinler, alıştırmalar, dilbilgisi vs. gibi kriterler doğrultusunda çözümlenmiş ve bunlardan hangileriyle genel liselerde Avrupalılık düşüncesine uygun yabancı dil öğretilbileceği tartışılmış, daha sonra Türkiye koşullarına uyarlama önerileri geliştirilmeye çalışılmıştır.

Maden, Sakarya S. (2003). *Avrupa Yabancı Dil Eğitim Politikaları Işığında "geni@l" Ders Kitabına Bir Bakış*

Bu çalışmada "geni@l" kitabı modern dillerin öğrenilmesi, öğretilmesi ve ölçme ve değerlendirmesinde ortak kriterler sağlayan Avrupa Yabancı Diller Ortak Kriterler bağlamında çözümlenmiş ve Avrupa Birliğinin yabancı dil öğrenmedeki yönelimlerinin ve öngördüğü eğitsel çerçevenin ders kitaplarında nasıl hayata geçirildiği araştırılmıştır. Yukarıda sözü edilen kriterler doğrultusunda "geni@l" kitabının içerdiği etkinlikler açısından incelenmiş ve kitapta iletişim yetisini temel alan iletişimsel etkinliklere yer verildiği ve hızlı ve etkin bir dil öğretimi için öğrenmeyi öğrenme ve bireysel öğrenme becerilerinin geliştirilerek, yaşam boyu öğrenmenin teşvik edildiği sonucuna varılmıştır.

Maijala, M. (2007). *Was ein Lehrwerk können muss – Thesen und Empfehlungen zu Potenzialen und Grenzen des Lehrwerks im Unterricht Deutsch als Fremdsprache*

Bu makale çalışmasında bir öğrenme materyalinde olması gerekenler ile öğrenme materyalinin amacına uygun olarak sınırlarının nasıl belirlenebildiği, hangi kitap inceleme kriterlerinin bulunduğu irdelenmiştir.

Ozil, Ş. (1990). *Almanca Öğretiminde Dilbilgisi*

Çalışmaya yabancı dil öğretim metotlarının tarihlerinden bahsedilerek başlanmıştır. Dilbilgisinin çeşitli dil öğretim yöntemlerinde yer edinmiş olduğuna dikkat çekilmiştir. Yabancı dil öğretiminde kendine uygun olan metodun kullanılması, ders kitaplarının kim için ve niçin hazırlandığına dikkat çekilerek oluşturulması gerektiği öngörülmüştür. "Türlere uygun Almanca ders kitapları hazırlanırken, Türklerin çeşitli özellikleri incelenmeli, Almanca ve Türkçe dilbilgisi yapıları arasındaki benzerlikler ve değişiklikler ortaya çıkarılmalı, bu incelemelerin sonuçları temelinde yeni öğretim düzenine varılmalıdır." görüşüyle çalışma sonlandırılmıştır.

Polat, T. (1986). *Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretiminde Yöntem Sorunu*

Bu çalışma bir tez çalışmasıdır. Çalışmanın araştırmaya dahil edilmesindeki amaç yabancı dil olarak Almanca'nın öğretim yöntemleri ile ilgili geniş bilgilere sahip olmak ve bu öğrenilen bilgilerin derslerde uygulanmasına katkıda bulunabilmektir. Yabancı dil öğretiminde yöntem, amaçların belirlenmesi, yabancı dil öğretim yöntemlerinin tarihsel gelişimi, 20. yyda yabancı dil olarak Almancanın öğretimi, Almanca öğretim yöntemlerinin değerlendirilmesi ve sonuç bölümüyle bahsedilen konular ayrıntılı olarak irdelenmiştir.

Sakarya Sevinç (1989). *"Deutsch Aktiv I", "Deutsch Aktiv IA, IB" Ders Kitaplarının Çözümlemesi, Karşılaştırılması ve Değerlendirilmesi*

Bu yüksek lisans tezinde Sevinç Sakarya tezin yazıldığı yıllarda İstanbul Üniversitesi Yabancı Diller Bölümünde Almanca derslerinde kullanılan "Deutsch Aktiv I", "Deutsch Aktiv IA, IB" adlı Almanca ders kitaplarını "Mannheimer Gutachten" ve "Stockheimer Kriterienkatalog" ölçütlerinden yararlanarak çözümlemiş, karşılaştırmış ve değerlendirmiş, bu çalışma sonucunda bildirimsel-işlevsel yöntemin o yıllarda kendi içinde göstermiş olduğu gelişmeyi ve yeni yönelişlerini örnekler ile sergilemeyi amaçlamıştır. Daha çok metin, alıştırma ve görsel düzen üzerinde odaklaşılan bu araştırmanın neticesinde varılan sonuç şöyle özetlenebilir: Artık yabancı dil öğretiminde amaç belirlenmesi öğrenci gereksinimleri esas alınarak belirli amaçlara göre yapılmaktadır. Araştırmanın sonucunda artık son yönetsel yönelişlerin duyduğunu-anlama ve okuduğunu-anlama yetilerinin daha ağırlıklı ele alınması gerektiğini savunduğunu ortaya koymuştur. Bunun bir neticesi olarak diyaloglardan çok okuduğunu-anlama becerisinin gelişimine katkıda bulunan düz metinlerin sayıca "Deutsch Aktiv Neu IA ve IB" kitaplarında daha da ağırlıklı yer aldığı, buna göre alıştırmaların da ilk çıkan "Deutsch Aktiv" kitabı ile karşılaştırıldığında daha da çeşitlenmiş oldukları gözlenmiştir. İlk kitap ağırlıklı siyah-beyaz basılmış iken, kitabın yenilenmiş halinin daha renkli basılmış olduğu, sayfa düzeninin daha iyi dizayn edilmiş olduğu dikkat çekmiş, kültür aktarımının

"Deutsch Aktiv" adlı kitapta açık iken, "Deutsch Aktiv Neu IA ve IB" kitaplarında örtük verildiği sonucuna varılmıştır.

Štůralová, J. (2008). *Lehrwerkanalyse. Heute Haben Wir Deutsch 1*

Bu tez 2008 yılında Çek Cumhuriyeti'nin Brno'daki Masaryk Üniversitesinde Jiřina Štůralová tarafından hazırlanmıştır. Stockholmer ölçütlerine göre hazırlanan bu doktora tezi iki ana bölümden oluşmaktadır. Çalışmada “Heute Haben Wir Deutsch 1” Almanca ders kitabı kullanılmıştır. Birinci bölüm teorik kısım, ikinci bölüm pratik kısımdır. Sınırlılık olarak Almanya, Avusturya ve Çek Cumhuriyeti ülkeleri seçilmiştir. Teorik kısımda kitap incelemesi kısmı bulunmaktadır. Ünitelerin yapıları, konular, kelime hazinesi, dilbilgisi, ses bilim, alıştırma, çalışma kağıtları, öğretmen el kitabı, kitap ile ilgili tüm görsel malzemeler bu çalışmaya konu edilmiştir ve irdelenmiştir. Tezin ikinci bölümü ise ampirik bir çalışmayı barındırmaktadır. Günümüzde Çek Cumhuriyeti ilkokullarındaki Almanca derslerinin durumundan bahsedilmiştir. Öğretmenlerin fikirleri alınmıştır.

Varga, É. (2007). *Fremdsprachen lernen- aber aus welchem Lehrwerk? Aspekte zur Lehrwerkauswahl*

Bu çalışmada, yabancı dil dersinde kullanılan öğrenme materyalinin önemi, öğrenme materyalinin seçiminde Almanca öğretmenin görevi ve sorumluluğu irdelenmiş, kitapların oluşturulmasına kaynaklık eden kriterlerden Mannheimer Gutachten ölçütleri hakkında bilgiler sunulmuştur. Yazar son olarak da konu ile ilgili öğrencilerini katarak yapmış olduğu araştırma sonuçlarını sunmuştur.

Araştırmalar yabancı dil kitap inceleme kriterleri bakımından ağırlıklı olarak H. Jürgen Krumm, Stockheimer Kriterien, Nürnberg Kriterleri ve Mannheimer Gutachten ölçütlerinin kullanıldığını ortaya koymuştur. Ulaşılan kriterlerle ilgili şimdiye kadar birçok araştırma yapılmış olup, kriterler birçok teze de kaynaklık etmiştir. Tez konusunu oluşturan Mannheimer Gutachten ölçütleri ile şimdiye kadar birçok çalışma yapılmıştır.

BÖLÜM 2

TÜRKİYE’DE YABANCI DİL ÖĞRETİMİNE TARİHSEL BİR

BAKIŞ

Tezin bu bölümünü geçmişten günümüze yabancı dil öğretimine ayrıntılı bir bakışla alan yazın kısmı oluşturmaktadır. Türkiye’de yabancı dil eğitiminin tarihsel süreci ayrıntılı bir şekilde araştırılmıştır. “Türkiye’de devlet okullarında ve özel okullarda okutulan yabancı diller nelerdir?”, “Yabancı dil öğretirken hangi kitaplar kullanılmıştır?”, “Kimler konu ile ilgili araştırma yapmıştır?”, “Ne tür araştırmalar bulunmaktadır?”, “Yabancı dil öğretim metotları nelerdir?”, “Hangileri ülkemizde uygulanmaktadır?”, “Hangi dil kaç saat okutulmaktadır?, gibi sorulara cevap bulunmaya çalışılmıştır. Araştırma yapılırken konu ile ilgili kitap, makale, tez çalışmalarından yararlanılmıştır.

2.1. Türkiye’de Geçmişten Günümüze İlk, Ortaöğretim ve Dengi

Okullarda Okutulan Yabancı Diller

Çalışmanın bu kısmında ülkemizde geçmişten günümüze ilk ve ortaöğretim okullarında okutulan yabancı dillere değinilmiştir. Ülkemiz eğitim kurumlarında yabancı dil öğretimi Cumhuriyet öncesine kadar dayanmaktadır. Cumhuriyet öncesi yani Osmanlılar döneminde okullarda öğretim Arapça ve Farsça yapılmaktaydı. Daha sonra medreselerde yabancı dil olarak Fransızca okutulmaya başlandı. 1 Eylül 1868 yılında açılan Galatasaray Lisesi, Osmanlıda yabancı dil öğretimi açısından büyük öneme sahiptir. Galatasaray Lisesi orta öğretim düzeyinde yabancı dil olarak Fransızca eğitim yapan ilk devlet okuludur.

İstanbul'un ilk özel lisesi olan Darüşşafaka ilk açıldığı yıllarda (1873) yabancı dil olarak Fransızca dersini okutmuştur. Darüşşafaka Lisesi günümüzde de yabancı dil olarak İngilizce öğretim yapan özel bir Türk Lisesi olarak eğitim-öğretim hayatına devam etmektedir.

İkinci Meşrutiyetten (1908) sonra yabancı dil öğretimi giderek ağırlık kazanmış, yabancı dil olarak Fransızca zorunlu, İngilizce ve Almanca da seçmeli dil dersi olmuştur.

Konu ile ilgili Oya Soner (2007) yapmış olduğu bir çalışmada: *“Tanzimat devrinde yabancıların açtıkları ilk özel yabancı okul, 1863 yılında eğitime başlayan Robert Koleji olmuştur. Bunu, 1871 yılında açılan Üsküdar Amerikan Kız Lisesi, daha sonra da Fransız, Alman ve İtalyan okulları takip etmiştir.”* ifadesinde bulunmuştur.

Cumhuriyet dönemine gelindiğinde 3 Mart 1924 tarihinde çıkarılan Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile tüm eğitim kurumları tek çatı altına toplanarak, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanmıştır. Çıkarılan kanun, ülkemizde bir batı dilinin zorunlu, bazen de ikinci yabancı dilin seçmeli olarak öğretilmesi anlamına gelmekteydi.

Günümüz eğitim sistemine gelindiğinde ise Milli Eğitim Bakanlığının 2012 yılında uygulamaya koyduğu 4+4+4 sistemiyle zorunlu eğitim 12 yıla çıkarıldığı görülmektedir (MEB, 2012). Uygulamayla birinci yabancı dil olan İngilizce ilköğretim 2. sınıfa indirilmiş, ikinci yabancı dil de seçmeli olarak programa dahil edilmiştir. İkinci yabancı dil Almanca dersi öğrencilerin talep etmesi, öğretmenin mevcut olması durumunda ilkokul ikinci sınıftan itibaren seçmeli olarak, liselerde ise 9. sınıflardan itibaren zorunlu ikinci yabancı dil olarak okutulmaktadır.

2.2. Geçmişten Günümüze Yabancı Dil Eğitiminde Kullanılan Yabancı Dil Yöntemleri

Çalışmanın bu kısmında yabancı dil öğrenme ve öğretme yöntemlerinden bahsedilmiştir. Öğrenmeyi etkileyen faktörler, yabancı dil öğretim metotlarının etkilendiği unsurlar ve öğretim metodları kısaca açıklanmıştır.

Öğrenmeyi etkileyen birçok unsur bulunmaktadır. Bunlar Neuner ve Hunfeld'in (1993) "Methoden des Fremdsprachenunterrichts" kitabında şöyle sıralanmıştır.

- Yaş
- Motivasyon
- Dersin konusu
- Yaratılış, huy
- Ön bilgi
- Öğrenme geleneği

Bu unsurlar öğrenenin öğrenmesinde oldukça etkilidir. Bu bağlamda bahsedilen unsurların dışında yabancı dil öğrenme metotları geçmişten bu yana değişmiş ve gelişmiş hatta her geçen gün gelişmeye devam etmektedir. Bu değişim, söz gelimi etkileşim; ülkelerin kendi öğrenme biçimlerini, anadildeki öğrenim yöntemlerini, öğrenmedeki bireysel farklılıkları, 2. ya da 3. yabancı dilin birinci dile olan katkılarını gibi konuları kapsamaktadır. Bu özelliklerle birlikte yabancı dil öğretim metotları ortaya çıkmış ve zamanla gelişerek bugünkü düzeye ulaşmıştır.

Yabancı dil öğretim metotları şunlardır: Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi, Direkt (Dolaysız) Yöntem, İşitsel Dilsel Yöntem, İşitsel Görsel Yöntem, Karma Yöntem, İletişimsel Yöntem ve Kültürlerarası Yöntem başlıkları altında 7 tanedir (Genç 2010). Bu yöntemler dışında alternatif yöntemler de bulunmaktadır. Lozanov'un Telkin Yöntemi, Curran'ın Grup İle Dil Öğretimi Yöntemi, Sessizlik Yöntemi alternatif yabancı dil öğretim yöntemlerine örnek olarak gösterilebilir.

2.2.1. Dilbilgisi Çeviri Yöntemi

Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi ezberleme yoluyla dilbilgisinin yapılarını öğretmeyi amaçlayan, yabancı dil öğretiminde anadilin kullanılmasına izin veren, öğretmen merkezli bilinen en eski yöntemdir. Dil edinimini değil dilbilgisini öğretmeyi amaç edinir. Edebi metinlerin ağırlıklı olarak kullanıldığı bir yöntemdir. Kuraldan örneğe anlayışını benimser. Alıştırma örnekleri anadilden hedef dile ya da hedef dilden anadile çeviri yapma, dil bilgisi kurallarına uygun cümleler kurma, yazma alıştırmaları ağırlıklıdır.

2.2.2. Direkt (Dolaysız) Yöntem

Dil Bilgisi Çeviri Yöntemine tepki olarak ortaya çıkmış bir yöntemdir. Yabancı dili taklit ile gerçekleştirmeyi planlar. Anlama, konuşma becerilerinin geliştirilmesini amaçlar. Tek dil (hedef dil) kullanılması amaçlanmıştır. Dil hissini edindirmeyi amaçlayan bir yöntemdir. Örnekten kurala gitme anlayışı benimsenmiştir. Diyalog alıştırmaları, konuşma alıştırmaları, basit metinler, tekerlemeler, şarkılar alıştırmaları örnekleri arasında sayılabilir.

2.2.3. İşitsel Dilsel Yöntem

İşitsel Dilsel Yöntem İkinci Dünya savaşı sırasında askerlere kısa sürede yabancı dil öğretmek ve bu amaçla onların dil bilgilerinden yararlanılması amacıyla ortaya çıkan bir yöntemdir. Pattern Method, Army Method gibi isimlerle de bilinmektedir. Bu yöntem yabancı dili duyma ve duyduğunu anlama üzerine kurulu bir yöntemdir. Dilbilgisi yapıları örnekten kurala anlayışına göre sunulmaktadır. Günlük konuşma dilindeki yapıların öğrenilmesini, kendini ifade edebilmeyi amaçlamıştır. Alıştırma örneklerinde günlük konuşma dilinin bulunduğu konuşma kalıplarını içeren diyalog alıştırmaları sayılabilir. Fakat bu metinler yapay metinlerden oluşurlar. Örnekten kurala öğrenme biçimi bu yöntemde kullanılır. Tekrar etme etkinlikleri dilin öğrenilmesinde önemli yere sahiptir. Öğrencilerin dikkatlerini çekebilecek yazı

tipleri, direktifler, işaretlerle algısal ayırt edicilik yaratarak dilbilgisi konuları sunulur.

2.2.4. İşitsel Görsel Yöntem

P. Guberina tarafından Fransa’da geliştirilen bir yöntemdir. Tıpkı İşitsel Dilsel Yöntem gibi dili alışkanlık edinme süreci olarak öğretmeyi amaçlamaktadır. Anlama, konuşma, okuma ve yazma becerilerini edindirmeyi amaçlar. Konuşma kalıplarının yanı sıra görsel materyaller kullanılarak ve İşitsel Dilsel Yöntemde olduğu gibi sık sık tekrarlar yoluyla yabancı dil öğretilmektedir. Dil bilgisi konuları örnekten kuralla öğrenme şekliyle sunulur ve sadece amaç dil kullanılmaktadır. Yaratıcılıktan uzaktır ve Fransa dışında çok fazla kitleye ulaşamamıştır.

2.2.5. Karma Yöntem

Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi ile İşitsel Dilsel Yöntemin bir karması olarak 1955 yılında Almanya’da Schulz Griesbach’ın “Deutsche Sprachlehre für Ausländer” kitabı ile oluşmuş bir yöntemdir (Bkz. Genç, 2010). Dilbilgisinin ağırlıklı olduğu, günlük konuşma dilinin öğretildiği ve amaç dilin kullanıldığı bir yöntemdir. Dilbilgisi kuralları örnekten kuralla öğrenme yoluyla sunulmaktadır. Alıştırma türleri olarak cümle tamamlama ve dilbilgisi kurallarının ne ölçüde öğrenildiğini sınavan alıştırma türlerine yer verilmektedir.

2.2.6. İletişimsel Yöntem

Öğrencilerin amaç dilde davranış edinmesini amaçlayan bir yöntemdir. İletişim becerisinin geliştirilmesini temel almaktadır. Öğrencilerin amaç dili akıcı bir şekilde kullanmalarını, rol üstlenerek davranış edinmelerini amaçlamaktadır. Öğrenci merkezli ve örnekten kuralla götüren, öğrencilerin kendilerini özgür hissederek ifade etmelerini sağlamaktadır. Metindilbilim ve Anlatma Dilbilgisi temel alınmıştır.

Metindilbilimde duyduğunu, okuduğunu anlama, Anlatma Dilbilgisinde iletişim için gerekli olan konuşma yönelimleri söz konusudur (Bkz. Genç, 2010).

2.2.7. Kùltùrlerarası Yaklaşım

Bu yöntem amaç dili sadece öğrenmek değil edinebilmek, deneyimlerle, dili derste değil yaşayarak, konuşarak, kendini ifade ederek, imkân bulunduğu anda amaç dilin konuşulduğu ùlkede öğrenmektir. Örnekten kurala öğrenme anlayışına dayalıdır. Yöntem iki dil arasında köprü özelliği taşımaktadır. Dilbilgisinin araç olarak kullanıldığı, önemli olan buluş yoluyla öğrencinin kendi kendisine edinimler gerçekleştirebilmesidir.

2.2.8. Alternatif Öğrenme Yöntemleri

2.2.8.1. Lozanov'un Telkin Yöntemi

Bu yöntem Bulgar Psikiyatrist Georgi Lozanov tarafından ortaya atılmıştır. Lozanov'a göre insanların başarısızlıkları hata yapmaktan korkma, kendini konuda yetersiz görme, olumsuz hatıralar gibi psikolojik etkenlerden kaynaklanmaktadır. Bu durumları ortadan kaldırdıktan sonra başarısızlık da yerini başarıya bırakacaktır (Bkz. Freeman, 2012).

Bu yöntemle yabancı dil öğretimimin yapılacağı mekânlar sınıf ortamından çok öğrencilerin kendilerini daha rahat hissedecekleri ortamlara dönüştürölür. Loş ışıktaki, rahat bir şekilde yapılan, istenildiğinde hafif bir müzikle ders işlenmektedir. Öğrencilere dersten önce rol telkin edilir ve müzik eşliğinde günlük konuşma yapıları ile öğretim yapılmaktadır. Diyalog öğretimi oldukça önemlidir. Öğrencilerde metinler bulunur. Dersin işleyişi öğretmenin kelimelerin anlamlarını ve telaffuzlarını vermesiyle başlar. Daha sonra öğretmen dilbilgisel açıklamalar yapar, öğrenciler ellerindeki metinlerden açıklamaları takip ederler. Öğrenciler metinlerini ana dile

çevirirler ve son aşamada da rahat bir ortamda diyalog okunur ve ders bu şekilde devam eder. (Bkz. Demirel, 1990).

2.2.8.2. Curran’ın Grup İle Dil Öğretimi

Charles Curran’ın ortaya çıkardığı bu yöntemde öğrenciler öğrencilerinin korkularını fark edip, ilgilerini ortaya çıkararak onlarla güvenli bir öğretim gerçekleştirirler (Bkz. Freeman, 2012).

Bu yöntem öğrencilerin sınıfta daire kurarak oturmasıyla başlar. Öğretmen dairenin dışındadır, bir öğrenci seçerek aralarında anadil ile başlayan bir konuşma gerçekleşir. Daha sonra öğretmen konuşmayı yabancı dile yönelterek tartışmanın devam edebilmesini sağlar. Amaç öğrencilerin yabancı dilde kendilerini ifade edebilmeleridir (Bkz. Demirel, 1990). Fakat burada dikkat edilmesi gereken en önemli husus öğretmenin mükemmel derecede dilbilgisine sahip olmasının gerekliliğidir (Bkz. Yıldırım, 1986).

2.2.8.3. Sessizlik Yöntemi

Caleb Gattegno’nun ortaya çıkardığı bu yöntem ilginç bir yapıya sahiptir. Yöntemde öğrenciler ve öğretmenler susarlar ve amaç dili dinleyerek onu özümsemeye çalışırlar. Daha sonra konuşmaya başlayan öğrencilerin konuşma sırasında yaptıkları hatalar düzeltilmez. Öğretmen bu yöntemde renkli çubuklar kullanır. Öncelikle amaç dilde renkleri öğretir, her renk bir sesi sembolize eder. Öğrenciler istedikleri cümleyi kurarlar ve ders bu şekilde sürer (Bkz. Demirel, 1990; Yıldırım, 1986).

Yapılan araştırmalar göstermektedir ki yöntemler ülkelerin öğrenme alışkanlıkları, ülke ilişkileri, ülke politikaları, yakınlıkları gibi etkenlerle doğrudan ilişkilidir. En eski uygulanan yöntemler ile günümüz eğitim öğretim yöntemlerine bakıldığında gittikçe daha fazla duyuya hitap etme, dört beceriyi aynı anda

geliştirebilme yönünde bir ilerleyiş olduğu görülmektedir. Dilbilgisi değil dil edinimi, dil yetisinin geliştirilmesi önem kazanmıştır. Günümüz yabancı dil eğitim öğretim yöntemlerinde “Bilgiler teorikte kalmamalı, uygulamaya dökülmelidir.” anlayışı hakimdir. Daha fazla duyu organına hitap edilerek öğretilen yabancı dil daha kalıcı olmaktadır.

2.3. Türkiye’de Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılan Ders Kitapları

Araştırmanın bu kısmında geçmişten günümüze ülkemizde kullanılan yabancı dil ders kitapları kısaca irdelenmiştir. Ağırlıklı olarak dilbilgisi konularının verilişleri yönünden incelenmiştir. Geçmişten günümüze kadar Türkiye’de okutulan yabancı dil seçiminde ülkeler arası ilişkiler, ülkelerin yakınlığı, sosyal olanaklar önemli yer teşkil etmiştir. Osmanlı Devleti zamanından beri yabancı dil öğretimine önem verilmiştir. O zamanlardan günümüze yaklaştıkça Almanya ile ilişkiler çerçevesinde yabancı dil olarak Almanca dersi müfredatlarda yavaş yavaş yerini almıştır. Öncelikle Askeri okullarda okutulmaya başlanmışsa da günümüzde tüm Anadolu Liselerinde ikinci zorunlu yabancı dil olarak okutulmaktadır. Geçmişten günümüze kullanılan Almanca ders kitapları aşağıda sıralanmıştır (Bkz. Genç, 2010, s. 24). Çalışmanın bu kısmında belirtilen kitaplar dilbilgisi konularının verilişi yönünden kısaca incelenmiştir.

Birinci Yabancı Dil Olarak Okutulan Almanca Ders Kitapları

- Almanca Ders Kitabı 1, 2, 3, 4, 5
- Wir lernen Deutsch
- Lern mit uns 4

İkinci Yabancı Dil Olarak Okutulan Almanca Ders Kitapları

- Deutsch Ist Spitze!

2.3.1. Almanca Ders Kitabı

“Almanca Ders Kitabı” 1, 2, 3, 4, 5 ciltler 1939-1940 eğitim öğretim yıllarında ortaokullarda kullanılmıştır. Orta 1’de haftada 5 saat, orta 2’de 4 ve orta 3’te de 3 saat yabancı dil dersinde ders kitabı olarak kullanılmıştır. Tebliğler Dergisinde *Yabancı Dil İçin Kabul Olunan Kitaplar* başlığıyla, Almanca derslerinde okutulmak üzere kabul edilmiştir (T.C. Maarif Vekaleti 1939:20-27).

“Almanca Ders Kitabında” dilbilgisi amaç olarak değil araç olarak verilmiştir. Amaç kitaptaki metinlerin anlaşılmasıdır. Dilbilgisi konularının sıralanışında kolay konuların öncelikli olarak sunulması ilkesi benimsenmiştir. Bu yolla öğrencilerin dikkatlerinin dağılmaması hedeflenmiştir. Kitabın her bölümünde okuma metninden sonra dilbilgisi konusuna yer verilmiştir. Dilbilgisi konularının öğretilmesinden sonra alıştırmalarla konunun pekiştirilmesi amaçlanmıştır.

2.3.2. Wir lernen Deutsch

“Wir lernen Deutsch” kitabının “Almanca Ders Kitabı”ndan farkı yeni yöntemlerin kullanılmış olması ve anlama ve konuşma becerisinin gelişmesi amacıyla oluşturulmuş bir yabancı dil ders kitabı olmasıdır. Bu kitap, 1973 yılında Tebliğler Dergisinde yayınlanmasıyla özellikle İkinci Dünya Savaşından sonra değişen dünyaya ayak uydurmak, diğer milletlerle iletişim kurabilmek, onları daha iyi anlayabilmek için konuşma ve anlama becerilerinin geliştirilebilmesini amaçlayan hedeflerle yapılandırılmış bir kitaptır.

“Wir lernen Deutsch” ders kitabındaki dilbilgisinin verilişine bakıldığında günlük yaşam ile ilgili metinler yoluyla ve kalıpları tekrarlama ile sunulduğu görülmektedir. Kitapta yapay metinler kullanılmış ve dilbilgisi kuralları metinler ve konuşma kalıpları ile verilmiştir.

2.3.3. Lern mit uns 4

1994-1996 tarihlerinde MEB TTKB tarafından uygun görülerek 1997 yılında yayınlanan “Lern mit uns 4” Almanca ders kitabı Lise 1 Öğretim Programı kapsamında yayımlanmıştır. Öğrenci ve alıştırmalar kitabının bir arada sunulduğu bir ders kitabıdır.

“Lern mit uns 4” ders kitabının dilbilgisi ile ilgili müfredatı Almancanın temel dilbilgi konularını içerecek biçimde oluşturulmuştur. Dilbilgisi konuları verilirken anlama ve anlatma kavramlarının üzerinde durulmuştur. Kitapta yazılı ödevlerin dışında öğrencilerin kendi kendilerine hazırlayacakları kısa metinlerle ilgili alıştırmalar türleri de bulunmaktadır.

Almanca ders kitaplarına bakıldığında yabancı dil eğitimi ve öğretimi yöntemlerinin değişimi ve gelişimi ile yakinen bağlantılı oldukları görülür. Yöntemler geliştikçe ders kitaplarının da gelişen yöntemlerle yazılması vazgeçilmezdir. Bu bağlamda gelişen teknoloji ile iletişim çağının her geçen gün ilerlemesi bunu vazgeçilmez kılmıştır. Eskiden yabancı dil kitaplarında dilbilgisinin klasik öğretim yöntemleri ile verilmesi yaygınken günümüzde dört temel beceriyi geliştirmeyi amaçlayan, anlama ve konuşmanın ön planda tutulduğu yöntemlerle yazılan ders kitapları artmıştır.

2.4. Yabancı Dil Öğretiminde Ders Kitapları ile Karşılaşılan Sorunlar

Çalışmanın bu kısmında yapılan araştırmalar bağlamında ikinci yabancı dil Almanca ders kitaplarında karşılaşılan sorunlar irdelenmeye çalışılmıştır. Yapılan araştırmalar geçmişte yazılmış olan yabancı dil ders kitapları ile günümüzde yazılan yabancı dil kitapları arasında önemli farkların bulunduğunu göstermektedir. Geçmişte ders kitapları konuşma, duyma gibi becerileri göz ardı ederken günümüz çağında yazılan yabancı dil kitapları tüm becerileri geliştirmeyi amaç edinmektedir. Günümüz yabancı dil Almanca ders kitaplarına bakıldığında ağırlıklı olarak

iletişimsel yöntemin kullanıldığı görülmektedir. Fakat araştırmanın konusunu oluşturan *Deutsch Ist Spitze!* gibi iletişimsel yöntem ile yazılan kitapların Almanca öğretme ve öğrenmede ne derece etkili olduğu bu çalışma kapsamında ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Bütüncül öğrenme alışkanlığına sahip olan Türk öğrencisi *Deutsch Ist Spitze!* Almanca kitabında dilbilgisi konularını öğrenirken ne gibi zorluklar yaşadığı çalışma kapsamında geliştirilen anket doğrultusunda ortaya konmuştur. Bu bağlamda konu ile yakından ilgili olan Funk ve Koenig'in "Grammatik lehren und lernen Fernstudieneinheit" (1991) kitabında önemle vurgulandığı gibi yabancı dil kitaplarında özellikle dilbilgisi konuları verilirken dikkat edilmesi gereken önemli hususlar bulunmaktadır. Bunlar; görsellik, alıştırmaların oyunlaştırılması ve öğrencilerin dilbilgisi kurallarını keşfetmelerini sağlayan alıştırma örneklerinin geliştirilmesidir. Bu özelliklere sahip olmayan kitaplar ile Almanca öğrenen öğrencilerin sıkılabileceği düşünülmektedir.

Ülkemiz yabancı dil öğretim programına bakıldığında 30 Mart 2012 tarihinde 6287 nolu İlköğretim ve Eğitim Kanunun 11.4.2012 tarihli 28261 sayılı Resmi Gazetede yayımlanması ile ülkemizde zorunlu eğitim sekiz yıldan on iki yıla çıkarılmıştır. Buna öğrencilerin yaş gruplarının ve fiziksel özelliklerinin göz önünde bulundurularak, bu uygulamanın temel amacının hem toplumun eğitim süresinin yükseltilmesi hem de "eğitim sisteminin bireylerin ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerinin gerektirdiği yönlendirmeyi mümkün kılacak şekilde düzenlenmesi" gösterilmiştir (MEB, 12 Yıl Zorunlu Eğitim Sorular-Cevaplar, 2012, s.3). Bu kararın devamı olarak da birinci zorunlu yabancı dilin yanında ikinci yabancı dil de zorunlu olarak müfredatta yerini almıştır. Lise çeşitliliğinden tek tip (Anadolu Lisesi) liselere dönüşme kararıyla tüm Anadolu Liselerinde genellikle Almanca dersi zorunlu ikinci yabancı dil olmuştur. Bu tez çalışmasının konusunu oluşturan *Deutsch Ist Spitze!* Almanca kitabı Millî Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulunun 25.12.2008 gün ve 276 sayılı yazısı ile ders kitabı olarak kabul edilmiştir.

Diğer yandan günümüzde Almanca dersi ortaöğretim kurumlarında yani tüm Anadolu liselerinde zorunlu olmasına rağmen 2010 yılından beri *Deutsch Ist Spitze!* kitabının okullara gönderilmesinden sora yeni bir kitap gönderiminde

bulunulmamıştır. Öğretmen görüşleri alındığında hala bazı okullarda *Deutsch Ist Spitze!* kitabının aslının veya dolaylı bir kullanımının gerçekleşmekte olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

2.5. Ülkemizde Ve Yurt Dışında Konu ile İlgili Yapılan Araştırmalar

Konu ile ilgili gerek ülkemizde gerekse farklı ülkelerde birçok çalışma yapılmıştır. Bu bağlamda çok sayıda kitap incelemesi çalışmaları, tez çalışmaları, kitaplar, bildiriler, makaleler bulunmaktadır (Bkz. Başaran (2002), Cangil (2003), Çelikkaya (2013), Genç (2002-2003-2004-2010-2012), Hermann ve Michael (1991), İlkhan (1997), Maijana (2007), Neuner (1995), Polat (1986-1995), Sakarya Maden (2003-2005), Tapan (1990), Varga (2007).

2.6. Günümüzde Türkiye’de Yabancı Dil Eğitim Politikasına Bir Bakış

Milli Eğitim Bakanlığının 2012 yılında uygulamaya koyduğu 4+4+4 sistemiyle zorunlu eğitim 8 yıldan 12 yıla çıkarılmıştır. Yeni sistemde birinci 4 ilkokul, ikinci 4 ortaokul, üçüncü 4 ise lise olarak adlandırılmaktadır (MEB, 2012). Yeni uygulamayla birinci yabancı dil olan İngilizce öğretimi ilköğretim 2. sınıfa indirilmiş, ikinci yabancı dil ise seçmeli ders olarak programa daha üst sınıflarda yerini almıştır. Yapılan son düzenleme ile Yabancı dil derslerinin, ilkokul 2. sınıftan 4. sınıfa kadar 2’şer saat, ortaokul 5. sınıftan 8. sınıfa kadar ise 4 saat okutulacağı açıklanmıştır. İkinci yabancı dil Almanca dersi öğrencilerin talep etmesi, bir okulda Almanca öğretmenin olması durumunda ilkokul 2. sınıftan itibaren seçmeli olarak okutulabilmektedir. Liselerde ise lise çeşitliliğinin ortadan kalkması ile tüm Anadolu Liselerinde Almanca dersi zorunlu olarak okutulmaktadır. 2015 yılında Milli Eğitim Bakanlığınca yapılan son açıklamada ise 4+4+4 sisteminin ikinci dördü olan 5. sınıflarda bir yıl boyunca yabancı dil hazırlık sınıfının okutulacağı açıklanmıştır.

Temel ders saatlerinin azaltılarak yerine yabancı dil derslerinin koyulmasıyla öğrencilere daha erken yaşta yabancı dil öğretilceği kamuoyuna ilan edilmiştir. Orta 1. sınıflarda hangi dilin okutulacağı ise öğrenci seçimlerine bırakılmıştır. Hangi derslerin seçmeli ders olarak okutulacağı talep doğrultusunda belirlenmektedir.

BÖLÜM 3

ARAŞTIRMA

Tezin bu bölümü araştırma aşamasıdır. Araştırmanın yöntemi, anket verileri, anketlerin uygulandığı hedef grupları, kitap inceleme ölçütleri üçüncü bölümde sunulmuştur. Bu bağlamda araştırmanın bu kısmı tez çalışmasının iskeleti niteliğindedir.

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu tez çalışmasında kitap inceleme ve değerlendirme bölümünde betimsel araştırma yöntemi uygulanmıştır. Bunun yanı sıra bir anket ile Trakya Üniversitesi Almanca Öğretmenliği Bölümü 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılı son sınıf Almanca öğretmen adaylarının ve Edirne İli 80. Yıl Cumhuriyet Anadolu Lisesi 11G ve 10A şubeleri öğrencilerinin *Deutsch Ist Spitze!* Almanca ders kitabı hakkındaki görüşleri alınmış ve bu çalışma için özgün olarak geliştirilen anket soruları ile iki grup karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Almanca öğretmen adaylarına ve kitabın kullanıldığı okullarda okuyan ortaöğretim öğrencilerine uygulanan özgün bir anket ile kitabın Almanca öğretmede ne ölçüde yeterli bir kitap olarak görüldüğü araştırılmış, özellikle dilbilgisi yapılarının sunumu ve konuların pekiştirilmesinde kullanılan alıştırmalardan ne ölçüde memnun oldukları irdelenmiştir.

Alıştırma örnekleri geliştirilirken Hermann Funk ve Michael Koenig'in "Grammatik lehren und lernen" kitabı temel alınmıştır. Geliştirilen alıştırmaların, görsel olmasına, oyun oynuyor hissi uyandırmasına, öğrencinin kendi kendisini sınavabilmesine olanak tanınmasına dikkat edilmiş, alıştırmaların özgün olmasına özellikle dikkat edilmiştir. Özgün olarak geliştirilen ve bu tezde basılı olarak sunulan alıştırmalar ayrıca bir blog sayfasında internet üzerinde ücretsiz olarak kullanıma açılmıştır. Alıştırma örneklerinin daha fazla kişiye ulaştırılması amaçlanmıştır.

Çalışmanın kuramsal kısmını kitap inceleme ölçütlerine ilişkin alan yazını oluşturmaktadır. Araştırmalar Almanca yabancı dil kitap inceleme kriterleri bakımından ağırlıklı olarak Nürnberger Empfehlungen (1996), H. Jürgen Krumm (1985), Stockheimer (1985) Kriterien ve Mannheimer Gutachten (Engel 1979) ölçütlerinin kullanıldığını ortaya koymuştur. Bu çalışmada bunların arasından Mannheimer Gutachten (Engel 1979) ölçütleri seçilerek, Almanca ders kitabı “Deutsch ist Spitze!”(Schülerbuch, Arbeitsbuch, ve Lehrerhandbuch A 1.1 ve A 1.2) incelenmiş ve değerlendirilmiştir (Bkz. Ek.1). Bunun yanında Türkçe terimler bakımından Demirel’den (1998) yararlanılmıştır (Bkz. Ek. 2). Ölçüm düzeneği birebir kullanılmamış olup çalışmanın gerektirdiği doğrultuda uyarlama yapılmıştır.

3.2. Anket Uygulaması

Çalışmanın bu bölümünde uygulanan ankete ilişkin bilgiler yer almaktadır. Bu tez çalışması için uyarlanan anket ile Trakya Üniversitesi Almanca Öğretmenliği Bölümü 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılı son sınıf Almanca öğretmen adaylarının ve Edirne İli 80. Yıl Cumhuriyet Anadolu Lisesi 11G ve 10A şubeleri öğrencilerinin “*Deutsch Ist Spitze!*” Almanca ders kitabı hakkındaki görüşleri alınmıştır. Anket, Trakya Üniversitesi Almanca Öğretmenliği bölümü son sınıf 20 (yirmi) öğretmen Adayı ile Edirne 80. Yıl Cumhuriyet Anadolu Lisesi 10. ve 11. sınıf 35 (otuz beş) öğrenciye uygulanmıştır.

Bu çalışma kapsamında anket beş ana başlık altında toplanmıştır. “Genel Görünüm”, “Fiziksel Görünüm”, “İçerik (Metin ve İçerik)”, “Kelime, Cümle Bilgisi ve Dil Bilgisi” ve “Araştırmalar ve Değerlendirmeler” anketlerin başlıklarıdır. Anketlerde yer alan bölümlerdeki soru sayıları değişkenlik göstermektedir. Genel Görünüm anketinde 5 (beş) soru, Fiziksel Görünüm anketinde 5 (beş) soru, İçerik ile ilgili olan ankette 5 (beş) soru, Kelime, Cümle Bilgisi ve Dilbilgisi başlıklı bölümde 10 (on) soru ve Araştırmalar ve Değerlendirmeler bölümünde 10 (on) soru

bulunmaktadır. Özellikle dil bilgisi ve cümle yapısı ile ilgili sorulara verilmiş olan cevaplar bu tez çalışması için ayrı bir önem taşımaktadır.

Anketteki sorulara 4 farklı cevaptan birinin işaretlenmesi suretiyle cevap verilmesi istenmiştir. Bu tez kapsamında yer alan anketin değerlendirme aşamasında “Evet” 1, “Hayır” 2, “Kısmen” 3, “Kararsızım” ise 4 rakamı ile tanımlanmıştır. Anket uygulamasının sonucunda anketteki kişi sayıları bilimsel tanımı ve istatistik terimi olan “f” ile gösterilmiş, her soruya verilen cevaplar tek tek toplanarak her seçeneğin ne oranda işaretlendiği yüzdelik dilim ile verilmiştir.

Anket sonuçları gerek öğretmen adaylarının, gerekse ortaöğretim öğrencilerinin dilbilgisi yapılarının sunumunu beğenmediklerini ve alıştırmaları yetersiz bulduklarını ortaya koyması üzerine kitapta özellikle bu konulara daha ayrıntılı bakılmış, daha hızlı, etkin ve kalıcı bir öğrenmenin gerçekleşebilmesi için neler yapılabileceği tartışılmıştır.

3.3. Kitap İnceleme Kriterleri

Araştırma, ayrıca bir de kitap incelemesi çalışması içermektedir. Bu bağlamda çalışmanın bu kısımda kitap inceme ölçütleri yer almaktadır. Çalışma kapsamında daha önceden oluşturulmuş kitap incelemeleri araştırılmış olup, yapılan araştırmalar sonucunda Mannheimer Gutachten (Engel, 1979) ölçütlerinden yararlanılarak aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

3.3.1. Bu Çalışma Kapsamında Geliştirilen Kitap İnceleme Kriterleri

Genel Görünüm

- 1) Kitap Almanca ders kitabı mı?
- 2) Alıştırma kitabı var mı?
- 3) Öğretmen kılavuz kitabı var mı?
- 4) Ek Materyali var mı? (Cd, ses bandı, vb.)
- 5) Dilbilgisi kitabı var mı?

Fiziksel Görünü

- 1) Kitap renkli mi?
- 2) Kitabın albenisi var mı?
- 3) Lüks kartondan/kâğıttan mı?
- 4) Kitaptaki resimler öğrenci seviyesine uygun mu?
- 5) Punto büyüklüğü öğrenci seviyesine uygun mu?

İçerik (Metin ve İçerik)

- 1) Kitaptaki metinler öğrencilerin yaş ve sınıf seviyesine uygun hazırlanmış mı?
- 2) Metinler Almanca öğretim programında belirtilen hedeflerle tutarlı olarak hazırlanmış mı?
- 3) Metinler ünitelerle ilişkili mi?
- 4) Metinler öğrencilerin ilgilerine ve sosyal yaşamlarına uygun mu?
- 5) Kitabın sonunda sözlük ve kaynakça var mı?

Kelime, Cümle Bilgisi ve Dilbilgisi

- 1) Anlaşılır bir dil kullanılmış mı?
- 2) Cümle yapısı öğrencinin düzeyine uygun mu?
- 3) Cümleler sınıf düzeyine uygun uzunlukta mı?
- 4) Cümleler basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene, somuttan soyuta doğru sıralanıyor mu?

- 5) Kitapta Almanca dışında başka dil kullanılmış mı?
- 6) Yazım kurallarına dikkat edilmiş mi?
- 7) Metinler dilbilgisi konularını işleyici nitelikte mi?
- 8) Dilbilgisi yapıları sistematik olarak değişik üniteler içinde tekrar ediliyor mu?
- 9) Dilbilgisi konularının sunuş biçimi anadili Türkçe olan öğrencilerin Almanca dilbilgisini öğrenebilmeleri için uygun mu?
- 10) Dilbilgisi konuları bir bütün halinde sunulmuş mu?

Alıştırmalar ve Değerlendirme

- 1) Alıştırmalar sınıf düzeyine uygun mu?
- 2) Konuyu pekiştirici alıştırmalar dil bilgisi konularını öğrenmede uygun mu?
- 3) Her okuma parçası sonunda dört temel beceri geliştirici alıştırmalara yer verilmiş mi?
- 4) Dilbilgisi konularını öğrencinin tekrarlayabileceği, kendi kendine çalışabileceği ek materyaller sunulmuş mu?
- 5) Kitabın öğrencinin ek çalışma yapabileceği ek dijital materyalleri var mı? (web sayfası, Cd'de alıştırmalar vs.)
- 6) Edinilen beceri ve kazanılan davranışları ölçmeye yarayan alıştırmalara yer verilmiş mi?
- 7) Dilbilgisi konularının öğrenilebilmesi için alıştırmalar yeterli mi?
- 8) Araştırma ve inceleme yapmaya yönelik soru, ödev vb. çalışmalar düzenlenmiş mi?
- 9) Ünite sonlarında çoktan seçmeli testlere yer verilmiş mi?
- 10) Çoktan seçmeli testler verilmiş ise test ölçme tekniklerine uygun olarak hazırlanmış mı?

BÖLÜM 4

VERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1. Anket Verilerinin Değerlendirilmesi

Bu bölümde, bu tez çalışması kapsamında geliştirilen ve uygulanan anket doğrultusunda elde edilen anket verileri değerlendirilmiştir. *Deutsch Ist Spitze!* Almanca ders kitabının A 1. 1. ve A 1. 2. ciltleri bu çalışma için özgün olarak oluşturulan anket soruları ile irdelenmiştir. Anket, öğretmen adaylarına ve öğrencilere uygulanmıştır. Bu çalışma kapsamında anket beş ana başlık altında toplanmıştır. “Genel Görünüm”, “Fiziksel Görünüm”, “İçerik (Metin ve İçerik)”, “Kelime, Cümle Bilgisi ve Dilbilgisi” ve “Alistirmalar ve Değerlendirmeler” anketlerin başlıklarıdır. Anketlerde yer alan bölümlerdeki soru sayıları değişkenlik göstermektedir. Genel Görünüm anketinde 5 (beş) soru, Fiziksel Görünüm anketinde 5 (beş) soru, İçerik ile ilgili olan ankette 5 (beş) soru, Kelime, Cümle Bilgisi ve Dilbilgisi başlıklı bölümde 10 (on) soru ve Alistirmalar ve Değerlendirmeler bölümünde 10 (on) soru bulunmaktadır. Özellikle dilbilgisi ve cümle yapısı ile ilgili sorulara verilmiş olan cevaplar bu tez çalışması için ayrı bir önem taşımaktadır. Anket, “Trakya Üniversitesi Almanca Öğretmenliği bölümü son sınıf öğrencileri 20 (yirmi) Öğretmen Adayı” ile “Edirne 80. Yıl Cumhuriyet Anadolu Lisesi 10. ve 11. sınıf 35 (otuz beş) öğrenciye” uygulanmıştır.

4.1.1. Genel Görünüm Bölümündeki Verilerin Yorumlanması

1: Evet 2: Hayır 3: Kısmen 4: Kararsızım

Tablo 1: *Deutsch Ist Spitze!* Almanca Ders Kitabının Genel Görünümü

		1		2		3		4		Toplam	
Genel Görünüm		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1) Kitap Almanca ders kitabı mı?	ÖĞRETMEN ADAYI	20	100	0	0	0	0	0	0	20	100
	ÖĞRENCİ	35	100	0	0	0	0	0	0	35	100
2) Alıştırma kitabı var mı?	ÖĞRETMEN ADAYI	19	95	1	5	0	0	0	0	20	100
	ÖĞRENCİ	32	91.43	1	2.86	0	0	2	5.71	35	100
3) Öğretmen kılavuz kitabı var mı?	ÖĞRETMEN ADAYI	17	85	2	10	0	0	1	5	20	100
	ÖĞRENCİ	32	91.43	0	0	0	0	3	8.57	35	100
4) Ek Materyali var mı? (CD, ses bandı, vb.)	ÖĞRETMEN ADAYI	9	45	7	35	0	0	4	20	20	100
	ÖĞRENCİ	1	2.86	29	82.86	2	5.71	3	8.57	35	100
5) Dilbilgisi kitabı var mı?	ÖĞRETMEN ADAYI	2	10	14	70	3	15	1	5	20	100
	ÖĞRENCİ	1	2.86	30	85.71	3	8.57	1	2.86	35	100

Anketin ilk bölümü olan Genel Görünüm kısmında 5 soru bulunmaktadır. “Kitap Almanca ders kitabı mı?” sorusuna hem öğretmen adaylarının hem de öğrencilerin %100’ü “Evet” cevabını vermiştir. “Alıştırma kitabı var mı?” sorusuna ise öğretmen adaylarının %95’i “Evet” cevabını verirken, %5’i “Hayır” demiştir. Oysa öğrencilerin %91.43’ü “Evet” derken, %2.86’sı “Hayır” ve % 5.71’i ise “Kararsızım” cevabını vermiştir. Buradan öğretmen adaylarının alıştırma kitabının bulunmasıyla ilgili daha doğru cevaplar vermiş olduğu çıkarılabilir. Öğretmen kılavuz kitabının sorgulandığı soruda ise öğretmen adaylarının %85’i “Evet”, %10’u “Hayır” ve %5’i de “Kararsızım” cevabını vermiştir. Öğrencilerin ise aynı soruya %91.43’ü "Evet", %8.57'si ise "Kararsızım" demiştir. “Ek Materyali var mı?” sorusuna verilen cevapların yüzdeleri her iki grup için de farklılık göstermiştir.

Öğretmen adaylarının %45'i "Evet", %35'i "Hayır", %20'si "Kararsızım" şikkını işaretlemişler. Diğer yandan öğrencilerin %2.86'sı "Evet", %82.86'sı "Hayır", %5.71'i "Kısmen" ve %8.57'si "Kararsızım" demiştir. Bu sonuçla öğrencilerin kitabın materyali konusunda doğru bilgiye sahip olmadıklarını göstermektedir. "Dilbilgisi kitabı var mı?" sorusuna öğretmen adaylarının %10'u "Evet", %70'i "Hayır", %15'i "Kısmen" ve %5'i de "Kararsızım" demiştir. Öğrencilerin ise %2.86'sı "Evet", %85.71'i "Hayır", %8.57'si "Kısmen" ve %2.86'sı "Kararsızım" cevabını vermiştir.

Genel görünüm anketinden şu sonuç çıkarılabilir; 1. soru olan "Kitap Almanca ders kitabı mı?" sorusu dışındaki tüm sorulara verilen cevaplarla hem öğretmen adayları hem de öğrencilerin bir kısmı eksik bilgilere sahiptir. Çünkü ilk anketteki sorular ".....var mı?,yok mu?" şeklinde cevabı net olan sorulardır. Öğretmen adaylarının ve öğrencilerin bu sorulara yanlış cevaplar vermesi her iki grubun da bilgi eksikliklerini ortaya koymaktadır.

4.1.2. Fiziksel Görünüm Bölümündeki Verilerin Yorumlanması

1: Evet 2: Hayır 3: Kısmen 4: Kararsızım

Tablo 2: *Deutsch Ist Spitze!* Almanca Ders Kitabının Fiziksel Görünümü

		1		2		3		4		Toplam	
Fiziksel Görünüm		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1) Kitap renkli mi?	ÖĞRETMEN ADAYI	18	90	0	0	2	10	0	0	20	100
	ÖĞRENCİ	31	88.57	1	2.86	3	8.57	0	0	35	100
2) Kitabın albenisi var mı?	ÖĞRETMEN ADAYI	1	5	4	20	13	65	2	10	20	100
	ÖĞRENCİ	14	40	9	25.71	10	28.57	2	5.72	35	100
3) Lüks kartondan/kâğıttan mı?	ÖĞRETMEN ADAYI	5	25	3	15	11	55	1	5	20	100
	ÖĞRENCİ	26	74.29	4	11.43	3	8.57	2	5.71	35	100
4) Kitaptaki resimler öğrenci seviyesine uygun mu?	ÖĞRETMEN ADAYI	7	35	0	0	12	60	1	5	20	100
	ÖĞRENCİ	18	51.43	4	11.43	13	37.14	0	0	35	100
5) Punto büyüklüğü öğrenci seviyesine uygun mu?	ÖĞRETMEN ADAYI	13	65	0	0	5	25	2	10	20	100
	ÖĞRENCİ	25	71.43	2	5.71	8	22.86	0	0	35	100

Anketin fiziksel görünüm kısmında 5 soru bulunmaktadır. “Kitap renkli mi?” sorusuna öğretmen adaylarının %90’ı “Evet”, %10’u ise “Kısmen” demiştir. Öğrencilerin ise %88.57’si “Evet”, %2.86’sı “Hayır” ve %8.57’si “Kısmen” cevabını vermiştir. *Deutsch Ist Spitze!* A 1. 1. ve A 1. 2. ders ve alıştırma kitapları görsel açıdan albenili ve oldukça renkli olmasına rağmen anket uygulanan her iki grubun da %100 aynı fikirde olmaması ya kitabın orijinalinin kullanılmadığını ya da kitabın hiç kullanılmayıp, fotokopi ile idare edildiği sonucuna varılmasını sağlamaktadır. 2. soruda kitabın albenisi sorgulanmıştır. Bu soruya öğretmen adaylarının %5’i “Evet”, %20’si “Hayır”, %65’i “Kısmen” ve %10’u “Kararsızım” cevabını verirken; öğrencilerin %40’ı “Evet”, %25.71’i “Hayır”, %28.57’si “Kısmen” ve %5.72’si “Kararsızım” demiştir. “Lüks kartondan/kâğıttan mı ?” sorusuna öğretmen adaylarının %25’i “Evet”, %15’i “Hayır”, %55’i “Kısmen” ve %5’i “Kararsızım” derken, öğrencilerin %74.29’u “Evet”, %11.43’ü “Hayır”, %8.57’si “Kısmen” ve %5.71’i de “Kararsızım” demiştir.

4. soru ise kitaptaki resimlerin öğrenci seviyesine uygunluğunu ölçmektedir. Öğretmen adaylarının %35'i "Evet", %60'ı "Kısmen" ve %5'i de "Kararsızım" demiştir. Öte yandan öğrencilerin %51.43'ü "Evet", %11.43'ü "Hayır", %37.14'ü ise "Kısmen" cevabını vermiştir. "Punto büyüklüğü öğrenci seviyesine uygun mu" sorusuna ise, öğretmen adaylarının %65'i "Evet", %25'i "Kısmen", %10'u ise "Kararsızım" yanıtını vermiştir. Oysa öğrencilerin %71.43'ü "Evet", %5.71'i "Hayır" ve son olarak da %22.86'sı "Kısmen" demiştir.

4.1.3. İçerik (Metin ve İçerik) Bölümündeki Verilerin Yorumlanması

1: Evet 2: Hayır 3: Kısmen 4: Kararsızım

Tablo 3: *Deutsch Ist Spitze!* Almanca Ders Kitabının İçeriği (Metin ve İçerik) Bölümü

		1		2		3		4		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1) Kitaptaki metinler öğrencilerin yaş ve sınıf seviyesine uygun hazırlanmış mı?	ÖĞRETMEN ADAYI	8	40	0	0	10	50	2	10	20	100
	ÖĞRENCİ	16	45.71	5	14.29	13	37.14	1	2.86	35	100
2) Metinler Almanca öğretim programında belirtilen hedeflerle tutarlı olarak hazırlanmış mı?	ÖĞRETMEN ADAYI	8	40	0	0	10	50	2	10	20	100
	ÖĞRENCİ	9	25.71	10	28.57	12	34.29	4	11.43	35	100
3) Metinler ünitelerle ilişkili mi?	ÖĞRETMEN ADAYI	11	55	1	5	7	35	1	5	20	100
	ÖĞRENCİ	22	62.86	1	2.86	11	31.42	1	2.86	35	100
4) Metinler öğrencilerin ilgilerine ve sosyal yaşamlarına uygun mu?	ÖĞRETMEN ADAYI	6	30	1	5	12	60	1	5	20	100
	ÖĞRENCİ	10	28.57	9	25.71	11	31.42	5	14.29	35	100
5) Kitabın sonunda sözlük ve kaynakça var mı?	ÖĞRETMEN ADAYI	15	75	1	5	0	0	4	20	20	100
	ÖĞRENCİ	34	97.14	0	0	1	2.86	0	0	35	100

İçerik (Metin ve İçerik) bölümünün birinci sorusu kitaptaki metinlerin öğrenci seviyesine uygunluğu ile ilgilidir. Bu soruya öğretmen adaylarının %40'ı "Evet", %50'si "Kısmen" ve %10'u "Kararsızım" demiştir. Öğrencilerin ise %45.71'i "Evet", %14.29'u "Hayır", %37.14'ü "Kısmen" ve %2.86'sı "Kararsızım" cevabını vermiştir.

"Metinler Almanca öğretim programında belirtilen hedeflerle tutarlı olarak hazırlanmış mı?" sorusuna ise öğretmen adaylarının %40'ı "Evet", %50'si "Kısmen", %10'u "Kararsızım" demiştir. Diğer yandan öğrencilerin %25.71'i "Evet", %28.57'si "Hayır", %34.29'u "Kısmen" ve 11.43'ü "Kararsızım" demiştir. 3. soru metinlerin ünitelerle ilişkisini sorgulamaktadır. Öğretmen adaylarının %55'i "Evet", %5'i "Hayır", %35'i "Kısmen", %5'i "Kararsızım" demiştir. Oysa öğrencilerin %62.86'sı "Evet", % 2.86'sı "Hayır", %31.42'si "Kısmen" ve %2.86'sı "Kararsızım" olarak cevaplamıştır. "Metinler öğrencilerin ilgilerine ve sosyal yaşamlarına uygun mu?" sorusuna ise öğretmen adaylarının %30'u "Evet", %5'i "Hayır", %60'ı "Kısmen" ve %5'i de "Kararsızım" demiştir. Öğrencilerin ise %28.57'i "Evet", %25.71'i "Hayır", %31.42'si "Kısmen", %14.29'u "Kararsızım" demiştir. İçerik bölümünün son sorusu "Kitabın sonunda sözlük ve kaynakça var mı?" sorusuna Öğretmen adaylarının %75'i bu soruya "Evet", %5'i "Hayır" ve %20'si "Kararsızım" cevabını vermiştir. Öğrencilerin %97.14'ü ise "Evet", %2.86'sı "Kısmen" seçeneğini işaretlemiştir.

Anketteki sorular arttıkça bilgi eksiklikleri de aynı oranda ortaya çıkmaya başlamaktadır. Dikkati çeken bir başka husus ise öğretmen adayı ve öğrenci gruplarının anket sorularına verdikleri cevapların benzerlik göstermesidir. Örneğin "İçerik (İçerik ve Metin) anketinin birinci sorusuna öğretmen adaylarının %40'ı "Evet" derken, öğrencilerin %45.71'i, dördüncü sorusuna öğretmen adaylarının %30'u "Evet" derken öğrencilerin %28.57'si "Evet" demiştir. Bu benzerlik gerek öğretmen adaylarının gerekse öğrencilerin kitap hakkında çok detaylı bilgilere sahip olmadıklarını gösterir.

4.1.4. Kelime, Cümle Bilgisi ve Dilbilgisi Bölümündeki Verilerin Yorumlanması

1: Evet 2: Hayır 3: Kısmen 4: Kararsızım

Tablo 4: *Deutsch Ist Spitze!* Almanca Ders Kitabının Kelime, Cümle Bilgisi ve Dilbilgisi

		1		2		3		4		Toplam	
Kelime, Cümle Bilgisi ve Dil Bilgisi		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1) Anlaşılır bir dil kullanılmış mı?	ÖĞRETMEN ADAYI	13	65	0	0	6	30	1	5	20	100
	ÖĞRENCİ	7	20	8	22.86	17	48.57	3	8.57	35	100
2) Cümle yapısı öğrencinin düzeyine uygun mu?	ÖĞRETMEN ADAYI	12	60	1	5	6	30	1	5	20	100
	ÖĞRENCİ	12	34.29	7	20	14	40	2	5.71	35	100
3) Cümleler sınıf düzeyine uygun uzunlukta mı?	ÖĞRETMEN ADAYI	13	65	0	0	7	35	0	0	20	100
	ÖĞRENCİ	14	40	2	5.71	16	45.71	3	8.57	35	100
4) Cümleler basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene, somuttan soyuta doğru sıralanıyor mu?	ÖĞRETMEN ADAYI	12	60	0	0	6	30	2	10	20	100
	ÖĞRENCİ	7	20	11	31.43	10	28.57	7	20	35	100
5) Kitapta Almanca dışında başka dil kullanılmış mı?	ÖĞRETMEN ADAYI	8	40	9	45	0	0	3	15	20	100
	ÖĞRENCİ	14	40	18	51.43	2	5.71	1	2.86	35	100
6) Yazım kurallarına dikkat edilmiş mi?	ÖĞRETMEN ADAYI	14	70	0	0	4	20	2	10	20	100
	ÖĞRENCİ	21	60	3	8.57	7	20	4	11.43	35	100
7) Metinler dilbilgisi konularını işleyici nitelikte mi?	ÖĞRETMEN ADAYI	8	40	0	0	11	55	1	5	20	100
	ÖĞRENCİ	8	22.86	8	22.86	15	42.85	4	11.43	35	100
8) Dilbilgisi yapıları sistematik olarak değişik üniteler içinde tekrar ediliyor mu?	ÖĞRETMEN ADAYI	6	30	2	10	7	35	5	25	20	100
	ÖĞRENCİ	12	34.29	9	25.71	12	34.29	2	5.71	35	100
9) Dilbilgisi konularının sunuş biçimi anadili Türkçe olan öğrencilerin Almanca dilbilgisini öğrenebilmeleri için uygun mu?	ÖĞRETMEN ADAYI	6	30	0	0	9	45	5	25	20	100
	ÖĞRENCİ	4	11.43	9	25.71	19	54.29	3	8.57	35	100
10) Dilbilgisi konuları bir bütün halinde sunulmuş mu?	ÖĞRETMEN ADAYI	2	10	5	25	10	50	3	15	20	100
	ÖĞRENCİ	8	22.86	12	34.29	10	28.57	5	14.28	35	100

Anketin Kelime, Cümle Bilgisi ve Dilbilgisi bölümünde 10 soru bulunmaktadır. “Anlaşılır bir dil kullanılmış mı?” sorusuna öğretmen adaylarının %65’i “Evet”, %30’u “Kısmen” ve %5’i “Kararsızım” cevabını vermiştir. Bu veriler öğrencilerin kitabın dilini öğretmen adaylarına göre daha az anlaşılır bulduklarını göstermektedir. Öğrencilerin ise %20’si “Evet”, %22.86’sı “Hayır”, %48.57’si “Kısmen”, %8.57’si “Kararsızım” cevabını vermiştir. İkinci soru “Cümle yapısı öğrencinin düzeyine uygunluğu” konusundadır. Öğretmen adaylarının %60’ı bu soruya “Evet”, %5’i “Hayır”, %30’u “Kısmen” ve %5’i “Kararsızım” diye cevap vermiştir. Diğer yandan öğrencilerin %34.29’u “Evet”, %20’si “Hayır”, %40’ı “Kısmen”, %5.71’i ise “Kararsızım” demiştir. “Cümleler sınıf düzeyine uygun uzunlukta mı?” sorusu bu bölümün 3. sorusudur. Bu soruya öğretmen adaylarının %65’i “Evet”, %35’i ise “Kısmen” olarak cevap vermiştir. İkinci grup olan öğrencilerin %40’ı bu soruya “Evet”, %5.71’i “Hayır”, %45.71’i “Kısmen” ve %8.57’si “Kararsızım” olarak cevaplamıştır. “Cümleler basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene, somuttan soyuta doğru sıralanıyor mu?” sorusuna ise öğretmen adaylarının %60’ı “Evet”, %30’u “Kısmen” ve %10’u “Kararsızım” demiştir. Öğrencilerin ise %20’si “Evet”, %31.43’ü “Hayır”, %28.57’si “Kısmen” ve son olarak da %20’si “Kararsızım” demiştir.

“Kitapta Almanca dışında başka dil kullanılmış mı?” diye sorulan soruya öğretmen adaylarının %40’ı “Evet”, %45’i “Hayır”, %15’i “Kararsızım” demiştir. Öte yandan öğrencilerin %40’i “Evet”, %51.43’ü “Hayır”, %5.71’i “Kısmen”, %2.86’sı ise “Kararsızım” demiştir. Bu sonuçlar göz önüne alındığında kitapta zaman zaman “Unutma” başlığıyla Türkçe açıklamalara yer verilmiştir. Hatta Türkçe yapılan açıklamalarda İngilizce ile Almanca’nın farklılıkları ya da benzerliklerine vurgu yapan ifadeler de bulunmaktadır. (Bkz. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. ders kitabı*, s. 16). Bu sonuç gerek öğretmen adaylarının, gerekse öğrencilerin büyük çoğunluğunun kitapla ilgili bilmeleri gereken bir konuda bile bilgi sahibi olmadıklarını yahut bilgilerinin yanlış olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda bu yanlışlığın kitabın orijinalinin kullanılmamasından kaynaklanabileceğini akıllara getirmektedir.

“Yazım kurallarına dikkat edilmiş mi?” sorusuna öğretmen adaylarının %70’i “Evet”, %20’si “Kısmen” ve %10’u “Kararsızım” demiştir. Fakat öğrencilerin %60’ı “Evet”, %8.57’si “Hayır”, %20’si “Kısmen” ve %11.43’ü “Kararsızım” şeklinde cevaplamıştır.

“Metinler dilbilgisi konularını işleyici nitelikte mi?” sorusuna ise öğretmen adaylarının %40’ “Evet”, %55’i “Kısmen” , %5’i “Kararsızım” demiştir. Oysa öğrencilerin %22.86’sı bu soruya “Evet”, %22.86’sı “Hayır”, %42.85’i “Kısmen” ve %11.43’ü “Kararsızım” olarak cevaplamıştır. Bu iki gurubun aynı soruya verdikleri cevap oldukça farklılık göstermektedir. Bu bağlamda öğrencilerin kitap hakkında eksik bilgilere sahip oldukları sonucuna varılmaktadır. “Dilbilgisi yapıları sistematik olarak değişik üniteler içinde tekrar ediliyor mu?” sorusuna ise öğretmen adaylarının %30’u “Evet”, %10’u “Hayır”, %35’i “Kısmen” ve %25’i de “Kararsızım” demiştir. Öğrenciler bu soruya %34.29 “Evet”, %25.71 “Hayır”, %34.29 “Kısmen”, ve %5.71 “Kararsızım” olarak cevap vermiştir.

“Dilbilgisi konularının sunuluş biçimi anadili Türkçe olan öğrencilerin Almanca dilbilgisini öğrenebilmeleri için uygun mu?” sorusuna ise öğretmen adaylarının %30’u “Evet”, %45’i “Kısmen”, %25’i ise “Kararsızım” olarak cevap vermiştir. Aynı soruda öğrenciler %11.43 “Evet”, %25.71 “Hayır”, %54.29 “Kısmen”, %8.57 “Kararsızım” şikkını işaretlemiştir. Bu verilerden öğretmen adaylarının öğrencilere göre daha olumlu düşüncelere sahip oldukları çıkarılabilir. Fakat öğrenciler “*Deutsch Ist Spitze!*” Almanca ders kitabından memnun olmadıklarını bu soruya çoğunlukla “Hayır” diyerek bildirmişlerdir.

Bu bölümün son sorusu olan “Dilbilgisi konuları bir bütün halinde sunulmuş mu?” sorusuna ise öğretmen adaylarının %10’u “Evet”, %25’i “Hayır”, %50’si “Kısmen” ve %15 ise “Kararsızım” demiştir. Diğer taraftan öğrencilerin %22.86’sı “Evet”, %34.29’sı “Hayır”, %28.57’si “Kısmen” ve %14.28’i “Kararsızım” cevabını vermiştir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının verdikleri “Kısmen” cevabının yüzdeliğine bakıldığında kitaptaki dilbilgisi konularının veriliş biçimine dikkat etmedikleri sonucuna varılmaktadır.

“Kelime, Cümle Bilgisi ve Dilbilgisi” anketinde özellikle 9. ve 10. sorulara verilen cevaplara bakıldığında kitap ile ilgili olarak anket uygulanan kişilerde yeterince farkındalık olmadığı sonucuna varılmaktadır. Örneğin 9. soru olan "Dilbilgisi konularının sunuş biçimi anadili Türkçe olan öğrencilerin Almanca dilbilgisini öğrenebilmeleri için uygun mu? " sorusuna öğretmen adaylarının %45'i, öğrencilerin ise %54.29'u "Kısmen" cevabını vermiştir. Bu sonuç iki grubun da kitap hakkında oldukça az bilgiye sahip olduklarını göstermektedir. Aynı şekilde anketin 10. sorusu olan "Dilbilgisi konuları bir bütün halinde sunulmuş mu?" sorusuna öğretmen adaylarının %10'unun "Evet" ve %50'sinin "Kısmen" demişlerdir. Bu da öğretmen adaylarının kitabın yazılış metodu ile ilgili pek de doğru bilgilere sahip olmadıklarını göstermektedir. Çünkü kitap iletişimsel metot ile yazıldığından dilbilgisi konuları bir bütünlük içinde verilmek yerine birden fazla üniteye serpiştirilerek sunulmuştur. Öğretmen adaylarının verdiği cevaplardan kitap hakkında yeterli derecede bilgi ve deneyimlerinin olmadığı veya yeterince farkındalık sağlanmadığı anlaşılmaktadır.

4.1.5. Alıştırmalar ve Değerlendirme Bölümündeki Verilerin Yorumlanması

1: Evet 2: Hayır 3: Kısmen 4: Kararsızım

Tablo 5: *Deutsch Ist Spitze!* Almanca Ders Kitabının Alıştırmalar ve Değerlendirme Bölümü

		1		2		3		4		Toplam	
Alıştırmalar Ve Değerlendirme		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1) Alıştırmalar sınıf düzeyine uygun mu?	ÖĞRETMEN ADAYI	10	50	0	0	7	35	3	15	20	100
	ÖĞRENCİ	10	28.57	5	14.29	17	48.57	3	8.57	35	100
2) Konuyu pekiştirici alıştırmalar dilbilgisi konularını öğrenmede uygun mu?	ÖĞRETMEN ADAYI	10	50	0	0	8	40	2	10	20	100
	ÖĞRENCİ	10	28.57	7	20	18	51.43	0	0	35	100
3) Her okuma parçası sonunda dört temel beceri geliştirici alıştırmalara yer verilmiş mi?	ÖĞRETMEN ADAYI	8	40	4	20	6	30	2	10	20	100
	ÖĞRENCİ	8	28.86	17	48.57	6	17.14	4	11.43	35	100
4) Dilbilgisi konularını öğrencinin tekrarlayabileceği, kendi kendine çalışabileceği ek materyaller sunulmuş mu?	ÖĞRETMEN ADAYI	6	30	4	20	7	35	3	15	20	100
	ÖĞRENCİ	6	17.14	22	62.86	6	17.14	1	2.86	35	100
5) Kitabın öğrencinin ek çalışma yapabileceği ek dijital materyalleri var mı? (web sayfası, CDde alıştırmalar vs.)	ÖĞRETMEN ADAYI	4	20	5	25	5	25	6	30	20	100
	ÖĞRENCİ	2	5.71	28	80	0	0	5	14.29	35	100
6) Edinilen beceri ve kazanılan davranışları ölçmeye yarayan alıştırmalara yer verilmiş mi?	ÖĞRETMEN ADAYI	6	30	2	10	11	55	1	5	20	100
	ÖĞRENCİ	8	22.86	12	34.29	13	37.14	2	5.71	35	100
7) Dilbilgisi konularının öğrenilebilmesi için alıştırmalar yeterli mi?	ÖĞRETMEN ADAYI	2	10	3	15	12	60	3	15	20	100
	ÖĞRENCİ	4	11.43	24	68.57	5	14.29	2	5.71	35	100
8) Araştırma ve inceleme yapmaya yönelik soru, ödev vb. çalışmalar düzenlenmiş mi?	ÖĞRETMEN ADAYI	8	40	2	10	7	35	3	15	20	100
	ÖĞRENCİ	8	22.85	15	42.86	11	31.43	1	2.86	35	100
9) Ünite sonlarında çoktan seçmeli testlere yer verilmiş mi?	ÖĞRETMEN ADAYI	2	10	9	45	3	15	6	30	20	100
	ÖĞRENCİ	0	0	28	80	4	11.43	3	8.57	35	100
10) Çoktan seçmeli testler verilmiş ise test ölçme tekniklerine uygun olarak hazırlanmış mı?	ÖĞRETMEN ADAYI	1	5	8	40	5	25	6	30	20	100
	ÖĞRENCİ	4	11.43	23	65.71	3	8.57	5	14.29	35	100

Anketin son bölümü olan “Alıştırmalar ve Değerlendirme” bölümünde 10 soru bulunmaktadır. Anketin “Alıştırmalar sınıf düzeyine uygun mu?” sorusuna öğretmen adaylarının %50’si “Evet”, %35’i “Kısmen” ve %15’i “Kararsızım” cevabını verirken, öğrencilerin %28.57’si “Evet”, %14.29’u “Hayır”, %48.57’si “Kısmen” ve %8.57’si de “Kararsızım” demiştir. Öğrencilerin verdikleri cevaplar göz önüne alındığında kitaptaki alıştırmaların öğrenciler açısından uygun olmadığı sonucu çıkarılmaktadır. “Konuyu pekiştirici alıştırmalar dilbilgisi konularını öğrenmede uygun mu?” sorusunu ise öğretmen adaylarının %50’si “Evet”, %40’ı “Kısmen” ve %10 ise “Kararsızım” olarak cevaplamıştır. Öğretmen adaylarından bu soruya “Hayır” cevabı çıkmamıştır. Diğer yandan aynı soruya öğrencilerin %28.57’si “Evet”, %20’si “Hayır”, ve %51.43’si “Kısmen” cevabını vermiştir. Bu soru ile de öğrencilerin kitaptaki alıştırmaları uygun bulmadıkları sonucu çıkmaktadır. "Her okuma parçası sonunda dört temel beceri geliştirici alıştırmalara yer verilmiş mi?" sorusuna öğretmen adaylarının %40'ı "Evet", %20'si "Hayır", %30'u "Kısmen" ve %10'u da "Kararsızım" demiştir. Öğrenciler ise bu soruya %28.86 "Evet", %48.57 "Hayır", %17.14 "Kısmen", %11.43 "Kararsızım" olarak cevap vermiştir. Anketin dördüncü sorusu olan “Dilbilgisi konularını öğrencinin tekrarlayabileceği, kendi kendine çalışabileceği ek materyaller sunulmuş mu?” sorusuna öğretmen adaylarının %30’ı “Evet”, %20’si “Hayır”, %35’u “Kısmen” ve %15’u da “Kararsızım” cevabını vermiştir. Diğer yandan öğrencilerin %17.14’ü bu soruya “Evet”, %62.86’sı “Hayır”, % 17.14’ü “Kısmen” ve %2.86’sı “Kararsızım” şeklinde cevaplamıştır. Özellikle öğrencilerin bu soruya oldukça yüksek bir yüzdelik ile olumsuz yanıt vermeleri ders materyalinin öğrenci ihtiyaç ve isteklerini karşılayabilme özelliğinin öğrenciler açısından ne denli önemli olduğunu ortaya koymaktadır. “Kitabın öğrencinin ek çalışma yapabileceği ek dijital materyalleri var mı? (web sayfası, CD’de alıştırmalar vs.)” sorusuna ise öğretmen adaylarının %20’si “Evet”, %25’i “Hayır”, % 25’i “Kısmen” ve %30’u “Kararsızım” demiştir. Öğrencilerin ise %5.71’i bu soruya “Evet”, %80’i “Hayır”, ve %14.29’u “Kararsızım” olarak işaretlemiştir. Burada dikkati çeken husus öğrencilerin kitabın ek materyalinin varlığından haberlerinin olmamasıdır. “Kısmen” cevabını vermemiştir. Anketin altıncı sorusu olan “Edinilen beceri ve kazanılan davranışları ölçmeye yarayan alıştırmalara yer verilmiş mi?” sorusunu öğretmen adaylarının %30’u “Evet”, %10’u “Hayır”, %55’i

“Kısmen” ve %5’i de “Kararsızım” cevabını vermiştir. Diğer yandan öğrencilerin %22.86’sı aynı soruya “Evet”, %34.29’u “Hayır”, % 37.14’ü “Kısmen” ve %5.71’i “Kararsızım” şeklinde cevaplamıştır. Anketin “Dilbilgisi konularının öğrenilebilmesi için alıştırmalar yeterli mi?” sorusuna öğretmen adaylarının %10’u “Evet”, %15’i “Hayır”, % 60’ı “Kısmen” ve %15’i “Kararsızım” demiştir. Öğrencilerin ise %11.43’ü bu soruya “Evet”, %68.57’si “Hayır”, %14.29’u “Kısmen” ve % 5.71’i “Kararsızım” olarak işaretlemiştir. Hem öğretmen adaylarının hem de öğrencilerin bu soru ile ilgili verilerine bakıldığında tez çalışması kapsamında bu kitabın seçilmesinin yararlılığı ortaya çıkmaktadır. “Araştırma ve inceleme yapmaya yönelik soru, ödev vb. çalışmalar düzenlenmiş mi?” sorusuna öğretmen adaylarının %40’ı “Evet”, %10’u “Hayır”, % 35’i “Kısmen” ve %15’i “Kararsızım” demiştir. Öğrencilerin ise %22.85’i bu soruya “Evet”, %42.86’sı “Hayır”, %31.43’ü “Kısmen” ve % 2.86’sı “Kararsızım” olarak işaretlemiştir. “Ünite sonlarında çoktan seçmeli testlere yer verilmiş mi? “sorusuna öğretmen adaylarının %10’u "Evet", %45’i "Hayır", %15’i "Kısmen" ve %30’u da "Kararsızım" demiştir. Öğrenciler ise bu soruya %80 "Hayır", %11.43 "Kısmen", %8.57 "Kararsızım" olarak cevap vermiştir. Anketin son sorusu olan “Çoktan seçmeli testler verilmiş ise test maddeleri ölçme tekniklerine uygun olarak hazırlanmış mı?” sorusuna öğretmen adaylarının %5’i “Evet”, %40’ı “Hayır”, % 25’i “Kısmen” ve %30’u “Kararsızım” demiştir. Öğrencilerin ise %11.43’ü bu soruya “Evet”, %65.71’i “Hayır”, %8.57’si “Kısmen” ve % 14.29’u “Kararsızım” olarak işaretlemiştir.

Ortaya çıkan verilerle şu sonuçlara varılabilir: Anket uygulanan öğrenci ve öğretmen adaylarına göre dilbilgisi konuları *Deutsch ist Spitze!* Kitabında yeterli derecede pekiştirilmemektedir. Kitaptaki konuların verilmiş biçimi Almanca ile ilk kez karşılaşan ve daha çok bir konunun bütüncül olarak öğrenilmesine alışkın olan öğrenciler tarafından kendilerine uygun bir yöntem olarak görülmemektedir. Denekler görsel olarak oldukça zengin olan kitabın içerik bakımından eksik olduğunu düşünmektedir. Alıştırma ve pekiştirme bakımından yetersiz olduğu kabul edilen bu kitap ile Almanca öğretme ve öğrenmede başarıya ulaşma olasılığı düşük görülmektedir.

4.2. *Deutsch Ist Spitze!* Almanca Ders Kitabının İncelenmesi ve Değerlendirilmesi

Bu bölümde ikinci yabancı dil Almanca ders kitabı *Deutsch Ist Spitze!* Mannheimer Gutachten (Engel 1977) ölçütlerine göre incelenmiş ve daha hızlı ve etkin bir öğrenme için daha önce yabancı dil olarak öğretilen İngilizce bilgisi ve dil öğrenme deneyimlerinden yararlanıp yararlanmadığına bakılmıştır. Türkçe terimler bakımından Demirel'den (1998) yararlanılmıştır.

Deutsch Ist Spitze! Almanca ders kitabı A 1. 1. ve A 1. 2. olmak üzere 2 ciltten oluşmaktadır. *Deutsch Ist Spitze!* Almanca ders kitabının her bir cildi ders kitabı (Schülerbuch) yanısıra çalışma kitabı (Arbeitsbuch), öğretmen el kitabı (Lehrerhandbuch) ve Cd'den oluşmaktadır.

4.2.1. *Deutsch Ist Spitze A 1. 1.*

Bu bölümde *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* ders kitabı, çalışma kitabı, öğretmen el kitabı ve Cd “Genel Görünümü”, “Fizik Yapısı” ve “İçeriği” bakımından ayrı ayrı incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

4.2.1.1. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabı*

4.2.1.1.1. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabının Genel Görünümü*

Deutsch Ist Spitze! Almanca ders kitabı Heide Glause, Sema Göznek, Meryem Kalkan Özoğluöz, Veli Öz, Oya Pıtraklı ve Elfriede Spangenberg'in oluşturduğu bir komisyon tarafından yazılmış ve Milli Eğitim Yayınları tarafından 2010 yılında İstanbul'da Kelebek Matbaacılığa bastırılmıştır. Kitabın Editör'ü İbrahim Bükel, Dil Uzmanı Emrullah Ayık, Görsel Tasarımcı'sı Nilgün Oral, Ölçme Ve Değerlendirme Uzmanı Çetin Torman, Program Geliştirme Uzmanı Serap Yalçın Güler ve Rehberlik

Uzmanı Sevda Aslan'dır. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Milli Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulunun 25.12.2008 gün ve 276 sayılı kararı ile ders kitabı olarak kabul edilmiş olup, Yayınlar Dairesi Başkanlığının 20.10.2012 gün ve 3.333 sayılı yazısı ile ikinci baskıya ek olarak 121.580 adet basılmıştır. İç kapağı izleyen sayfalarda sırasıyla İstiklal Marşı, Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi ve Mustafa Kemal Atatürk'ün resmi yer almaktadır. Bu sayfaları içindekiler sayfası, dinleme ve okuma sembollerinin ne anlama geldiğinin açıklandığı sayfa, sınıf içindeki kullanılabilecek konuşma kalıplarının bulunduğu sayfa ve Almanca konuşulan ülkelerin gösterildiği harita bulunmaktadır. Ders kitabı 6 üniteden oluşmaktadır. Her ünite farklı bir renk ağırlıklı olarak kullanılmıştır. Kaçınıcı ünite olduğu, zaman zaman başlıklar, alıştırmalar o üniteye seçilen renkle tasarlanmıştır.

Örnek 1: Basketball macht Spaß

6B

Basketball macht Spaß

① Philipp spielt in einer Mannschaft Basketball.

Interview:

- Philipp, seit wann spielst du Basketball?
- Ich spiele seit vier Jahren Basketball.
- Basketball ist ein Mannschaftssport. Was gefällt dir daran besonders?
- Es gefällt mir sehr gut, weil ich in einer Gruppe Sport treiben kann. Man findet immer gute Freunde beim Spielen.
- Wie ist das bei den Mannschaftsspielen?
- Die Mannschaftsspiele sind natürlich sehr wichtig. Ich spiele gern gegen eine andere Mannschaft.
- Gewinnt deine Mannschaft immer?
- Nein, man kann nicht immer gewinnen. Man muss auch verlieren können. Wichtig ist das Spiel. Wir freuen uns immer auf das nächste Spiel.
- Triffst du deine Basketball-Freunde auch zu Hause?
- Ja, meine Freunde kommen oft zu mir. Manchmal üben wir am Korb, und manchmal machen wir etwas anderes.
- Was macht ihr noch?
- Zum Beispiel fahren wir auch Skateboard oder wir spielen Karten.

Verb: gewinnen

ich	gewinne
du	gewinnst
er / sie / es	gewinnt
wir	gewinnen
ihr	gewinnt
sie / Sie	gewinnen

Komposita:

- Mannschaft + Sport
- Mannschaftssport
- Mannschaft + Spiele
- Mannschaftsspiele

② Stell Fragen zum Text und verwende W-Fragen!
Dein Partner soll mit einem Satz antworten.

- Seit wann spielt ...?
- Er spielt ...
- Was gefällt Philipp besonders am ...?
- Ihm gefällt besonders ...
- Was mag ...?
- Er mag ...
- Was denkt Philipp über das Gewinnen?
- ...
- Was ist wichtig beim Spiel?
- ...
- Wo trifft ...?
- Er trifft seine Freunde ...

Seite 116-118

fünfundfünfzig 55

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Ders Kitabı, s. 55.

4.2.1.1.2. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabının Fiziki Yapısı*

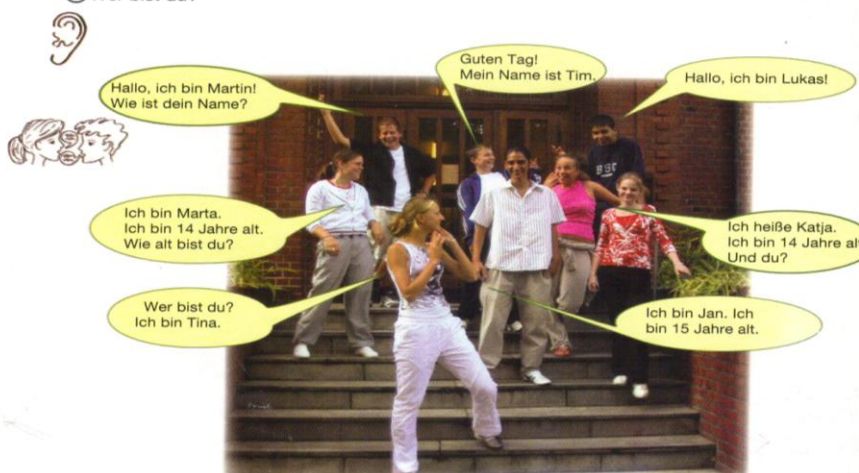
Ders kitabı renklidir, canlı renkler kullanılarak hazırlanmıştır. 21x30 cm ebatlarında ve yağlı kağıt kullanılmıştır. Punto büyüklüğü sınıf düzeyine uygun kullanılmıştır. Başlıklar büyük puntolarla yazılmış, koyu renktedir. Birinci sınıf hamur kullanılmıştır. Her bir ünite kendi içinde A, B, C, D olmak üzere 4 bölüme ayrılmıştır. Her ünite ayrı renkte hazırlanılarak üniteler arası geçişlerin kolay fark edilmesi sağlanmıştır. Kitapta çok sayıda resim ve fotoğrafa yer verilmiştir. Ünitenin başlangıcı o üniteye işlenecek konu ile ilgili ipucu veren resim veya fotoğraflardır. Her ünite sonunda öğrenilmesi amaçlanan dilbilgisi konularının öğrenilip öğrenilmediğini öğrencinin kendi kendine yapacağı “Das habe ich gelernt” başlıklı öz değerlendirme bölümü bulunmaktadır (Bkz. Örnek 3). Bu kitapta genel olarak görsel öğeler dikkat çekse de işitsel öğelerin kullanıldığı yerler de mevcuttur (Bkz. Örnek 2). Ders kitabı toplam 117 sayfadan oluşmaktadır. Kitabın son sayfalarında sırasıyla dil bilgisi konularının tablolar ile tekrar edildiği “Dilbilgisine Bir Bakış” başlıklı bölüm, düzensiz fiil çekim tablosu, her ünite için ayrı ayrı sunulmuş olan kelime listeleri, alfabetik sıralanışın esas alındığı kelime listesi, 7 adet Almanca şarkı sözü ve kaynakça bölümü bulunmaktadır.

Örnek 2: Wir stellen uns vor

1c

Wir stellen uns vor

① Wer bist du?

Hallo, ich bin Martin!
Wie ist dein Name?

Guten Tag!
Mein Name ist Tim.

Hallo, ich bin Lukas!

Ich bin Marta.
Ich bin 14 Jahre alt.
Wie alt bist du?

Ich heiße Katja.
Ich bin 14 Jahre alt.
Und du?

Wer bist du?
Ich bin Tina.

Ich bin Jan. Ich
bin 15 Jahre alt.

② So heißt das auf Englisch:

Question: Answer:

Who are you? I am Jan.

What is your name? My name is Tina.

How old are you? I am fourteen.

Die Zahlen findest du auf Seite 18.

Und so auf Deutsch:

Frage: Antwort

→ Wer bist du? Ich bin Jan.

→ Wie ist dein Name? Mein Name ist Tina.

→ Wie heißt du? Ich heiße Marta.

→ Wie alt bist du? Ich bin vierzehn.

! **İngilizce ve Almanca iki akraba dildir. Almancada ve İngilizcede benzer kelimeler vardır, ancak telaffuzları çok farklıdır!**

Verben		
Person	sein	heißen
ich	bin	heiße
du	bist	heißt
er/sie/es	ist	heißt

Possessivpronomen:

mein
dein

Seite 15-17

16 sechzehn

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabı*, s. 16.

Örnek 3: Das habe ich gelernt

Das habe ich gelernt. 1

Am Ende der ersten Lektion sollst du dich selbst testen, was du alles gelernt hast.
Es gibt drei Bewertungsstufen:

😊 = Kann ich sehr gut 😊 = Kann ich teilweise. 😊 = Kann ich nicht.
Kreuz im Arbeitsbuch deine eigene Einschätzung an. Wenn du zweimal
😊 oder einmal 😊 hast, dann musst du diese Punkte wiederholen, damit du
erfolgreich weiterarbeiten kannst.

Meine persönliche Einschätzung		😊	😊	😊
①	Ich kann grüßen und sagen: Guten Morgen!, Guten Tag!, Guten Abend!, Größ Gott!			
②	Ich kann fragen: Wie geht es dir?, Wie geht es Ihnen?			
③	Ich kann antworten: Danke, es geht mir sehr gut! Danke, prima! Naja, es geht so!			
④	Ich kann mich vorstellen: Ich bin Can. Ich heiße Filiz, Mein Name ist Ayşe.			
⑤	Ich kann sagen, wie alt ich bin: Ich bin 16 Jahre alt.			
⑥	Ich kann mich verabschieden: Auf Wiedersehen! Tschüs! Bis bald!			
⑦	Ich kann das Alphabet auf Deutsch sagen: a, b, c, ...			
⑧	Ich kann auf Deutsch bis 20 zählen: eins, zwei, drei ...			
⑨	Ich kann meine Postleitzahl und Telefonnummer auf Deutsch sagen.			
⑩	Ich kann meinen Namen auf Deutsch buchstabieren.			
Wie ist dein Ergebnis? Kannst du erfolgreich weiterarbeiten?				
Viel Erfolg!				

neunzehn 19

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabı*, s. 19.

4.2.1.1.3. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabında İçerik*

4.2.1.1.4. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabının Metin ve İçeriği*

Deutsch Ist Spitze A 1. 1. adlı ders kitabında her üniteye birbirinden farklı konular ele alınmıştır. Her ünitenin başında üniteye işlenecek olan konu ile ilgili resim ya da fotoğraflara yer verilmiştir. Ders kitabının her ünitesi A, B, C ve D bölümleri, “Okuma Metni” ve “Bunu Öğrendim” bölümlerinden oluşmaktadır. Ders kitabında çok sayıda tabloya yer verilmiştir (Bkz. Örnek 4).

Örnek 4: Lesetexte

1 Lesetexte

① Buchstabiere deinen Namen und deine Adresse!

Das Alphabet oder das ABC, sprich A, Be, Tse

Aa	Bb	Cc	Dd	Ee	Ff	Gg	Hh	Ii	Jj	Kk	Ll	Mm	Nn	Oo
sprich: a	be	tse	de	e	ef	ge	ha	i	yot	ka	el	em	en	o
Pp	Qq	Rr	Ss	Tt	Uu	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz	Aa	Oo	Uu	ß
sprich: pe	ku	er	es	te	u	fau	we	iks	apulon	tset	e	o	u	estse

② Sag deine Telefonnummer!

Die Zahlen

0	null													
1	eins	5	fünf	9	neun	13	dreizehn	17	siebzehn					
2	zwei	6	sechs	10	zehn	14	vierzehn	18	achtzehn					
3	drei	7	sieben	11	elf	15	fünfzehn	19	neunzehn					
4	vier	8	acht	12	zwölf	16	sechzehn	20	zwanzig					

③ Viele Fragen, eine Antwort:

Wer bist du?
Wer ist er?
Wer ist sie?
Das sind wir!

Ulrike macht Hausaufgaben.
„Wie viel sind 6 plus 4?“
fragt sie den Bruder. „Na 10.“
sagt er. „Das kann nicht sein.“
sagt Ulrike, „5 plus 5 sind doch schon 10.“

④ Aussprache und Betonung

A wie Aussprache	B wie Betonung
ah = a → ahr eh = e → eger ih = i → yigit oh = o → ogul uh = u → ugur	Zahl sehr innen Wohnung Stuhl früh, gähnen
ch = h → ihrac	mich, sprechen, leicht, euch, möchte, Bücher, fliegen, manchmal, welche, Chemie
ch = h → bahce	machen, Buch, noch, auch
ie = i → igde	wie, Wiedersehen
a = aa → Kaan	Name, sagen, fragen
ei = ay → syar	mein, dein, heißen
eu = oy → cymak	fragen, Freunde
sch = s → eker	Schüler, schlafen
qu = kw	Quitte, Quadrat
z = tse	zehn, Zimmer, zeigen, Sozialkunde

Es geht mir sehr gut.
Danke, für dich auch.
Kommst du auch mit?
Auf Wiedersehen!
Sag deinen Namen.
Wie heißt du?
Meine Freunde wohnen in Hamburg.
Schlaf gut!
So ein Quatsch!
Wann haben wir Sozialkunde?

18 achtzehn

Kaynak: Glause, Göznez, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabı*, s. 18.

Dilbilgisi konularının kuralları genellikle tablolar yardımı ile sunulmaktadır. Diyaloglara sıkça rastlanmaktadır. Ders kitabının bazı yerlerinde öğrencilerin karşılaştırma yapabilmeleri için İngilizce ifadeler de yer verilmiştir (Bkz. Örnek 5).

16. sayfada Almanca-İngilizce karşılaştırmalı cümle kalıplarının bir örneği görülmektedir. Her ünitenin A, B, C ve D bölümlerinin ardında “Okuma Metni” bölümü yer almaktadır. Bu bölümde kısa fıkra, şarkı, okuma parçası, Atatürk’ün Hayatı gibi metin örneklerine rastlanmaktadır. Okuma metni bölümünden sonra yer alan “Bunları Öğrendim” bölümü sayesinde öğrenciler neyi öğrenip neyi öğrenmediklerini görebilmektedir.

Örnek 5: Wir stellen uns vor

1c *Wir stellen uns vor*

① Wer bist du?

Hallo, ich bin Martin!
Wie ist dein Name?

Guten Tag!
Mein Name ist Tim

Hallo, ich bin Lukas!

Ich bin Marta.
Ich bin 14 Jahre alt.
Wie alt bist du?

Ich heiße Katja.
Ich bin 14 Jahre alt.
Und du?

Wer bist du?
Ich bin Tina.

Ich bin Jan, ich
bin 15 Jahre alt.

② So heißt das auf Englisch:

Question: Who are you? Answer: I am Jan.
What is your name? My name is Tina.
How old are you? I am fourteen.
Die Zahlen findest du auf Seite 18.

Und so auf Deutsch:

Frage: Wer bist du? Antwort: Ich bin Jan.
Wie ist dein Name? Mein Name ist Tina.
Wie heißt du? Ich heiße Marta.
Wie alt bist du? Ich bin vierzehn.

! *İngilizce ve Almanca iki akraba dilidir. Almancada ve İngilizcede benzer kelimeler vardır, ancak telaffuzları çok farklıdır!*

Verben	
Person:	sein heißen
ich	bin heiße
du	bist heißt
er/sie/es	ist heißt

Possessivpronomen:

mein
dein

Seite 15-17

16 sechzehn

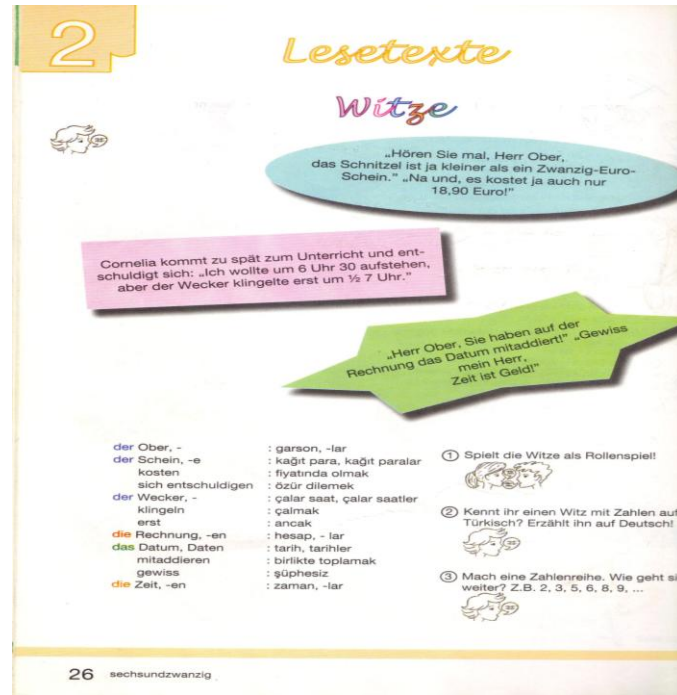
Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabı*, s. 16.

4.2.1.1.5. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabında Kelime Bilgisi*

Kitapta öğretilmesi amaçlanan kelime sayısı belirtilmemiştir. Kitabın 10. sayfasında öğrencinin kitap içinde duyacağı ve okuyacağı kelimeler “Almanca dersinde bu kelimeleri duyar ya da okursunuz.” başlığı altında sıralanmıştır. Okuma Metni bölümlerinde de kelime listelerine rastlanmaktadır. Ders kitabının 26. sayfasında kelime listesine bir örnek görülmektedir. Kitabın son sayfalarında sırasıyla düzensiz fiil listesi tablosu, ünitelere göre kelime listesi ve alfabetik kelime listesi bulunmaktadır. Bu listelerde isimlerin tanımlayıcıları cinsine göre farklı

renklerle yazılmış, bu yolla doğru tanımlıyıcıların akılda kalması hedeflenmiştir. (Bkz. Karabulut 2013) Almanca kelime listeleri Türkçe karşılıkları ile birlikte sunulmuştur.

Örnek 6: Lesetexte

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabı*, s. 26.

4.2.1.1.6. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabında Dilbilgisi*

Deutsch Ist Spitze A 1. 1. adlı Almanca ders kitabı bildirişimsel işlevsel yaklaşıma göre hazırlanmış, öğrencilerin basit ifade cümleleri ile sorulara cevap vermeleri ve konuşabilmeleri hedeflenmiştir (Glause, Göznek, Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010). Kitapta yer alan dilbilgisi konuları ile günlük hayatta sıkça kullanılabilecek ifadelerin öğretilmesi amaçlandığından konu sıralaması bu ölçüt doğrultusunda yapılmıştır. İçindekiler bölümünde farklı renklerdeki kutucukların içerisinde dil bilgisi konularının yerleştirildiği görülmektedir.

Tablo 6: *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Almanca Ders Kitabının Dilbilgisi Konuları

ÜNİTE 1	• Fragepronomen: wer?, wie?, wo?, woher?, wie viel? • Verben im Präsens • Hilfsverb: sein • Personalpronomen im Nominativ • Possesivpronomen: mein, dein
ÜNİTE 2	• Fragepronomen : was?, wann? • Präpositionen: an, auf, in, vor, nach, um, mit • Bestimmter und unbestimmter Artikel • Pluralformen • Adjektive • Ja/ Nein-Fragen, Verneinung mit kein/e
ÜNİTE 3	• Possessivpronomen • Adjektive
ÜNİTE 4	• Akkusativ • Zeitadverbien: morgens, mittags, manchmal, nie • Trennbare Verben: auf/ stehen, fern/sehen • Präpositionen: zu, für • Hilfsverben: möchten, müssen, mögen
ÜNİTE 5	• Hilfsverb: können • Reflexivverb: sich wünschen • Perfekt mit haben und sein
ÜNİTE 6	• Dativ • Trennbare Verben: ein/packen, mit/nehmen • Hilfsverb: wollen

Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. ders kitabının dilbilgisi konuları yukarıdaki tablolarda gösterilmiştir. *Deutsch Ist Spitze! Anadolu Liselerinde* ikinci yabancı dil kitabı olarak kullanılmak üzere iletişimsel yaklaşıma göre hazırlandığından dilbilgisi konularının seçiminde günlük hayatta en çok kullanılan kalıplar esas alınarak hazırlanmış, dil bilgisi konuları örnek cümlelerle daha anlaşılır hale getirilmeye çalışılmıştır (Bkz. Öğretmen Kılavuz Kitabı s. 9).

Dilbilgisi konuları çoğunlukla tablo yardımıyla sunulmaktadır. Örneğin kitabın 16. sayfasında 2. bölümde soru kalıpları karşılaştırmalı olarak verilmiştir. Aynı sayfada konuşma kalıpları İngilizce ile birlikte karşılaştırmalı olarak sunulmuştur. Dilbilgisi konularının sunulduğu yerlerde dikkat edilmesi gereken hususlar konusunda yer yer öğrenciler Türkçe olarak uyarılmaktadır (Bkz. Örnek 7).

Örnek 7: Wir stellen uns vor

1c Wir stellen uns vor

① Wer bist du?

Hallo, ich bin Martin!
Wie ist dein Name?

Guten Tag!
Mein Name ist Tim

Hallo, ich bin Lukas!

Ich bin Marta.
Ich bin 14 Jahre alt.
Wie alt bist du?

Ich heiße Katja.
Ich bin 14 Jahre alt.
Und du?

Wer bist du?
Ich bin Tina.

Ich bin Jan. Ich bin 15 Jahre alt.

② So heißt das auf Englisch:

Question: Who are you? Answer: I am Jan.
What is your name? My name is Tina.
How old are you? I am fourteen.
Die Zahlen findest du auf Seite 18.

Und so auf Deutsch:

Frage: Wer bist du? Antwort: Ich bin Jan.
Wie ist dein Name? Mein Name ist Tina.
Wie heißt du? Ich heiße Marta.
Wie alt bist du? Ich bin vierzehn.

! Englisch und Deutsch sind zwei verschiedene Sprachen. In der deutschen Sprache sind die Wörter anders, als in der englischen Sprache. Achte auf die Unterschiede!

Person:	sein	heißen
ich	bin	heiße
du	bist	heißt
er/sie/es	ist	heißt

Possessivpronomen:

mein
dein

Seite 15-17

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabı*, s. 16.

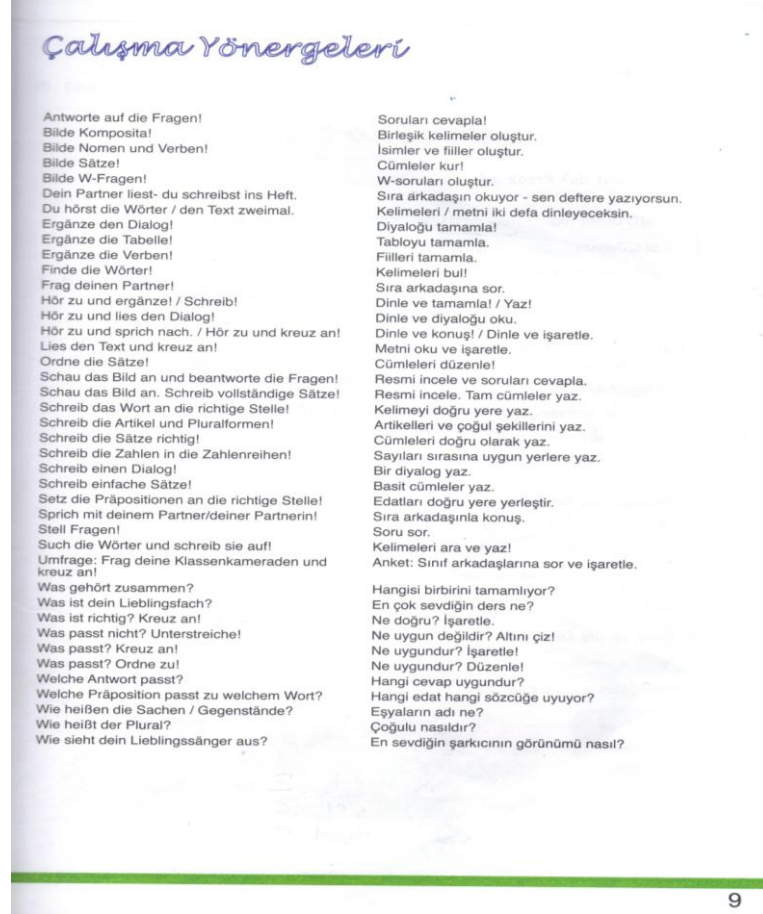
Ünitelerin son bölümü olan “Bunları Öğrendim.” bölümünde öğrencilerin hangi dil bilgisi konularını öğrendiğini kendi kendini gözden geçirmesi amaçlanmaktadır. Bu bölümde öğrencilerin konuları ne ölçüde öğrendikleri sorgulanmaktadır. Kitabın sonunda ünitelerden ayrı bir bölüm olarak kitapta yer alan “Dilbilgisi Konularına Bir Bakış” başlıklı bölümde dilbilgisi konuları tablolar yardımıyla tekrar edilmiştir.

4.2.1.2. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*

4.2.1.2.1. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabının Genel Görünümü*

Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Almanca ders kitabının ek materyali olan çalışma kitabı (Arbeitsbuch) Heide Glause, Sema Göznek, Meryem Kalkan Özoğluöz, Veli Öz, Oya Pıtraklı ve Elfriede Spangenberg’in oluşturduğu bir komisyon tarafından yazılmıştır. Çalışma kitabı Milli Eğitim Yayınları tarafından 2010 yılında İstanbul’da Kelebek Matbaacılığa bastırılmıştır. Kitabın Editör’ü İbrahim Bükel, Dil Uzmanı Emrullah Ayık, Görsel Tasarımcı’sı Nilgün Oral, Ölçme Ve Değerlendirme Uzmanı Çetin Torman, Program Geliştirme Uzmanı Serap Yalçın Güler ve Rehberlik Uzmanı Sevda Aslan’dır. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Almanca çalışma kitabı Milli Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulunun 25.12.2008 gün ve 276 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiş olup, Yayınlar Dairesi Başkanlığının 20.10.2012 gün ve 3.333 sayılı yazısı ile ikinci baskıya ek olarak 120.301 adet basılmıştır. Kitabın ilk sayfalarında iç kapak, yanı sıra İstiklal Marşı, Atatürk’ün Gençliğe Hitabesi ve Mustafa Kemal Atatürk’ün resmi yer almıştır. Çalışma kitabı 6 üniteden oluşmaktadır. Her ünite A, B, C ve D bölümleriyle ve “Bunları Öğrendim!” bölümlerinden oluşmaktadır (Bkz. Örnek 8). Çalışma Yönergelerine yer verilmiştir (Bkz. s.9). Bu sayfada bulunan çalışma yönergeleri aynı zamanda alıştırmaların nasıl yapılacağını izah etmektedir. Bu kitapta herhangi bir kaynakça bölümü bulunmamaktadır.

Örnek 8: Çalışma Yönergeleri

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 9.

4.2.1.2.2. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabının Fiziki Yapısı*

Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. çalışma kitabı renklidir ve ders kitabı gibi 21x30 cm ebatlarında fakat yağlı kağıda basılmamıştır. Punto büyüklüğü sınıf düzeyine uygun kullanılmıştır. Dikkat çekmek amacıyla başlıklar kalın yazı biçimi ile ve daha büyük puntolarla yazılmıştır. Ünite başlıklarının yazı boyutu diğer metinlerle

kıyaslandığında daha büyüktür ve her bir ünite A, B, C ve D bölümleri ve “Bunları Öğrendim!” test başlıklı bölümlerden oluşmaktadır (Bkz. *Deutsch Ist Spitze!* Çalışma Kitabı, Örnek 9). Ders kitabında olduğu gibi her üniteye farklı bir renk ağırlıklı olarak kullanılmıştır. Ünitelerde farklı renk kullanılmasının başlıca nedeni ünite arası geçişlerin kolay fark edilmesidir. Çalışma kitabında çok sayıda görsel öğeye yer verilmiştir. Birinci üniteye 38, ikinci üniteye 41, üçüncü üniteye 45, dördüncü üniteye 41, beşinci üniteye 45 ve altıncı üniteye 42 alıştırmaya olmak üzere toplam 252 adet alıştırmaya bulunmaktadır. İlk bakışta alıştırmaya sayısının oldukça yüksek olduğu düşünülse de Alıştırma Önergeleri incelendiğinde birbirine benzer alıştırmaların ağırlıkta olduğu dikkat çekmektedir. İçindekiler kısmından sonra “Çalışma Önergeleri” bölümü gelmektedir. Bu bölümde toplam 41 adet Çalışma Önergesi bulunmaktadır. 41 adet Çalışma Önergesi bulunmasına rağmen önergeler incelendiğinde birbirine benzer yönergelerin bulunduğu saptanmıştır. Bu da alıştırmaya çeşitliliği konusundaki yetersizlik olarak yorumlanabilir. Alıştırmalar ağırlıklı olarak verilen bilgilerle tamamlanacak boşluk doldurma türünden alıştırmalardır. Öğrencinin hayal gücünü kullanabileceği ve yaratıcı olabileceği alıştırmaya türleri bulunmakla birlikte daha çok birbirine benzeyen mekanik bir biçimde yapılabilecek türde alıştırmalara yer verildiği görülmektedir. Çalışma kitabı toplam 132 sayfadan oluşmaktadır.

Örnek 9: Bunları öğrendim

6D

Bunları öğrendim

Aitncü ünite sonunda neleri, ne kadar öğrendiğini anlamak için kendini değerlendirebilirsin. Bu amaçla aşağıdaki formdan yararlanın. İfadeleri okuduktan sonra uygun olan seçeneği işaretleyin.

Semboller:

- 😊: Çok iyi yapıyorum.
- 😐: Kısım yapıyorum.
- ☹️: Yapamıyorum.

İki kez "😊" ya da bir kez "☹️" sembolünü işaretlediysen, başarılı bir şekilde çalışmaya devam edebilmek için konuları tekrar çalışmalısın.

Meine persönliche Einschätzung		😊	😐	☹️
①	„Gem“, „gut“ ve „viel“ sıfatlarının derecelendirmesini yapabiliyim.			
②	En az on spor dalının adını Almanca söyleyebilirim.			
③	Hangi spor dallarının „spielen“ fiili ile ilgili ya da bağlantılı olduğunu biliyorum.			
④	Birisi ile basit cümleler kullanarak spor hakkında konuşabilirim.			
⑤	„Einpacken“ ve „mit/nehmen“ fiilleri ile en az altı cümle yazabilirim.			
⑥	En az altı ulaşım aracının Almanca adını söyleyebilirim.			
⑦	Hızlı tren (ICE) hakkında birkaç bilgi verebilirim.			
⑧	Almanların ve Türklerin hangi araçlarla seyahat ettiğini söyleyebilirim.			
Sonuç nasıl? Başarılı bir şekilde çalışmaya devam edebilecek durumda mısın?				
Başarılar!				

132

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 132.

4.2.1.2.3. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabında İçerik*

4.2.1.2.4. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabının Metin ve İçeriği*

Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Almanca çalışma kitabı metin bakımından çok zengin değildir. Genel olarak öğrencilerin yaratıcılığını sınırlayan alıştırma türleri bulunmaktadır. Kitapta verilen bilgileri kullanarak cümle oluşturma, paragraf oluşturma, verilen kelimeleri eşleştirme, eksik olan harfleri bulma gibi daha çok bulmaca tarzı alıştırma türleri bulunmaktadır. Ders kitabı iletişimsel yaklaşım ilkelerince hazırlandığı için çalışma kitabında çok sayıda kelime hazinesini geliştirmeye yönelik etkinliğe yer verilmiştir. Çalışma kitabında metin yazmaya

yönelik alıştırmalar da bulunmaktadır. Öğrencilerin öğrenmiş olduğu kelimelerle özgün metin oluşturma alıştırmaları da bulunmaktadır.

4.2.1.2.5. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabında Kelime Bilgisi*

Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. çalışma kitabı kelime dağarcığı yönünden oldukça zengindir. İletişimsel yaklaşımın gereği olan kelime bilgisini artırmaya yönelik etkinliklere çalışma kitabında fazlasıyla yer verilmiştir. Alıştırma türlerinin büyük bir kısmı kelime öğretimini amaçlamaktadır. Ders kitabında olduğu gibi tablo kullanımı çalışma kitabında da sürdürülmüştür. Kitabın 24. sayfasında bulmaca türünde kelime öğrenmeye yönelik bir alıştırma görülmektedir (Bkz. Örnek 10).

Örnek 10: Finde Schulfächer

24

3. Finde Schulfächer!
Ö=OE

4. Such die Wochentage und schreib sie auf!

Y	D	Y	L	E	I	K	S	B	Z	T
M	O	N	T	A	G	I	A	O	N	D
L	N	E	Z	M	C	E	M	U	T	M
O	N	Z	D	I	E	N	S	T	A	G
G	E	I	Z	T	Y	U	T	L	C	U
F	R	E	I	T	A	G	A	R	I	Y
I	S	Z	U	W	Z	S	G	Q	Z	I
Z	T	U	S	O	N	N	T	A	G	Y
Y	A	Y	C	C	Y	C	Y	C	U	S
L	G	Z	I	H	L	I	C	Z	Y	I

a) MONTAG
b)
c)
d)
e)
f)
g)

24

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 24.

Bu tür alıştırma lar çalışma kitabında sıkça kullanılmıştır. Boşluk doldurma alıştırma ları da kelime öğretmeye uygun olduğundan sıkça kullanılmıştır. Çalışma kitabındaki bazı alıştırma türleri şunlardır; cümle kurma, diyalog tamamlama, fiilleri tamamlama, cümleleri düzenleme, diyalog yazma, kelimeleri doğru yere yazma, sıra arkadaşı ile konuşma, soru sorma, birleşik kelimeler oluşturma, dinleyip diyalogu yazma.

4.2.1.2.6. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabında Dilbilgisi*

Deutsch Ist Spitze! Almanca ders kitabının ek materyali olan çalışma kitabı da ders kitabında olduğu gibi iletişimsel yaklaşım ile yazılmıştır ve dilbilgisi konuları bakımından günlük hayatta sık kullanılan dilbilgisel yapılara ağırlık verilmesine özen gösterilmiştir. Çalışma kitabında görüleceği üzere alıştırma türleri bakımından kelime hazinesini geliştirilmesi, dilbilgisi yapılarını kullanma becerilerinin pekiştirilmesi ve kısa, basit düzeyde, günlük konuşma kalıplarının pekiştirilmesi amaçlanarak hazırlanılmıştır. Bu alıştırma ları yaparken öğrencilerin ders kitabındaki ilgili metinleri tekrar okumaları ve resimlere bakmaları gerekir. Böylece öğrencilerin ders kitabını daha fazla kullanmaları sağlanmıştır.

Çalışma kitabı öğrenilen dilbilgisi konularının sık tekrarlarla pekiştirilmesini amaçlamaktadır. Bu bağlamda benzer alıştırma türleri bulunmaktadır. (Bkz. Örnek 11 ve Örnek 12).

Örnek 11: Finde Schulfächer

2A

3. Finde Schulfächer!
Ö=OE

4. Such die Wochentage und schreib sie auf!

Y	D	Y	L	E	I	K	S	B	Z	T
M	O	N	T	A	G	I	A	O	N	D
L	N	E	Z	M	C	E	M	U	T	M
O	N	Z	D	I	E	N	S	T	A	G
G	E	I	Z	T	Y	U	T	L	C	U
F	R	E	I	T	A	G	A	R	I	Y
I	S	Z	U	W	Z	S	G	Q	Z	I
Z	T	U	S	O	N	N	T	A	G	Y
Y	A	Y	C	C	Y	C	Y	C	U	S
L	G	Z	I	H	L	I	C	Z	Y	I

a) MONTAG
b)
c)
d)
e)
f)
g)

24

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 24.

Örnek 12: Finde Schulsachen! Ä, AE, Ü, UE

32

6. Finde Schulsachen! Ä= AE, Ü= UE

32

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 32.

Çalışma kitabında dilbilgisi alıştırmalarının sıralanışı klasik metotlardan farklıdır. Kitap iletişimsel metotla yazıldığından dilbilgisi konularının alıştırmaları bir bütün halinde sunulmamıştır. Dilbilgisi konuları sık kullanılan günlük konuşma kalıplarından daha az kullanılan günlük konuşma kalıplarına göre sunulmuştur. Örneğin aynı dil bilgisi konusu alıştırmalarına herhangi bir ünitenin A bölümünde rastlanırken D ya da C bölümlerinde de karşılaşılabılır. Aynı bölümde birden çok dilbilgisi alıştırması bulunduğu da görülmüştür. Çalışma Kitabının 31. sayfada bulunan 2B bölümünün 3. ve 4. ve 5. alıştırmaları buna örnek gösterilebilir (Bkz. Örnek 13).

Örnek 13: Ergänze die Tabelle!

2B

3. Ergänze die Tabelle!

das Verb	ich	du	er/sie/es	wir	ihr	sie / Sie
sein	bin					
haben					habt	

4. Setz ein!

ein / eine / mein / meine / dein / deine / kein / keine

+ Was ist das?
 + Und was ist das?
 + Ist das eine Schultasche?
 + Ist das dein Radiergummi?
 + Wo ist deine Kreide?
 + Sind das Schulsachen?
 + Ist das Kuli?
 + Ist das ein Lineal?
 + Ist das eine Schultasche?

✦ Das ist ein Bleistift.
 ✦ Das ist Buch.
 ✦ Ja, das ist Schultasche.
 ✦ Ja, das ist Radiergummi.
 ✦ Kreide ist im Mäppchen.
 ✦ Ja, das sind meine Schulsachen.
 ✦ Ja, das ist mein Kuli.
 ✦ Nein, das ist Lineal.
 ✦ Nein, das ist Schultasche.

5. Was passt: mein, meine - dein, deine?

a) (ich) <i>mein</i> Buch	i) (ich) Kreide
b) (du) <i>deine</i> Schere	j) (du) Block
c) (ich) Lineal	k) (ich) Radiergummi
d) (du) Heft	l) (du) Malkasten
e) (ich) Landkarte	m) (ich) Buntstift
f) (du) Pinsel	n) (du) Filzstift
g) (ich) Kuli	o) (ich) Wörterbuch
h) (du) Mäppchen	p) (du) Spitzer

31

Kaynak: Glaue, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 31.

4.2.1.3. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Öğretmen Kılavuz Kitabı*

4.2.1.3.1. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Öğretmen Kılavuz Kitabının Genel Görünümü*

Deutsch Ist Spitze! Almanca ders kitabının ek materyali olan öğretmen kılavuz kitabı Heide Glause, Sema Göznez, Meryem Kalkan Özoğluöz, Veli Öz, Oya Pıtraklı ve Elfriede Spangenberg'in oluşturduğu bir komisyon tarafından yazılmıştır. Ders kitapları Milli Eğitim Yayınları tarafından 2010 yılında İstanbul'da basılmıştır. Kitabın Editör'ü İbrahim Bükel, Dil Uzmanı Emrullah Ayık, Görsel Tasarımcı'sı Nilgün Oral, Ölçme Ve Değerlendirme Uzmanı Çetin Torman, Program Geliştirme Uzmanı Serap Yalçın Güler ve Rehberlik Uzmanı Sevdâ Aslan'dır. Öğretmen Kılavuzu Kitabı Milli Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulunun 25.12.2008 gün ve 276 sayılı yazısı ile öğretmen kılavuz kitabı olarak kabul edilmiş olup, Yayınlar Dairesi Başkanlığının 03.03.2010 gün ve 873 sayılı yazısı ile ikinci defa 2.900 adet basılmıştır. Ders kitabı ve çalışma kitabında olduğu gibi öğretmen kılavuzunda da iç kapaktan sonra sırası ile İstiklal Marşı, Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi ve Mustafa Kemal Atatürk'ün resmi bulunmaktadır. 7. ve 8. sayfalarda kitabın içindekiler kısmı bulunmaktadır. Öğretmen kılavuz kitabı 10 bölümden oluşmaktadır. İçindekiler sayfasından sonra ana başlıkları ile 10 bölüm bulunmaktadır:

- A. Eğitim Aracının Yapısı
- B. Ders Kitabındaki Okuma Metinleri Ve Kabaca Okuma
- C. Bir Eğitim Öğretim Yılı İçinde Ünitelere Ayrılacak Süreler
- D. Ders Planı Örneği
- E. Ünite Ve Konularına Yönelik Açıklamalar
- F. Dil Bilgisine Bir Bakış
- G. En Önemli Dil Bilgisi Kavramları
- H. Düzensiz Fiiller
- I. Alfabetik Kelime Listesi
- J. Çalışma Kitabındaki Alıştırmaların Çözümü

“Eğitim Aracının Yapısı” başlıklı bölümde ders kitabı, çalışma kitabı, öğretmen kılavuz kitabı ve CD kısaca tanıtılmaktadır. “Ders Kitabındaki Okuma Metinleri ve Kabaca Okuma” bölümünde ise kitabın ünite içerikleri ve ünite yapılarından bahsedilmektedir, “Bir Eğitim Öğretim Yılı İçinde Ünitelere Ayrılacak Süreler” bölümünde ise aylara göre ünitelerin işlenme planı, “Ders Planı Örneği” bölümünde bir adet ders planı örneği tablosu bulunmaktadır. “Ünite Ve Konularına Yönelik Açıklamalar” kısmında tüm ders kitabının her üniteye göre işlenişi anlatılmaktadır. “Dilbilgisine Bir Bakış” bölümü ders kitabında olduğu gibi ağırlıklı olarak tablolar yoluyla dil bilgisi konularının tekrar edildiği bölümdür. “En Önemli Dilbilgisi Kavramları” bölümünde en önemli dil bilgisi kavramları, “Düzensiz Fiiller” bölümünde düzensiz fiil listesi, “Alfabetik Kelime Listesi” bölümünde alfabetik kelime listesi ve “Çalışma Kitabındaki Alıştırmaların Çözümü” bölümünde ise başlıktan da anlaşılacağı üzere çalışma kitabındaki alıştırmaların çözümleri bulunmaktadır.

4.2.1.3.2. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Öğretmen Kılavuz Kitabının Fiziki Yapısı

Deutsch Ist Spitze! Almanca öğretmen kılavuz kitabı 21X30 cm ebatlarındadır. Renklidir. Punto büyüklüğü uygundur. Ciltlidir. Birinci sınıf hamur kâğıda basılmıştır. Öğretmen kılavuz kitabı 10 bölümden oluşmaktadır ve 128 sayfadır.

4.2.1.4. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Almanca Kitabının Dijital Ek Materyali (CD)

Cd’de ders kitabındaki metin ve ders kitabındaki dinleme alıştırmaları bulunmaktadır. Derste Cd kullanabiliyor olmak, yabancı dil dersinin oldukça kolay ve rahat işlenmesini sağlamaktadır. Cd üzerinde aranılan, yeniden dinlemek istenen yeri bulmak için numaralandırma yapılmıştır. Öğretmen Kılavuz Kitabında Cd’nin bir öğrencinin bir konu üzerinde daha ayrıntılı çalışmak ya da bir konuyu tekrar

etmek istemesi durumunda kullanılmak üzere hazırlanmış olduğu belirtilmiştir (Bkz. *Deutsch Ist Spitze! Öğretmen Kılavuz Kitabı*, s. 10).

4.2.2. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.*

4.2.2.1. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabı*

4.2.2.1.1. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabının Genel Görünümü*

Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Almanca ders kitabının ikinci cildi olan *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* çalışma kitabı, öğretmen el kitabı ve Cd'den oluşmaktadır. Ders kitabı Heide Glause, Sema Göznek, Meryem Kalkan Özoğluöz, Veli Öz, Oya Pıtraklı ve Elfriede Spangenberg'in oluşturduğu bir komisyon tarafından yazılmıştır. Ders kitapları Milli Eğitim Yayınları tarafından 2011 yılında İstanbul'da Apa Uniprint Basım San. ve Tic. A.Ş.'ne bastırılmıştır. Kitabın Editör'ü İbrahim Bükel, Dil Uzmanı Emrullah Ayık, Görsel Tasarımcı'sı Nilgün Oral, Ölçme Ve Değerlendirme Uzmanı Seher Ulutaş, Program Geliştirme Uzmanı Dr. Melek Gül Şahinel ve Rehberlik Uzmanı Naile Sever'dir. Milli Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulunun 25.12.2008 gün ve 5600 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiş olup, Yayınlar Dairesi Başkanlığının 08.03.2011 gün ve 886 sayılı yazısı ile ikinci baskıya ek olarak 328.500 adet basılmıştır. İç kapağı izleyen sayfalarda sırasıyla İstiklal Marşı, Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi ve Mustafa Kemal Atatürk'ün resmi yer almaktadır. Hemen ardından içindekiler sayfası, dinleme ve okuma sembollerinin bulunduğu sayfa, sınıf içindeki kullanılabilecek konuşma kalıplarının bulunduğu sayfa ve Almanca konuşulan ülkelerin gösterildiği resimli harita bulunmaktadır. Ders kitabı 5 ünite içermektedir. Her ünite farklı bir renk ağırlıklı olarak kullanılmıştır.

4.2.2.1.2. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabının Fiziki Yapısı*

Deutsch Ist Spitze! Almanca ders kitabının ikinci cildi olan *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* birinci cilt gibi renklidir. Kullanılan renkler canlı, öğrencinin ilgisini çekecek renklerdir. Kitabın basımında yağlı kâğıt kullanılmıştır. Ders kitabı 21x30 cm ebatlarındadır. Kitap 5 ünite içermektedir. Her ünitenin farklı bir ana rengi bulunmaktadır. Her ünite birinci ciltte olduğu gibi kendi içinde A, B, C ve D bölümlerinden, “Okuma Metni” ve “Bunları Öğrendim” bölümlerinden oluşmaktadır. Sonuncu ünitenin ardından birinci ciltte olduğu gibi “Dilbilgisi Konularına Bir Bakış” başlıklı bölüm bulunmaktadır. Bu bölümü sırası ile düzensiz fiil listesi, ünitelere göre kelime listesi, alfabetik kelime listesi ve kaynakça bölümleri izlemektedir. Ders kitabı toplam 103 sayfadır (Bkz. Örnek 14).

Örnek 14: Quellenverzeichnis

Quellenverzeichnis			
S.	12-17	Kleider - Geschäfte	İsmail Çakalak
S.	14	Schülerfotos: Schüler von Ankara Çağrıbey Anadolu Lisesi (private Fotos mit Genehmigung)	
S.	16	Kleider	Ankara Olgunlaşma Enstitüsü
S.	18	Fotos von Atatürk	MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
S.	22	Foto: Fahrschule	Veli Öz
S.	25	Fotos	Ihsan Türk
S.	32	Das Osterfeuer (gekürzt) mit Genehmigung	http://www.ff-oejendorf.de/
S.	39	Foto	E. Spangenberg (Private Fotos mit Genehmigung)
S.	44-45	Schülerfotos: Schülerin von Ankara Çağrıbey Anadolu Lisesi (private Fotos mit Genehmigung)	İsmail Çakalak
S.	44-45	Fotos von den Städten	Veli Öz
S.	47	Foto	E. Spangenberg
S.	49	Verkehrsmittel - Fotos	Veli Öz
S.	50	Foto	Jugendherberge Schloss Orteberg
S.		Deutsch - Türkisches Wörterbuch	Karlsteuerwald - 1996 ABC Kitabevi
		Almanca - Türkçe Sözlük	Prof. Dr. Yaşar Onen - Cemil Ziya Şanbay Türk Dil Kurumu, 2006
		Yazım Kılavuzu	Türk Dil Kurumu, 2005
		Grammer Terimleri Sözlüğü	Prof. Dr. Zeynep Korkmaz Türk Dil Kurumu, 1992
		Eğitim Sözlüğü	Ayten Genç - Hacettepe - TAŞ

103

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabı*, s. 103.

4.2.2.1.3. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabında İçerik*

4.2.2.1.4. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabının Metin ve İçeriği*

Deutsch Ist Spitze! adlı ders kitabının ikinci cildi olan *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.*'de birinci ciltteki öne çıkarılmak istenen özelliklerin devam ettirildiği görülmektedir. Her ünite ayrı konular içermektedir. Ünite başlarında üniteye işlenecek konu ile ilgili resim ya da fotoğraflar yer almaktadır. Ayrıca ders kitabının her ünitesi ders kitabının fiziki yapısında da belirtildiği gibi A, B, C ve D bölümlerinden, “Okuma Metni” ve “Bunu Öğrendim” bölümlerinden oluşmaktadır. Ders kitabında tabloların yoğunluğu dikkat çekmektedir (Bkz. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabı*, Örnek 15).

Örnek 15: Die gefällt mir!

Die gefällt mir! 1 B

① Was ist deine Lieblingsfarbe?

② Schreib die fehlenden Artikel dazu.

③ Spiel Kurzzenen mit deiner Partnerin / deinem Partner:

a) ① Was ist deine Lieblingsfarbe?
 ② Meine Lieblingsfarbe ist gelb.
 ③ Gelb? Ih! Schrecklich! Nein, gelb mag ich nicht. Ich bin doch keine Zitrone!

b) ① Was ist deine Lieblingsfarbe?
 ② Meine Lieblingsfarbe ist rosa.
 ③ Rosa? Ih! Schrecklich! Nein, rosa mag ich nicht. Ich bin doch kein Flamingo! usw.

b) Denkt euch noch mehr bunte Dinge aus!

④ Und du? Welche Klamotten magst du am liebsten?

Ich ziehe Ich habe Ich trage Ich kaufe Ich mag Ich finde	gern / am liebsten	Jeans, Kostüme, Blusen, Röcke, Anzüge, Pullover, Bikinis, Kleider, T-Shirts, Jacken Stiefel, Gürtel, Mäntel, Anoraks usw.	an. an. - - gut / toll / super / schön.
---	--------------------	---	---

Ich trage in der Schule lieber praktische Kleidung.
 WARUM?
 Weil sie mir (gut) gefallen.
 Weil sie mir gut stehen.
 Weil sie mir gut passen.

Lernipp...tipp...tipp ...
 Lies die Dialoge immer mit deinem Partner / deiner Partnerin zusammen.

UNUTMA
 Bu filler "Dativ", olarak kullanılır.
 Die Bluse gefällt / steht / passt
 Die Stiefel gefallen / stehen / passen
 Der Mantel gefällt / steht / passt
 Der Gürtel gefällt / steht / passt
 Die Schuhe gehören
 die Klamotten =
 die Kleidung =
 die Sachen =

dir / ihnen
 ihm / ihr
 uns
 ihnen
 mir
 mir

(sehr) gut.

Gençler arasında kullanılan bir kelimedir.
 Resmi dilde kullanılan bir kelimedir.
 Herkes tarafından kullanılan bir kelimedir.

15

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özogluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabı*, s. 15.

Dilbilgisi konularına ilişkin kurallar ağırlıklı olarak tablolar yardımı ile verilmiştir. Diyaloglara sıkça rastlanmaktadır. Birinci ciltten farklı olarak ikinci ciltte metinlerin daha uzun olduğu gözlenmiştir. İkinci ciltte okuma metinlerinin sayıca daha fazla olduğu görülmektedir. A, B, C ve D bölümlerinin ardında her ünite de “Okuma Metni” bölümü yer almaktadır. Okuma metni bölümünden sonra “Bunları Öğrendim” bölümünde öğrenme seviyelerine göre öğrencilerin bir tik işareti koymaları istenmekte ve bu yolla onların konuya olan hâkimiyetleri yoklanmaktadır.

Ders kitabı iletişimsel yaklaşım ile hazırlanmış olduğu için günlük hayatta sık karşılaşılabilecek durumların yer aldığı metinlere daha sık yer verildiği görülmektedir. Kitapta unutulmaması istenilen konulara “UNUTMA!” ibaresi ile dikkat çekilmiştir.

4.2.2.1.5. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabında Kelime Bilgisi*

Ders kitabı iletişimsel yaklaşım ile hazırlanmış olduğundan dolayı kelime öğretimine önem verilmiştir. Kaç adet kelime öğretiminin amaçlandığı belirtilmemekle birlikte ünite içlerinde kelimeleri öğretmeye/öğrenmeye yönelik alıştırmalara yer verilmiştir. Kitabın 66. sayfasında başlayan “Ünitelere Göre Kelime Listesi” ve “Alfabetik Kelime Listesi”deki isimlerin tanımlayıcıları cinsine göre farklı renkte yazılmıştır.

4.2.2.1.6. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabında Dilbilgisi*

Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Almanca ders kitabı iletişimsel yaklaşım ile yazılmıştır ve bu nedenle dil bilgisi konuları günlük hayatta sıkça karşılaşılan ve kişilerin kendilerini kolayca ifade edebilmelerinde yardımcı olacak nitelikte kısa ve basit düzeyde yapılar ile verilmeye çalışılmıştır. Konular günlük hayatta iletişim kurulmasını sağlayacak düzeydedir. Birinci ciltte olduğu gibi kitabın ikinci cildinde de dilbilgisi konuları tablo yardımı ile verilmiştir. 39. sayfada 4B bölümünün 3.

kısımında yer alan “sollen” fiilinin tablo ile çekimlenmiş olması buna örnek gösterilebilir (Bkz. Örnek 16).

Örnek 16: Was soll ich machen?

Was soll ich machen? 4B

① Frau Doktor, was soll ich machen?
Hör zu und trag in die Tabelle ein!

a) Gökçen

- ☐ Mir geht es nicht gut.
- ☐ Was fehlt dir denn?
- ☐ Ich habe Halsschmerzen.
- ☐ Bitte nimm diese Medizin.
- ☐ Diese Tabletten? Wie viele?
- ☐ Am Morgen zwei Stück mit einem Glas Wasser.
- ☐ Das ist alles?
- ☐ Das ist alles.

b) Günther

- ☐ Guten Tag, ich heiße Günther.
- ☐ Voß, Mein Bauch tut so weh.
- ☐ Hast du auch Fieber?
- ☐ Fieber? Nein, Fieber habe ich nicht, aber Kopfschmerzen.
- ☐ Geh heute nicht raus, Bleib im Bett und trink diesen Tee.
- ☐ Dann geht es dir besser.
- ☐ Danke schön.

c) Hör gut zu und trag in die Tabelle ein!

Patient / in	Was tut weh?	Ärztin

② Sprecht über die Kranken. Was sollen sie tun?

a) ☐ Was hat Gökçen? ☐ Gökçen hat Halsschmerzen.

☐ Was soll sie tun? ☐ Sie soll jeden Morgen zwei Tabletten mit einem Glas Wasser nehmen.

b) ☐ Was hat.....? ☐ Günther.....

☐ Was soll.....? ☐ Er soll.....

c) ☐.....

③ Setz die fehlenden Formen ein!

ich		wir	sollen
du	soldest	ihr	sollt
er, sie, es		sie / Sie	

④ Ordnet den Dialog in Partnerarbeit. Lest ihn mit verteilten Rollen.

S ☐ Mein Fuß ist so dick.
E ☐ Na Susanne, was ist denn los?
N ☐ Ja, und er tut auch ganz weh. Das ist nicht normal!
U ☐ Zeig mal! Und rot ist er auch.
G ☐ Guten Morgen, Frau Doktor.
D ☐ Nimm diese Creme. Und komm am besten morgen wieder zu mir.

⑤ Sag, was die Person tun soll. Sprecht im Dialog und tauscht die Rollen.

☐ Mein Hals tut weh!	☐ <u>Dein Hals tut weh? Nimm doch diese Tablette!</u>
☐ Ich habe Fieber.	☐ ... ? im Bett bleiben
☐ Meine Augen tun weh.	☐ ... ? heute nicht mehr fernsehen
☐ Ich habe Kopfschmerzen.	☐ ... ? diesen Tee trinken
☐ Meine Ohren tun weh.	☐ ... ? zum Arzt gehen
☐ Ich habe Bauchschmerzen.	☐ ... ? heute keine Kirschen essen
☐ Meine Füße tun weh.	☐ ... ? heute mit dem Fahrrad fahren

39

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabı*, s. 39.

Ders kitabının 52. sayfasında başlayan “Dilbilgisi Konularına Bir Bakış” bölümünde dil bilgisi konuları genellikle tablolar yoluyla özet şeklinde bir bütün olarak verilmiştir. Fakat kitap içerisinde dilbilgisi konuları bir bütün olarak verilmemiş olup parça parça ünitelere dağıtılmıştır.

Tablo 7: *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* Almanca Ders Kitabının Dilbilgisi Konuları

ÜNİTE 1	• Adjektive • Verben mit Dativ • Komparativ- Superlativ • Adjektivdeklinatıon • Trennbare Verben • Infinitiv ohne “zu”
ÜNİTE 2	• Indefinitivpronomen “man” • Perfekt • Fragepronomen: W-Fragen • Imperativ
ÜNİTE 3	• Zeitadverbien: immer, manchmal, meistens, oft, nie • Temporaladverbien: von, bis, in, an • Präpositionen (Tempora)
ÜNİTE 4	• Modalverben: sollen, dürfen, müssen
ÜNİTE 5	• Wechselpräpositionen + Akkusativ + Dativ • Demonstrativpronomen • Lokaleadverbien • Zusammengezogene Präpositionen zum-zur, beim, ins, im

Tabloda görüleceği üzere dilbilgisi konuları günlük hayatta sık karşılaşılan konulara göre seçilmiştir. Ancak bir dilbilgisi konusunun farklı ünitelerde parça parça ele alındığı görülmektedir. Ayrıca birinci ciltte işlenmiş olan bazı konuların devamının ikinci ciltte işlenmeye devam ettiği de görülmektedir. Birinci ciltte 4., 5.

ve 6. ünitelerde işlenen “Modalverben” konusu ikinci cildin 4. ünitesinde yeniden ele alınmış ve işlenmeye devam edilmiştir (Bkz. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Almanca Ders Kitabı*, Örnek 17).

Örnek 17: Was soll ich machen?

4B

Was soll ich machen?

① Frau Doktor, was soll ich machen?
Hör zu und trag in die Tabelle ein!

a) Gökçen

- ☐ Mir geht es nicht gut.
- ☐ Was fehlt dir denn?
- ☐ Ich habe Halsschmerzen.
- ☐ Bitte nimm diese Medizin.
- ☐ Diese Tabletten? Wie viele?
- ☐ Am Morgen zwei Stück mit einem Glas Wasser.
- ☐ Das ist alles?
- ☐ Das ist alles.

b) Günther

- ☐ Guten Tag, ich heiße Günther.
- ☐ Voß, Mein Bauch tut so weh.
- ☐ Hast du auch Fieber?
- ☐ Fieber? Nein, Fieber habe ich nicht, aber Kopfschmerzen.
- ☐ Geh heute nicht raus. Bleib im Bett und trink diesen Tee.
- ☐ Dann geht es dir besser.
- ☐ Danke schön.

c) Hör gut zu und trag in die Tabelle ein!

Patient / in	Was tut weh?	Ärztin

② Sprech über die Kranken. Was sollen sie tun?

a) ☐ Was hat Gökçen?
☐ Was soll sie tun?

b) ☐ Was hat.....?
☐ Was soll.....?

c) ☐
☐

③ Setz die fehlenden Formen ein!

ich	sollst	wir	sollen
du		ihr	sollt
er, sie, es		sie / Sie	

④ Ordnet den Dialog in Partnerarbeit. Lest ihn mit verteilten Rollen.

S ☐ Mein Fuß ist so dick.
E ☐ Na Susanne, was ist denn los?
N ☐ Ja, und er tut auch ganz weh. Das ist nicht normal!
U ☐ Zeig mal! Und rot ist er auch.
G ☐ Guten Morgen, Frau Doktor.
D ☐ Nimm diese Creme. Und komm am besten morgen wieder zu mir.

⑤ Sag, was die Person tun soll. Sprech im Dialog und tauscht die Rollen.

☐ Mein Hals tut weh!
☐ Ich habe Fieber.
☐ Meine Augen tun weh.
☐ Ich habe Kopfschmerzen.
☐ Meine Ohren tun weh.
☐ Ich habe Bauschmerzen.
☐ Meine Füße tun weh.

☐ Dein Hals tut weh? Nimm doch diese Tablette!
☐ ... ? im Bett bleiben
☐ ... ? heute nicht mehr fernsehen
☐ ... ? diesen Tee trinken
☐ ... ? zum Arzt gehen
☐ ... ? heute keine Kirschen essen
☐ ... ? heute mit dem Fahrrad fahren

39

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabı*, s. 39.

4.2.2.2. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*

4.2.2.2.1. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabının Genel Görünümü*

Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. çalışma kitabı Heide Glause, Sema Göznek, Meryem Kalkan Özoğluöz, Veli Öz, Oya Pıtraklı ve Elfriede Spangenberg'in oluşturduğu bir komisyon tarafından yazılmıştır. Ders kitapları Milli Eğitim Yayınları tarafından 2011 yılında İstanbul'da Apa Uniprint Basım San. ve Tic. A.Ş.'ne bastırılmıştır. Kitabın Editör'ü İbrahim Bükel, Dil Uzmanı Emrullah Ayık, Görsel Tasarımcı'sı Nilgün Oral, Ölçme Ve Değerlendirme Uzmanı Seher Ulutaş, Program Geliştirme Uzmanı Dr. Melek Gül Şahinel ve Rehberlik Uzmanı Naile Sever'dir. Milli Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulunun 12. 08. 2010 gün ve 5600 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiş olup, Yayınlar Dairesi Başkanlığının 08.03.2011 gün ve 886 sayılı yazısı ile ikinci baskıya ek olarak 328.500 adet basılmıştır. İç kapaktan sonraki sayfalarda sırasıyla İstiklal Marşı, Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi ve Mustafa Kemal Atatürk'ün resmi yer almaktadır. Çalışma kitabı 5 ünite içermektedir (Bkz. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, Örnek 18). Her ünite farklı renkle temsil edilmektedir (Bkz. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, Örnek 19).

Örnek 18: Bleib gesund und munter!

Lektion 4 **Bleib gesund und munter!**

S & H	Bleib gesund und munter!
A	Mein Bauch tut so weh!
B	Was soll ich machen?
C	Gute Besserung!
D	Voller Bauch studiert nicht gern
Test	Bunları Öğrendim

Lektion 5 **Unterwegs**

S & H	Unterwegs
A	Ist das weit?
B	Wo bist du? Wohin gehst du?
C	Zu Hause in Europa und Asien
D	Fahren wir an die Ostsee oder in die Berge?
Test	Bunları Öğrendim

8

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, s. 8.

Örnek 19: Deutsch ist Spitze!

Deutsch ist Spitze!	
Arbeitsbuch Inhaltsverzeichnis	
Lektion 1	Klamotten und Kleider, klassisch oder witzig?
SS H	Klamotten und Kleider, klassisch oder witzig? 10
A	Mode ist international 10
B	Die gefällt mir! 14
C	Designer am Werk 17
D	Klamotten kaufen 21
Test	Bunlar Öğrendim 25
Lektion 2	Lernen - nicht nur in der Schule!
SS H	Lernen - nicht nur in der Schule! 26
A	Auto fahren lernen 26
B	Sprachen lernen 31
C	M wie Motivation und Methode 35
D	Tanzen macht Spaß! 39
Test	Bunlar Öğrendim 42
Lektion 3	Bei Wind und Wetter - wir feiern unsere Feste
SS H	Bei Wind und Wetter - wir feiern unsere Feste 43
A	Wie wird das Wetter morgen? 43
B	Frühling, Sommer, Herbst und Winter 48
C	Der Winter geht, der Frühling kommt! 52
D	Ein süßes Fest 54
Test	Bunlar Öğrendim 60

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, s. 7.

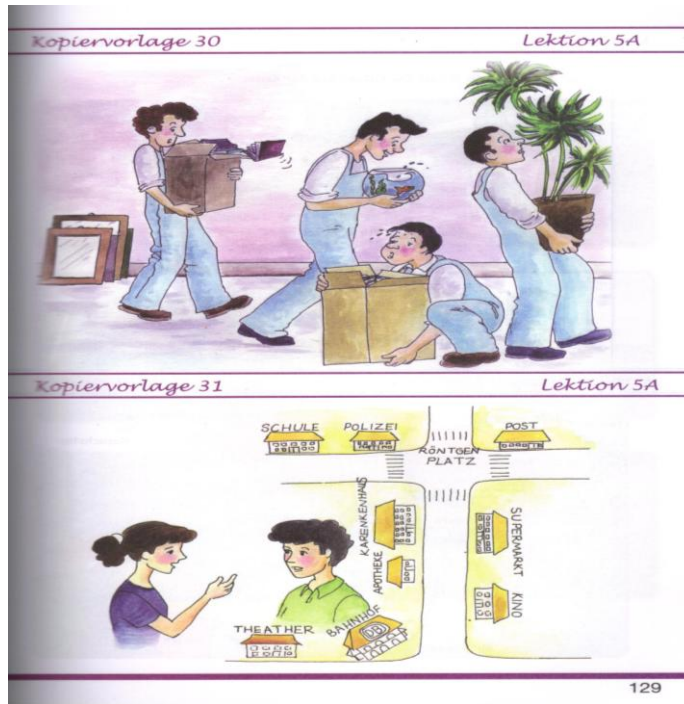
4.2.2.2.2. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabının Fiziki Yapısı*

Çalışma kitabı (Glause, Göznek, Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011). 21x30 cm ebatlarındadır. Renklidir ve öğrencinin ilgisini çekebilecek canlı renklere sahiptir. Çalışma kitabında 5 ünite bulunmaktadır. Her ünite ders kitabında olduğu gibi A, B, C ve D bölümleri ve Test (Bunları Öğrendim) bölümleri olmak üzere 5 bölüme ayrılmıştır. 7. sayfada içindekiler bölümü bulunmaktadır. İçindekiler bölümünden sonra 9. sayfada ise kitaptaki alıştırma yönergelerinin sıralanmış olduğu “Çalışma Yönergeleri” kısmı bulunmaktadır.

Üniteler tüm ciltlerde olduğu gibi farklı renklerle hazırlanmıştır. Alıştırmalarla öğrencilerin sözcük dağarcığının geliştirilmesi, konuşma kalıplarını ve dilbilgisi yapılarını kullanma becerilerinin pekiştirilmesi amaçlanmıştır. Bu alıştırmaları yaparken öğrencilerin ders kitabındaki ilgili metinleri tekrar okumaları ve resimlere bakmalarının gerekliliği vurgulanmıştır. Böylece öğrencilerin ders kitabını daha fazla kullanmaları sağlanacağı belirtilmiştir.

Birinci ciltten farklı olarak Çalışma Kitabı'nın sonuna sayfa 129'a derslerin işlenmesinde kullanılacak fotokopi örnekleri (*Kopiervorlagen*) eklenmiştir (Bkz. Örnek 20). Öğretmenlerin özellikle derslerin giriş ve motivasyon bölümlerinde bu fotokopi örneklerinden yararlanmaları önerilmiştir (Glause, Göznek, Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010). Çalışma kitabının sonunda kaynakça kısmı bulunmamaktadır.

Örnek 20: Kopiervorlage 30

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, s. 129.

4.2.2.2.3. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* Çalışma Kitabında İçerik

4.2.2.2.4. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* Çalışma Kitabının Metin ve İçeriği

Çalışma kitabında yer alan alıştırma türleri incelendiğinde kelime öğretme ve öğrenmeye yönelik alıştırmaların yanı sıra metin yazma alıştırmalarının da bulunduğu görülmektedir. Kitabın iletişimsel yaklaşım ile yazılmış olması alıştırma türlerinin de öğrencilerin dinleme, okuma ve yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik olmasını gerekli kılmıştır. Çalışma kitabındaki alıştırma türleri oldukça fazla gibi gözükse de aynı tip alıştırma türlerinin kullanılmış olduğu kitabın başında bulunan “Çalışma Yönergeleri” kısmından da anlaşılabilmektedir. Kitap metin bakımından birinci cilde göre daha zengindir. Bu alıştırma türlerine de yansımıştır. Birinci ciltte kelime öğrenme ve öğretmeye yönelik alıştırmalar daha yoğunken ikinci ciltte öğrencinin kendi başına metin oluşturabileceği alıştırmalara da yer verildiği göze çarpmaktadır.

4.2.2.2.5. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* Çalışma Kitabında Kelime Bilgisi

Çalışma kitabı iletişimsel yaklaşımla yazılmış olup, bu yaklaşımın gereği çok sayıda kelime bilgisi ile doludur. Öğrencilerin kendilerini günlük hayatta ifade edebilmelerinin yolu dil bilgisinin yanında kelime bilgisi ile mümkündür. Kelime dağarcığının geniş olması öğrencilere kendilerini daha iyi ifade edebilmelerine olanak tanıyacağı düşüncesinden hareketle çok sayıda kelimenin öğretilmesi ve öğrenilmesi hedeflenmiştir.

4.2.2.2.6. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabında Dilbilgisi*

Çalışma kitabı dilbilgisi alıştırmaları bakımından zengindir. Fiilleri tamamlama, edatları doğru yerlere yerleştirme, tanımlayıcıları (Artikelleri) yazma, isimlerin çoğullarını yazma alıştırmaları dilbilgisi alıştırmalarına verilebilecek örneklerdendir.

Çalışma kitabı öğrenilen dilbilgisi konularının tekrarlarla pekiştirilmesini amaçlamaktadır. Bu bağlamda benzer alıştırmaların türlerinin varlığından söz edilebilmektedir. Çalışma kitabında dilbilgisi alıştırmalarının sıralanışı bakımından bir sıra izlenmediği saptanmıştır. Dilbilgisi alıştırmaları ile bazı ünitelerin A bölümünde karşılaşılrken bazı ünite B ya da C bölümlerinde karşılaşılmaktadır. Dilbilgisi alıştırmaları genellikle verilen bilgilerin alıştırmalarda yer alan cümlelerdeki boşluklara yazılarak cümlenin doğru şekilde tamamlanması ilkesine dayanmaktadır (Bkz. Örnek 21). Verilen ipuçları kullanılarak alıştırma yapılması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda çok sayıda tablonun kullanılmış olduğu dikkat çekmektedir (Bkz. Örnek 22).

Örnek 21: Was passt zusammen?

1D

4. Was passt zusammen?
Setz ein: Welcher - Welche - Welches - Welchen.

a) Größe brauchst du?
b) Schal willst du?
c) Hose kaufst du?
d) Rock mag Niko am liebsten?
e) Schuhe trägt Selçuk lieber?
f) Hemd magst du am liebsten?
g) Mantel ist schöner?

1 Die blaue Hose.
2 Größe 39.
3 Ihren langen Rock.
4 Seine neuen Schuhe.
5 Das moderne Hemd.
6 Der teure Mantel.
7 Den blauen Schal.

a) b) c) d) e) f) g)

2

5. Welches / Dies... Ergänze die Endungen.

a) Welches Hemd gefällt dir? Dies... hier.
b) Welche Hose steht mir gut? Dies... hier.
c) Welches Pullover gefällt dir gut? Dies... hier.
d) Welches Rock nimmst du? Dies... hier.
e) Welches Pullover kaufst du? Dies... hier.
f) Welche Schuhe stehen mir gut? Dies... hier.
g) Welches Anzug ziehst du an? Dies... hier.
h) Welches Mantel passt mir gut? Dies... hier.
i) Welche Farbe steht mir besser? Dies... hier.
j) Welches Anorak findest du schön? Dies... hier.

6. Die Kleidergrößen
Was passt? Ordne zu.

Englisch	Deutsch
XS extra small	mittel
S small	sehr groß
M medium	klein
L large	sehr klein
XL extra large	groß
XXL extra extra large	sehr, sehr groß

22

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, s. 22.

Örnek 22: Ergänze den Komparativ

1D

7. Ergänze den Komparativ.

a) Der blaue Rock ist kurz, aber der orange ist
b) Die schwarze Jacke ist teuer, aber die graue ist
c) Der rote Kleid ist lang, aber der weiße ist noch
d) Der dunkelblaue Kostüm ist schick, aber der braune ist
e) Die lila Schuhe sind groß, aber die grauen sind
f) Das rosa T-Shirt ist witzig, aber das gelbe ist

8. Ergänze die fehlenden Formen.

Grundform	Komparativ	Superlativ
		am teuersten
schön		der/die/das wichtigste
	schlechter	
		am liebsten
billig		
viel (sehr)		der/die/das nächste
	größer	
gut	besser	am besten
leicht		der/die/das schnellste
	interessanter	
wichtig		am kleinsten
		der/die/das längste

23

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, s. 23.

4.2.2.3. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Öğretmen Kılavuz Kitabı*

4.2.2.3.1. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Öğretmen Kılavuz Kitabının Genel Görünümü*

Deutsch Ist Spitze! Almanca ders kitabının ek materyali olan *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Öğretmen Kılavuz Kitabı* Heide Glause, Sema Göznek, Meryem Kalkan Özoğluöz, Veli Öz, Oya Pıtraklı ve Elfriede Spangenberg'in oluşturduğu bir komisyon tarafından yazılmıştır. Bu kitap Milli Eğitim Yayınları tarafından 2011 yılında basılmıştır. Kitabın Editörü İbrahim Bükel, Dil Uzmanı Emrullah Ayık, Görsel Tasarımcı'sı Nilgün Oral, Ölçme Ve Değerlendirme Uzmanı Seher Ulutaş, Program Geliştirme Uzmanı Dr. Melek Gül Şahinel ve Rehberlik Uzmanı Naile Sever'dir. Bu yayın Milli Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulunun 12.08.2010 gün ve 5600 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilmiş olup, Yayınlar Dairesi Başkanlığının 08.03.2011 gün ve 886 sayılı yazısı ile ikinci defa 4.320 adet basılmıştır. Öğretmen Kılavuz Kitabının iç kapağından sonra sırası ile İstiklal Marşı, Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi ve Mustafa Kemal Atatürk'ün resmi bulunmaktadır. 7. ve 8. sayfalarda içindekiler kısmı bulunmaktadır. Öğretmen kılavuz kitabı 10 bölümden oluşmaktadır:

- A. Eğitim Aracının Yapısı
- B. Ders Kitabındaki Okuma Metinleri ve Global Okuma
- C. Bir Eğitim - Öğretim Yılı İçinde Ünitelere Ayrılacak Süreler
- D. Ders Planı Örneği
- E. Ünite ve Konularına Yönelik Açıklamalar
- F. Grammatik auf einen Blick
- G. Die unregelmäßigen Verben
- H. Hörübungen im Schülerbuch
- I. Alphabetische Wörterliste
- J. Öğrenci Çalışma Kitabındaki Alıştırma Çözümleri

Ayrıca Jugendmagazin 'JUMA' dergisinin <http://www.juma.de> internet adresinde çeşitli konularla ilgili materyal bulunabileceği öğretmen kılavuz kitabında belirtilmiştir <http://www.juma.de> Öğretmen kılavuz kitabında çalışma kitabındaki alıştırmaların çözümleri, bazı alıştırmalara ve oyunlara ait açıklayıcı bilgilere yer verilmektedir.

4.2.2.3.2. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* Öğretmen Kılavuz Kitabının Fiziki Yapısı

Öğretmen kılavuz kitabı renklidir. 21x30 ebatlarındadır. Öğretmenlerin kolay kullanımı için ders kitabındaki üniteler öğretmen kılavuz kitabına olduğu gibi aktarılarak, ders işleyişi ile ilgili açıklamalar ilgili sayfaların yanlarına yerleştirilmiştir. Bu sayfa düzeni ile öğretmenlerin tekrar tekrar ders kitabına bakmak zorunluluğu ortadan kaldırılmıştır. Öğretmen kılavuzu toplam 126 sayfadır.

4.2.2.4. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* Ders Kitabının Dijital Ek Materyali (CD)

Cd'de ders kitabındaki metin ve çalışma kitabındaki dinleme alıştırmaları bulunmaktadır. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* Öğretmen Kılavuzu Kitabında derste Cd kullanabiliyor olmanın, yabancı dil dersinin oldukça kolay ve rahat işlenmesine olanak sağladığı ve öğrencinin, bir konu üzerinde daha ayrıntılı çalışmak ya da bir konuyu tekrar etmek istemesi durumunda evde Cd ile çalışabileceği öğretmen kılavuz kitabında belirtilmekte (Bkz. S. 11). Ayrıca Cd'nin temini sırasında herhangi bir sorun yaşanması durumunda Cd'nin http://ogm.meb.gov.tr/ybdil_ses.asp adresinden temin edilebileceği öğretmen kılavuz kitabında hatırlatılmaktadır.

4.3. *Deutsch Ist Spitze!* Almanca Ders Kitabının Dilbilgisi Konuları Bakımından Karşılaştırılması

Bu bölümde *Deutsch Ist Spitze!* Almanca ders kitabının her bir ünitesinde yer alan dilbilgisi konuları irdelenmiş olup, farklı kaynaklar ışığında Türkçe ile ayrıntılı bir şekilde karşılaştırılmıştır. Verilerin değerlendirilmesi bölümünde *Deutsch Ist Spitze!* Almanca kitabını oluşturan A 1. 1. ve A 1. 2. ciltlerinin ders kitapları ve alıştırmalar kitapları üzerinde durulmuştur

4.3.1. *Deutsch Ist Spitze!* A 1. 1. Almanca Ders Kitabı

Bu tez çalışmasında *Deutsch Ist Spitze!* A 1. 1. Almanca ders kitabının dilbilgisi konuları Tablo 3'te gösterilmiştir. Tablo 3'te sıralanmış olan konu başlıkları incelendiğinde, *Deutsch Ist Spitze!* A 1. 1. Almanca ders kitabının 6 üniteden oluştuğu görülmektedir. Ünitelerde sunulan dilbilgisi konularının sayıları ünitelere göre farklılık göstermektedir. 1. ünite 5 (beş) farklı dilbilgisi konusuna değinilirken 3. ünite 2 (iki) farklı dilbilgisi konusuna yer verilmiştir. Burada dikkati çeken ünitelerde sunulan dilbilgisi konularının bütüncül bir şekilde sunulmamış olmasıdır. Bunun nedeni ise kitap incelemesi bölümünde değinildiği gibi kitabın yazılış metodudur. Kitap iletişimsel yönetime göre yazıldığından dilbilgisi konuları bir bütün halinde sunulmak yerine konuşma diline uygun olarak günlük hayatta sık kullanılan kalıplardan daha seyrek kullanılan kalıplara doğru parça parça sunulmuştur.

4.3.1.1. *Deutsch Ist Spitze!* A 1. 1. Almanca Ders Kitabı 1. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması

Birinci ünite 5 (beş) dilbilgisi konusuna yer verilmiştir. Bunlar soru zamirleri: kim, nasıl/ne, nerede, nereden, kaç (Fragepronomen: wer, wie, wo, woher, wie viel), geniş/şimdiki zamanda kullanılan fiiller (Verben im Präsens), “sein” yardımcı fiili

(Hilfsverb: sein), yalın halde kullanılan kişi zamirleri (Personalpronomen im Nominativ) ve “benim, senin” aitlik zamirleri (Possesivpronomen: mein, dein)’dir. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* ders kitabının ilk ünitesinde değinilen dilbilgisi konuları genellikle tablolar yoluyla verilmiştir (Bkz. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Ders Kitabı s.16). Türkçe ve Almanca’daki dilbilgisi yapılarına bakıldığında bazı farklılıklar bulunmaktadır. Örneğin sein fiilinin iki dildeki kullanamına bakıldığında; Türkçe’de Ben öğrenciyim, sen öğrencisin, o öğrenci şeklinde çekimlenir. Yani esas fiil olan “olmak” fiili ismin içinde gizli olarak bulunmaktadır. Oysa Almanca’da sein (olmak) fiili öznenen sonra kişi zamirine göre çekimlenmektedir.

Ders kitabında dilbilgisi konularının tabloları dışında konuların Türkçe açıklamalar ve İngilizce ifadeler de yer almaktadır (Bkz. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Ders Kitabı s.16 ve 17). Kitabın 16. sayfasında verilen kişi zamirleri konusu kişi zamirlerinden sadece benim ve senin kişi zamirlerini kapsamaktadır. Diğer kişi zamirleri parça parça ve farklı ünitelerde verilmiştir. Türk Dili ve İngilizce derslerinde öğrenilen konunun bütünlük içerisinde verilmesine alışkın olan bir öğrenci için bu durum anket sonuçlarında da görüleceği gibi öğrenme güçlüklerine yol açabilir. Diğer yandan Türkçede dilbilgisi konularının nasıl verildiğine bakıldığında *Deutsch Ist Spitze!* Almanca kitabından farklılık gösterdiği görülmektedir. Karşılaştırma yaparken seçilen Türkçe kaynağın da ders kitabı olmasına dikkat edilmiştir. Bunun nedeni seçilen iki kaynağın da yaklaşık olarak yakın yaş guruplarda kullanılan kaynakların olmasının istenmesidir. Rasim Şimşek’in (1998:64-78) Lise Türk Dili Ve Edebiyatı 3 kitabının 64. sayfasında zamirler konusunun veriliş şekli bu her ne kadar bir Türkçe yabancı dil kitabı olmasa da Türk Dili ile ilgili bilgi veren bir kitap olması nedeniyle şöyledir: Zamirler konusuna örnek bir metin ile başlanmış olup, konu ile ilgili ön bilgileri yoklamak için sorular sorulduğu görülmektedir. Ardından kısa açıklamalar başlığıyla konunun açıklamaları bulunmaktadır. Sırasıyla zamirlerin cümle içindeki görevleri, zamir çeşitleri, her zaminin ayrı başlık altında tek tek açıklanması, zamirlerin çekimi, yapısı gibi konuların bütüncül bir yaklaşımla sunulduğu görülmektedir. Zamirler konusu örnek metinlerle ve o metinlerdeki örnek cümlelerle ayrıntılı olarak işlenmiştir (Bkz. Örnek 25).

Örnek 23: Wir stellen uns vor

1c *Wir stellen uns vor*

① Wer bist du?

Hallo, ich bin Martin!
Wie ist dein Name?

Guten Tag!
Mein Name ist Tim.

Hallo, ich bin Lukas!

Ich bin Marta.
Ich bin 14 Jahre alt.
Wie alt bist du?

Ich heiße Katja.
Ich bin 14 Jahre alt.
Und du?

Wer bist du?
Ich bin Tina.

Ich bin Jan. Ich
bin 15 Jahre alt.

② So heißt das auf Englisch:

Question: Answer:

Who are you? I am Jan.

What is your name? My name is Tina.

How old are you? I am fourteen.

Die Zahlen findest du auf Seite 18.

Und so auf Deutsch:

Frage: Antwort:

→ Wer bist du? Ich bin Jan.

→ Wie ist dein Name? Mein Name ist Tina.

→ Wie heißt du? Ich heiße Marta.

→ Wie alt bist du? Ich bin vierzehn.

! **İngilizce ve Almanca iki akraba dildir. Almancada ve İngilizcede benzer kelimeler vardır, ancak telaffuzları çok farklıdır!**

Verben		
Person	sein	heißen
ich	bin	heiße
du	bist	heißt
er/sie/es	ist	heißt

Possessivpronomen:

mein
dein

Seite 15-

16 sechzehn

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabı*, s. 16.

4.3.1.2. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Almanca Ders Kitabı 2. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması*

Her ünite de bulunan dilbilgisi konuları sayılarının farklılık gösterdiği görülmektedir. İkinci ünite de 6 (altı) dilbilgisi konusu bulunmaktadır. Bunlar soru zamirleri: ne?, ne zaman?, (Fragepronomen: was?, wann?), yer yön zarfları (Präpositionen : an, auf, in, vor, nach, um, mit), belirli ve belirsiz tanımlayıcılar (Bestimmter und unbestimmter Artikel), kelimelerin çoğul halleri (Pluralformen), sıfatlar (Adjektive), evet/hayır ile cevaplanacak soru kalıpları (Ja/ Nein-Fragen), olumsuzlama (Verneinung mit kein/e)’ dir. Burada dikkati çeken daha önce de değinildiği gibi birinci ünite de yer alan bazı dilbilgisi konularının kitabın ‘. Sayfasında bulunan içindekiler bölümünde de görüleceği gibi devamlarının ikinci ünite de verilmiş olmasıdır (Bkz. Örnek 26). *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Almanca ders kitabının* tarzı doğrultusunda dilbilgisi konuları sayfaların sonlarında verilmiştir. Sayfa 25’te de görüleceği gibi ikinci ünite de dilbilgisi konuları ilk ünite de olduğu gibi tablolarla verilmiştir. Konularla ilgili örnekler azdır (Bkz. Örnek 27). Örneğin sıfatlar konusu kitapta metin yoluyla sunulmuştur. Metinde geçen sıfatlar dışında beş sıfat örnek olarak bir kutucukta yazılmış ve konu böylelikle sonlandırılmıştır. Kitap A 1. 1. seviyesinde olduğu için sıfat çekimi konusuna değinilmemiştir. Sıfatlar cümlelerde yalın olarak kullanılmıştır.

Soru kelimeleri ile soru cümlelerinin iki dilde nasıl oluşturulduğuna bakıldığında oldukça farklı cümle yapıları ile karşılaşılmaktadır. Örneğin “Ne zaman” soru kelimesi incelendiğinde şu sonuçlar elde edilmektedir. Türkçe’de “Sen ne zaman Ankara’ya gittin?” şeklinde cümle kurulurken, Almanca’da “Wann bist du nach Ankara gefahren?” şeklinde kurulur. İki dil karşılaştırıldığında öge dizilişleri oldukça farklıdır. Türkçe’de vurguya göre öznenin yeri değişebilecekken Almanca’da soru cümlesi daima soru kelimesi veya fiil ile başlar.

Örnek 26: Inhaltsübersicht

Inhaltsübersicht	
Lektion 1	Das sind wir!
S + H	Das sind wir!
A	Hallo, wie geht es dir?
B	Tachis, bis bald!
C	Wir stellen uns vor
D	Wo wohnst du?
Lt	Lesetexte
Test	Das habe ich gelernt
	12
	14
	15
	16
	17
	18
	19
Lektion 2	In der Schule
S + H	In der Schule
A	Was hast du heute?
B	Schulsachen
C	Wie spät ist es?
D	Wann beginnt die Deutschstunde?
Lt	Lesetexte
Test	Das habe ich gelernt
	20
	22
	23
	24
	25
	26
	27
Lektion 3	Zu Hause
S + H	Zu Hause
A	Meine Familie
B	So kann man aussehen
C	Unsere Wohnung
D	Mein Zimmer
Lt	Lesetexte
Test	Das habe ich gelernt
	28
	30
	31
	32
	33
	34
	35

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabı*, s. 7.

Örnek 27: Wan beginnt die Deutschunterricht?

Wann beginnt die Deutschstunde? 2D

① Dialog
Johanna ist neu in der Klasse. Sie fragt ihre Mitschülerin:

- Lena, wann beginnt der Unterricht?
- Um 8.00 Uhr.
- Haben wir gleich Erdkunde?
- Nein, wir haben Französisch.
- Findest du Französisch gut?
- Ja, ich finde es sehr gut. Unser Französischunterricht ist sehr interessant.
- Kannst du dir neue Wörter leicht merken?
- Nicht immer. Ich habe einen Trick: Ich schreibe alle Wörter groß auf ein Papier.
- Und dann?
- Dann hänge ich sie an die Wand. Ich lerne sie fast automatisch.
- Eine gute Idee!
- Wie spät ist es?
- Es ist 7.55 Uhr. Der Unterricht beginnt gleich.

② Stell Fragen zum Text!
Frage deinen Partner. Verwende W-Fragen!
Üb den Dialog mit deinem Partner!

W-Fragen sind:

Wer ist neu in der Klasse?	Wie ist der Französischunterricht?	Was macht Lena?	Wann beginnt die Deutschstunde?
--------------------------------------	--	---------------------------	---

③ Jetzt sprech ihr über eure Schule. Tauscht danach die Rollen.

- Filiz, wann beginnt ...?
- ...
- Haben wir gleich ...?
- Nein, wir haben ...
- Findest du ... gut?
- ...

• • • • •
• Ein Fach ist ...
• ... interessant
• ... wichtig
• ... spannend
• ... langweilig
• ... lustig

Seite 37-42
fünfundzwanzig 25

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabı*, s. 25.

4.3.1.3. Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Almanca Ders Kitabı 3. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması

Üçüncü ünite sadece iki adet dilbilgisi konusuna ver verilmiştir. Bunlar aitlik zamirleri (Possessivpronomen) ve sıfatlar (Adjektive)'dır. Ünitenin başlığı "Meine Familie/Benim Ailem" 'dir. Bu da üçüncü ünite aitlik zamirlerinden bahsedileceğini gösterir. 3A bölümünde zamirler, kişi zamirleri ve aitlik zamirlerinin birlikte verildiği bir tablo ile gösterilmiştir. Sayfa 30'da konuyla ilgili açıklama ya da ayrı örnek verilmemiştir (Bkz. Örnek 28). Sayfa 31'de yer alan 3B bölümünde ise sıfatlar zıt anlamlıları ile birlikte tabloda verilmiştir (Bkz. Örnek 29).

Örnek 28: Meine Familie

3A Meine Familie

① Laura stellt ihre Familie vor; Das sind ihre Eltern und ihr Bruder.

② Stell deine Familie vor! Bring ein Foto von deiner Familie mit! Diese Wörter helfen dir:

Maskulinum	Femininum	Neutrum
der Opa	die Oma	das Baby
der Großvater	die Großmutter	das Kind
der Onkel	die Tante	
der Sohn	die Tochter	
der Mann	die Frau	
	die Schwester	

③ Pronomen

Personalpronomen - Possessivpronomen	
ich	→ mein
du	→ dein
er	→ sein
sie	→ ihr
es	→ sein
wir	→ unser
ihr	→ euer
sie/Sie	→ ihr/ihr

meine
deine
seine
ihre
Opas
Kind
seine
unsere
eure
ihre/ihre

Oma

Unutmal!
ist - sind
Teil - Gede

Seite 44

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pitraklı, Spangenberg, 2010, Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabı, s. 30.

Örnek 29: So kann man aussehen

So kann man aussehen 3B

① Bernd zeichnet seinen Stammbaum. Er bringt ihn in die Schule mit.

② Das ist die Familie Braun. Sprich mit deinem Partner über die Familienmitglieder.

③ Sprich mit deinem Partner über eure Familien.

④ Wie sieht deine Schwester / dein Bruder aus? Beschreib sie / ihn!

⑤ So kann man aussehen:

die Figur	die Haare	das Gesicht	die Augen	die Nase	die Lippen
groß x klein	schwarz, grau braun, blond	oval	braun	klein x groß	schmal
dick x dünn	glatt x lockig	rund	blau	lang	voll
vollschlank x schlank	lang x kurz	schmal	grau	spitz	der Mund
mittelgroß		eckig	grün		groß x klein breit
sportlich					

⑥ Wer ist das? Beschreib einen Schüler aus deiner Klasse!
Sag seinen / ihren Namen nicht!
Alle Schüler raten, wer das ist.

Seite 48-54
einunddreißig 31

Kaynak: Glaue, Gözlek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabı*, s. 31.

4.3.1.4. Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Almanca Ders Kitabı 4.

Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması

Dördüncü üniteye gelindiğinde ise 5 (beş) dilbilgisi konusunun bulunduğu görülmektedir. Bunlar ismin -i hali (Akkusativ), zaman zarfları; sabahları, öğleleri, bazen, hiç (Zeitadverbien: morgens, mittags, manchmal, nie), bölünebilen fiiller; uyanmak, televizyon seyretmek, (Trennbare Verben: auf/ stehen, fern/sehen), edatlar; -e, -e, için, (Präpositionen: zu, für), yardımcı fiiller; istemek, -meli, -malı, istemek,

(Hilfsverben: möchten, müssen, mögen)’dır. Dördüncü ünitenin 4D bölümünde ismin –i hali (Akkusativ) konusuna değinilmiştir. Öncelikle kısa bir diyalog verilmiştir. Diyalogta ismin –i hali ile kurulmuş cümleler bulunmaktadır. Sonra birkaç örnekle ismin –i haliyle ilgili farklı cümleler kurulmuştur (Bkz. Örnek 30). Fakat verilen örnekler oldukça azdır. Rasim Şimşek’in (1998: 55-89) Lise Türk Dili ve Edebiyatı 2 kitabında fiiller konusu incelendiğinde konunun bir bütün halde sunulduğu görülmektedir. Fiiller 6 (altı) ana başlık altında toplanmıştır. Fiillerin Cümle İçindeki Görevi, Fiil Çekimi, Ek Fiil, Çekimi Ve Görevi, Fiillerin Birleşik Zamanlı Çekimleri, Yapılarına Göre Fiiller ve Çatılarına Göre Fiiller. Diğer konularda olduğu gibi her başlık “Hazırlık Çalışması, Kısa Açıklamalar, ve Değerlendirme Soruları alt başlıkları altında işlenmiştir. Kitapta zaman zaman okuma parçalarına ve Değerlendirme Test’ine de yer verilmiştir (Bkz. Şimşek 1998:49-50). Türkçenin yapısı gereği Almancadaki gibi ayrılabilen “in” eki bulunan fiiller Türkçede mevcut değildir. Fiiller ile ilgili Türkçe ve Edebiyat derslerinde ayrıntılı bilgi edinen öğrencilere Almanca’nın bu ayrılabilen fiillerin özelliklerini daha ayrıntılı izah eden örneklerle verilmeli ve ön eklerin bir fiilin anlamını ne derecede değiştirebileceğini anlatmak gerekmektedir. Almancadaki ayrılabilen ön ek olan fiillerin cümle içinde zamanlara göre nasıl kullanılması gerektiği ve ne denli değişikliğe uğradığı da örnekler ile gösterilmelidir.

Örnek 30: Im Eiscafé

Im Eiscafé

4D

1 Laura und Marius sind mit ihren Freunden im Eiscafé.

Wie viel kostet eine Limo? Ich möchte einen Orangensaft, bitte! Guten Tag, wir möchten bitte etwas bestellen!

Wie viel kostet ein Bananeneis? Ich möchte ein Vanilleeis mit Schokoladensauce, bitte!

der Kellner/ die Kellnerin

Bitte sehr! Was möchten ihr?

das Bananeneis, der Apfelsaft, der Milchshake, der Cappuccino, der Kaffee, das Mineralwasser, das Orangensaft, das Schokolade, das Cola, das Vanilleeis, das Tiramisu, der Tee

2 Sprich mit deiner Partnerin / deinem Partner. Frage, was es kostet!

Wie viel kostet eine Cola / ein Apfelsaft? Eine Cola kostet 1,70 €.

3 Klausurfrage

der Kaffee → Er trinkt den / einen Kaffee.
die Cola → Er trinkt die / eine Cola.
das Eis → Er isst das / ein Eis.

Sprich mit deiner Partnerin / deinem Partner! Frag, was sie/er bestellen möchte.

4 Was möchtest du?

Ich möchte ein Bananeneis.
Ja, dem trinke ich.
Ja, ich bestelle das Vanilleeis.
Nein, ich trinke eine Limo.
Ja, ich mag Bananen und ich mag Eis, natürlich mag ich Bananeneis.

5 Partnerarbeit auf Türkisch. Was gibt es im deutschen Café nicht, was es im türkischen kahvehane gibt? Gibt es Unterschiede?

Milchshake	2,50
Bananeneis	3,80
Vanilleeis	3,50
Tiramisu	2,30
Apfelsaft	2,30
Cola	1,70
Mineralwasser	1,30

Seite 86-90

einundvierzig 41

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabı*, s. 41.

4.3.1.5. Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Almanca Ders Kitabı 5. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması

Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. ders kitabının beşinci ünitesinde 3 (üç) dilbilgisi konusu bulunmaktadır. Bunlar tarz fiillerden –e bilmek, (Hilfsverb: können), dönüşlü ve işteş fiillerden istemek (Reflexive Verben: sich wünschen) ve geçmiş zaman (Perfekt mit haben und sein)’dır. Perfekt, geçmişte başlamış ve günümüze kadar devam eden veya geçmişte başlamış ve bitmiş olayları ifade etmek için kullanılır. Esas itibariyle konuşma dilinde kullanılır. Bu zaman, “haben” veya “sein” yardımcı fiilleriyle fiilin Partizip Perfekt şekli kullanılarak oluşturulur. Yardımcı fiiller şahıslara göre çekilirken fiilin Partizip Perfekt şekli hiç değişmeden cümlelerin sonunda yer alır (Bkz. Karabulut, 2013, s.87). Geçmiş zaman (Perfekt) konusu

kitabın 5C bölümünde işlenmiştir (Bkz. Örnek 31). Geçmiş zaman cümlelerinin kullanıldığı küçük bir metinle konuya giriş yapılmıştır. Fotoğrafla zenginleştirilen küçük metinle ilgili soru sorulmuş ve sorunun olası cevapları verilmiştir. Öğrenciden verilen soruya tahmini cevap vermesi istenmiştir. Böylelikle öğrenciye alıştırma yapma şansı tanınmıştır. Ardından geçmiş zamanla tüm şahıs zamirlerinin kullanıldığı örnek cümleler verilmiştir. Konu bu şekilde işlenmiştir.

Tarz fiillerden können (-e bilmek) konusunun Türkçe’de nasıl ifade edildiğine baktığımızda –e bilmek ekinin Almanca’dan farklı olarak fiil köküne getirildiği dikkati çekmektedir. Örneğin: “Ben yüzebiliyorum, sen yüzebiliyorsun.” şeklinde ifade edilmektedir. Almanca’da ise Türkçe’den farklı olarak cümleye yardımcı fiil dahil edilmekte ve ana fiil cümleinin en sonunda mastar halde kullanılmaktadır.

Örnek 31: Glück gehabt!

5c Glück gehabt!

① Nora hat eine 'Eins' in Chemie geschrieben. Es ist ihre erste Eins seit zwei Jahren. 'Eins' ist die beste Note. Sie hat Glück gehabt. Sie hat genau die richtigen Aufgaben geübt. Manchmal hat man Glück. Glück haben heißt, etwas Positives oder etwas Schönes ist passiert. Das ist ein besonderer Tag.

Was können Nora sagen?

Ich habe Glück gehabt.

- ☐ Ich habe die richtigen Aufgaben geübt.
- ☐ Ich hatte einen guten Tag.
- ☐ Ich habe mich gut konzentriert.
- ☐ Die Aufgaben waren für mich nicht schwer.

Ich bin glücklich.

- ☐ es ist meine erste „Eins“ in Chemie.
- ☐ Ich habe es gleich meiner Freundin erzählt.
- ☐ es ist ein besonderer Tag für mich.
- ☐ das ist super gelaufen.

② Perfekt

Ich	habe	Glück	gehabt.
Du	hast	eine Eins	geschrieben.
Sie	hat	die Aufgaben	geübt.
Wir	haben	ein Hoch	gefunden.
Er	hat	es	erzählt.
Sie/Sie	haben	lange	geschlafen.

③ Symbole - Glückbringer?

Sprich mit deinem Partner / deiner Partnerin.

① Sind Symbole für dich wichtig?

② Warum?

③ Kannst du andere Symbole?

das Kleeblatt der Marienkäfer das Auge das Hufeisen

48 achtundvierzig

Seite 102-106

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabı*, s. 48.

4.3.1.6. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Almanca Ders Kitabı 6. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması

Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. ders kitabının son ünitesine gelindiğinde 3 (üç) dil bilgisi konusuna yer verildiği görülmektedir. Bunlar ismin –e hali (Dativ), bölünebilen fiiller, sarmak, beraberinde götürmek, (Trennbare Verben; einpacken, mitnehmen) ve istemek (Hilfsverb; wollen) tarz fiilidir. Bölünebilen fiillerden paketlemek fiiliyle tüm şahıs zamirleri ile örnek cümle verilerek konu işlenmiştir (Bkz. Örnek 32). Verilen örnek sayısı yetersizdir. Diğer yandan Türkçe’de Almanca’da olduğu gibi bölünen fiiller konusuna tam olarak karşılık gelecek konu olmamakla birlikte birleşik fiiller konusu bölünebilen fiiller konusuna benzetilebilir. Fakat tam olarak karşılığı değildir. Fiiller konusunun Rasim Şimşek’in “Lise Türk Dili Ve Edebiyatı 2” kitabında nasıl işlendiğine daha önce değinilmişti. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Almanca ders kitabındaki dilbilgisi konularının parça parça verilmesi öğrencilerin öğrenme alışkanlığı ile bağdaşmamaktadır. Kitabın görsel olarak zengin olması, fotoğrafların, resimlerin sık kullanılması öğrenciler ve kitabı kullanan kişiler açısından olumlu bir özelliktir. Fakat görselliğin iyi olması konuları bütüncül bir yaklaşım ile öğrenmeyi alışkanlık haline getirmiş olan öğrencilerin dili daha iyi anlayacaklarını göstermemektedir.

Örnek 32: Koffer packen

6D

Koffer packen

① Was braucht man für eine Reise?

② Laura schreibt eine Liste:
Nicht vergessen!
• Mp3-Player
• Maskottchen
• Schreibblock und Stift

Laura überlegt:
Was packe ich noch ein?
• Shorts oder Jeans?
• nur T-Shirts oder auch Pullover?
• Sandalen oder auch Turnschuhe?
• zwei Bücher oder drei Bücher?
• meinen Schlafanzug auch?

③ Sprich mit deinem Partner.

• Was hat Laura alles eingepackt?	• Laura hat Sportschuhe / eine Sonnenbrille eingepackt.
• Was will Laura noch mitnehmen?	• Laura will noch Shorts mitnehmen.
• Was will Laura nicht vergessen?	• Laura will ihren Mp3-Player nicht vergessen.

④ Du packst deinen Koffer oder deinen Rucksack. Was willst du alles einpacken?
Schreib eine Liste! Schlag im Wörterbuch nach!
Partnerarbeit: Vergleicht eure Listen: Was ist gleich, was ist verschieden?

Seite 124-129

siebenundfünfzig 57

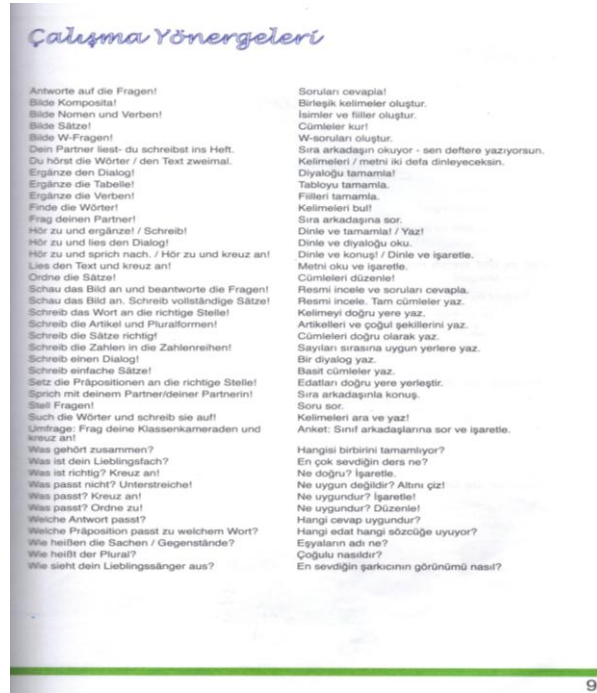
Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Ders Kitabı*, s. 57.

4.3.2. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*

Tezin bu bölümünde *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* çalışma kitabının alıştırma türleri irdelenmiş olup Türkçe ile karşılaştırılmıştır. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* çalışma kitabının 9. sayfasında “Çalışma Yönergeleri” bulunmaktadır. Çalışma yönergeleri kitapta aynı zamanda hangi tür alıştırma örneklerinin bulunduğu dair fikir vermektedir. Kitapta bulunan çalışma yönergelerinden bazıları şöyledir: Fiilleri tamamla, tabloyu tamamla, diyalogu tamamla, cümleleri düzenle, basit cümleler yaz, dinle ve konuş, dinle ve işaretle, resmi incele ve soruları cevapla vb. yönergeler incelendiğinde genel olarak aynı tip alıştırma türlerinin bulunduğu görülmektedir (Bkz. Örnek 33). *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* çalışma kitabındaki alıştırma türleri çoğunlukla

yazarak, verilen kelimelerle eksik olanı tamamlama şeklindeki alıştırmalardır. Alıştırmalar öğrencilerin yaratıcı olmalarına fırsat tanımamaktadır. (Daha fazla örnek için bkz. Ek-3, 4, 5 ve 6).

Örnek 33: Çalışma Yönergeleri

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 9.

4.3.2.1. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Almanca Çalışma Kitabı 1. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması

Deutsch Ist Spitze A 1. 1. Almanca çalışma kitabının birinci ünitesinde genel olarak ders kitabındaki konular doğrultusunda alıştırmalar bulunmaktadır. Fakat dikkati çeken alıştırtma türlerinin aynı tür olması ve öğrenciyi yaratıcı olmaya sevk

etmek yerine verilen bilgilerle boşlukları tamamlama yoluna götürmesidir. Önemli ve dikkati çeken ikinci nokta, birinci ünitenin dilbilgisi konularında soru kelimelerinin içerisinde “kaç” (wie viel) konusu geçtiği halde alıştırma kitabında bu soru ile ilgili hiçbir alıştırmanın bulunmamasıdır (Daha fazla örnek için bkz. Ek-7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 ve 18). Kitapta değinilen tüm konularla ilgili alışırtmalara yer verilmesi beklenir. Aksi takdirde öğrencinin ilgili konuyu pekiştirmesi ve doğru kullanabilmesi mümkün olmayabilir. Ünite sonlarında öğrencilerin kendilerini ölçebilecekleri “Bunları öğrendim” bölümlerinde sorulara verilecek cevaplarla öğrencilerin bilgilerinin sınanması amaçlanmıştır (Bkz. Örnek 34). Ancak öğrencilerin kendilerini sınayabilecekleri bölümdeki sorular yüzeysel olup ünite de değinilen tüm konuları kapsamamaktadır.

Örnek 34: Bunları öğrendim

Bunları öğrendim

Birinci ünite sonunda neleri, ne kadar öğrendiğini anlamak için kendini değerlendirebilirsin. Bu amaçla aşağıdaki formdan yararlan. İfadeleri okuduktan sonra uygun olan seçeneği işaretle!

Semboller şunlardır:

😊: Çok iyi yapabiliyorum.

😐: Kısmen yapabiliyorum.

😞: Yapamıyorum.

İki kez 😊 ya da bir kez 😐 sembolünü işaretlediysen, başarılı bir şekilde çalışmaya devam edebilmek için konuları tekrar çalışmalısın.

Öz Değerlendirme	😊	😐	😞
1 Selamlaşabilir. „Guten Morgen!, Guten Tag!, Guten Abend!, Grüß Gott!“ sözcüklerini söyleyebilirim.			
2 „Wie geht es dir?, Wie geht es Ihnen?“ sorularını sorabilirim.			
3 „Danke, es geht mir sehr gut!, Danke, prima!, Na ja, es geht so!“ cümleleriyle cevap verebilirim.			
4 Kendimi tanıtabilir. „Ich bin Can., Ich heiße Filiz., Mein Name ist Ayşe.“ cümlelerini söyleyebilirim.			
5 Kaç yaşında olduğumu söyleyebilirim. „Ich bin 16 Jahre alt.“			
6 Vedalaşabilir. „Auf Wiedersehen!, Tschüs!, Bis bald!“ sözcüklerini söyleyebilirim.			
7 Almanca alfabeyi söyleyebilirim. „a, b, c...“			
8 Almanca 20'ye kadar sayabilirim. „eins, zwei, drei...“			
9 Posta kodunu ve telefon numaramı Almanca söyleyebilirim.			
10 İsimimin harflerini Almanca söyleyebilirim.			
Sonuç nasıl? Başarılı bir şekilde çalışmaya devam edebilecek durumda misin?			
Başarılar!			

22

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özogluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 22.

4.3.2.2. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Almanca Çalışma Kitabı 2. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması*

Deutsch Ist Spitze A 1. 1. Almanca çalışma kitabının ikinci ünitesinde de birinci üniteye olduğu gibi genel olarak A 1. 1. ders kitabındaki konular doğrultusunda alıştırmalar bulunmaktadır. Çok sayıda kelime öğrenme/öğretme alıştırmaları kullanılmıştır (Daha fazla örnek için bkz. Ek-19, 20 ve 21). Bulmaca türündeki alıştırmaların fazlaca kullanılmış olması da dikkat çekmektedir (Bkz. Örnek 35 ve Örnek 36).

Örnek 35: Finde Schulfächer!

3. Finde Schulfächer!
Ö=OE

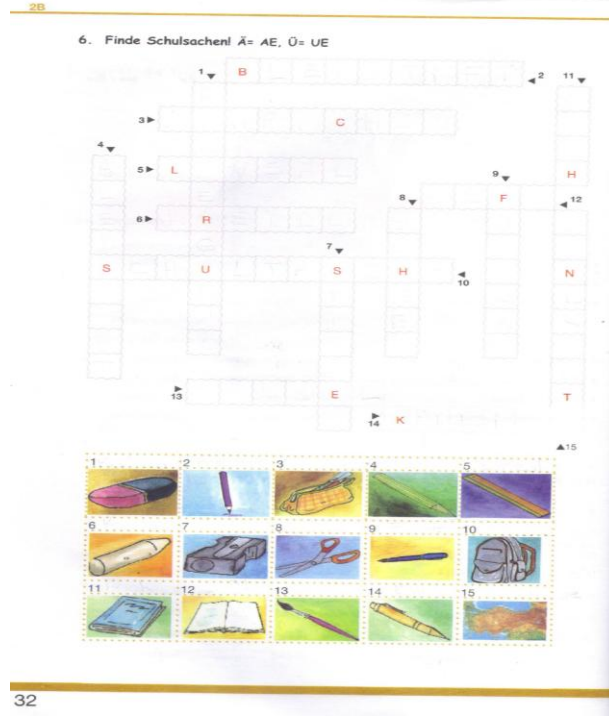
4. Such die Wochentage und schreib sie auf!

Y	D	Y	L	E	I	K	S	B	Z	T
M	O	N	T	A	G	I	A	O	N	D
L	N	E	Z	M	C	E	M	U	T	M
O	N	Z	D	I	E	N	S	T	A	G
G	E	I	Z	T	Y	U	T	L	C	U
F	R	E	I	T	A	G	A	R	I	Y
I	S	Z	U	W	Z	S	G	O	Z	I
Z	T	U	S	O	N	N	T	A	G	Y
Y	A	Y	C	C	Y	C	Y	C	U	S
L	G	Z	I	H	L	I	C	Z	Y	I

a) MONTAG
b)
c)
d)
e)
f)
g)

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 24.

Örnek 36: Finde Schulsachen Ä, AE, Ü, UE

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 32.

4.3.2.3. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Almanca Çalışma Kitabı 3. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması

Deutsch Ist Spitze A 1. 1. Almanca çalışma kitabının üçüncü ünitesinde de genel olarak ders kitabındaki konular doğrultusunda alıştırmalar bulunmaktadır. Çalışma kitabının genelinde olduğu gibi 3. ünitesinde de kelime alıştırmaları, tamamlama alıştırmaları, verilen bilgilerle boşluk doldurma çalışmaları sıkça görülmektedir (Daha fazla örnek için bkz. Ek- 22 ve 23). *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Almanca çalışma kitabının 3. ünitesinde dikkati çeken en önemli husus şudur: *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* ders kitabının 7. sayfasında ünitelerde hangi konuların bulunduğu

dair bilgi veren kısım bulunmaktadır. Bu kısımda edatlar konusu bulunmazken, ders kitabının 3. ünitesinin 33. sayfasında edatlar konusu işlenmiştir. Ayrıca alıştırma kısmında edatlar konusu ile ilgili alıştırmalar bulunmaktadır. Özetlemek gerekirse hem ders kitabının konularının belirtildiği kısımda edatlar konusu bulunmamakta hem de ders kitabının içerisinde bulunmayan o konu işlenmektedir. Hatta çalışma kitabında da edatlar konu ile ilgili alıştırmalar bulunmaktadır. Oysa edatlar birinci cildin 2. ve 4. ünitelerde de işlenmiştir. Buradan da anlaşılacağı üzere konuların parçalanması oldukça kafa karıştırıcıdır (Bkz. Örnek 37 ve Örnek 38).

Örnek 37: Inhaltsübersicht

Inhaltsübersicht	
Lektion 1 Das sind wir!	
S & H Das sind wir!	12
A Hallo, wie geht es dir?	14
B Tschüs, bis bald!	15
C Wir stellen uns vor	16
D Wo wohnst du?	17
Lt Lesetexte	18
Test Das habe ich gelernt	19
	- Begrüßen und Verabschieden: Redemittel - Fragen, wie es jemandem geht, und antworten: Redemittel - Höflichkeitsform Sie, Ihnen - Fragepronomen: wer, wie, wo, woher, wie viel - Verben im Präsens - Hilfsverb sein - Personalpronomen im Nominativ - Possessivpronomen: mein, dein - Kardinalzahlen 1 – 20 - Alphabet
Lektion 2 In der Schule	
S & H In der Schule	20
A Was hast du heute?	22
B Schulsachen	23
C Wie spät ist es?	24
D Wann beginnt die Deutschstunde?	25
Lt Lesetexte	26
Test Das habe ich gelernt	27
	- Unterrichtsfächer und Schulsachen, Wochentage - Über den Stundenplan sprechen: Redemittel - Nach der Uhrzeit fragen und antworten: Redemittel - Fragepronomen: was, wann - Präpositionen: an, auf, in, vor, nach, um, mit - Bestimmter und unbestimmter Artikel - Pluralformen - Kardinalzahlen 21 – 111 - Adjektive - Ja / Nein-Fragen, Verneinung mit nein
Lektion 3 Zu Hause	
S & H Zu Hause	28
A Meine Familie	30
B So kann man aussehen	31
C Unsere Wohnung	32
D Mein Zimmer	33
Lt Lesetexte	34
Test Das habe ich gelernt	35
	- Familienmitglieder - Jemanden vorstellen: Redemittel - Jemanden beschreiben: Redemittel - Körperteile - Zimmer, Möbel - Possessivpronomen - Adjektive

Kaynak: Glaue, Göznez, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 7.

Örnek 38: Was passt nicht? Unterstreiche!

28

7. Was passt nicht? Unterstreiche!

a) Deutsch : Wörterbuch - Bleistift - Heft - Pinsel - Buch
 b) Mathematik : Lineal - Malkasten - Buch - Heft - Bleistift
 c) Kunst : Malkasten - Wörterbuch - Pinsel - Buntstift - Filzstift
 d) Biologie : Landkarte - Buch - Heft - Bleistift - Radiergummi
 e) Englisch : Buch - Wörterbuch - Spitzer - Malkasten - Heft
 f) Geschichte : Landkarte - Block - Buch - Schere - Bleistift
 g) Chemie : Pinsel - Buch - Füller - Radiergummi - Heft
 h) Erdkunde : Landkarte - Wörterbuch - Kuli - Buch - Heft

8. Ordne die Schulsachen nach dem Alphabet und schreib auch den Artikel.

◊Mäppchen ◊Heft ◊Bleistift ◊Block ◊Spitzer ◊Radiergummi
 ◊Buntstift ◊Lineal ◊Kreide ◊Schulsachen ◊Wörterbuch ◊Landkarte
 ◊Füller ◊Pinsel ◊Filzstift ◊Schultasche ◊Malkasten ◊Schere

◊der Bleistift

9. Was ist das? Schreib die Wörter!

a) ALINLE LINEAL f) UHBC
 b) DRIAUMGMREI g) BWOETEURRHC
 c) RSIZPTE h) PNHECAEMP
 d) LOSKC i) LUIK
 e) TREF j) TIFBNUSTT

33

Kaynak: Glause, Göznez, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 33.

4.3.2.4. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Almanca Çalışma Kitabı* 4. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması

Deutsch Ist Spitze A 1. 1. Almanca çalışma kitabının dördüncü ünitesinde genel olarak ders kitabındaki konular doğrultusunda alıştırmalar bulunmaktadır. Üniteler ilerledikçe konular artmakta, konular parça parça verilmeye devam edilmektedir. Birinci ünite verilen geniş zamandaki fiillerin cümle içerisinde kullanımı ile ilgili alıştırma 4. ünite de görülmektedir (Bkz. Örnek 39). Bu örnekteki alıştırmada öğrenciden karışık halde verilen kelimelerle doğru cümleler oluşturmaları

istenmektedir. Öğrencilerin bir Almanca cümlenin öğelerinin nasıl yerleştirildiğini bilmesi bu alıştırmayı doğru şekilde yapabilmesi için yeterlidir. Oysa kelimeleri öznelerine ya da zamana göre çekimlenmiş halde vermek yerine çekimlenmemiş halde verip bunu öğrencinin yapması istenmiş olsaydı, daha yaratıcı ve daha yararlı bir alıştırma örneği olabilirdi.

Örnek 39: “Von morgens bis abends”

4A

Lektion 4A: Von morgens bis abends

1. Du hörst den Text zweimal.
Was macht Laura in der Woche und am Wochenende? Schreib sechs Sätze!

2. Ordne die Sätze richtig!

Zähne morgens Laura putzt ihre

Laura putzt morgens ihre Zähne.

fährt mit zur dem Schule Bus Laura

.....

Laura aus Schule kommt der nachmittags

.....

Abendessen isst das Familie Braun Uhr um acht

.....

Hausaufgaben ihre Laura abends macht

.....

70

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 70.

4.3.2.5. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Almanca Çalışma Kitabı 5. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması

Deutsch Ist Spitze A 1. 1. Almanca çalışma kitabının beşinci ünitesinde daha önceki ünitelerde olduğu gibi genel olarak ders kitabındaki konular doğrultusunda alıştırmalar bulunmaktadır. Bu çalışma ders kitabında işlenen tarz fiillerden “-e bilmek” fiiliyle ilgili sadece bir alıştırmının çalışma kitabında olduğunu ortaya koymuştur. Alıştırma sayılarının yetersiz olması öğrencilere gerektiği kadar pekiştirme fırsatı sunmamakta ve bu bakımdan dil öğrenmede yetersiz kalmaktadır.

4.3.2.6. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Almanca Çalışma Kitabı 6. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması

Deutsch Ist Spitze A 1. 1. Almanca çalışma kitabının altıncı ünitesinde diğer ünitelerde olduğu gibi birçok alıştırma bulunmaktadır. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* çalışma kitabında bulunan alıştırmalar ders kitabındaki konuların işlenişleri doğrultusunda sunulmuştur. Ders kitabı ve alıştırma kitabı aynı konuları içermektedir. Bu öğrencilerin dilbilgisi konularını pekiştirmeleri açısından olumlu şekilde eleştirilebilir. Fakat ders kitabı ve alıştırma kitabı ile ilgili çok önemli bir nokta dikkati çekmektedir. Ders kitabında sunulan konuların dışında çalışma kitabında sunulan alıştırmalar da neredeyse aynıdır. Şöyle ki *Deutsch Ist Spitze!* Almanca ders kitabının 57. sayfasında tarz fiillerden “istemek” fiili işlenmektedir (Bkz. Örnek 40). Ders kitabında konu ile ilgili birkaç alıştırma örneği bulunmaktadır. Diğer yandan alıştırma kitabının 127. sayfasında da aynı konu ile ilgili alıştırma örneği bulunmaktadır. Burada dikkat edilmesi gereken nokta alıştırmaların neredeyse aynı olmasıdır. Alıştırmalarda verilen isimler, fiiller bile birebir aynı, değiştirilmeden kullanılmıştır. Burada alıştırmaların farklılığı akla gelmekte ve verilen bu örnek farklılıktan oldukça uzaktır (Bkz. Örnek 41). Bu tezle, ikinci yabancı dil olarak

Almanca öğrenen öğrencilere, kendi başına Almanca öğrenmek isteyen kişilere ve Almanca öğretmenlerine kullanabilecekleri, bildiklerini pekiştirebilecekleri, farklı, özgün ve yeterli sayıda alıştırmalarla geliştirilmesi amaçlanmaktadır. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Almanca çalışma kitabında olduğu gibi ders kitabındaki alıştırmaların tekrar yaptırılmasının çok faydalı olmayacağı düşünülmektedir. Bunun yerine daha özgün ve yeterli sayıda alıştırmalarla pekiştirilme yapılmasının daha faydalı olacağı öngörülmektedir.

Örnek 40: Koffer packen

Koffer packen

6D

① Was braucht man für eine Reise?

die Sportschuhe die Sonnencreme der Block
der Badeanzug der Teddybär
die Socken der CD-Player
die Bluse das Kleid

② Laura schreibt eine Liste:
Nicht vergessen!
• Mp3-Player
• Maskottchen
• Schreibblock und Stift

Laura überlegt:
Was packe ich noch ein?
• Shorts oder Jeans?
• nur T-Shirts oder auch Pullover?
• Sandalen oder auch Turnschuhe?
• zwei Bücher oder drei Bücher?
• meinen Schlafanzug auch?

Unutma
trennbare Verben:
ein packen
ich packe ein
du packst ein
er/sie/es packt ein
wir packen ein
ihr packt ein
sie/Sie packen ein

die Sonnenbrille
die Sandalen
der Rucksack
der Regenschirm

③ Sprich mit deinem Partner.

• Was hat Laura alles eingepackt?	• Laura hat Sportschuhe / eine Sonnenbrille eingepackt.
• Was will Laura noch mitnehmen?	• Laura will noch Shorts mitnehmen.
• Was will Laura nicht vergessen?	• Laura will ihren Mp3-Player nicht vergessen.

④ Du packst deinen Koffer oder deinen Rucksack. Was willst du alles einpacken?
Schreib eine Liste! Schlag im Wörterbuch nach!
Partnerarbeit: Vergleiche eure Listen: Was ist gleich, was ist verschieden?

Seite 124-129

siebenundfünfzig 57

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Çalışma Kitabı, s. 57.

4.3.3.1. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* Almanca Ders Kitabı 1. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması

Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Almaca ders kitabının birinci ünitesinde 6 (altı) dil bilgisi konusu bulunmaktadır. Bunlar sıfatların derecelendirilmesi (Adjektivdeklinatıon), ismin –e halinde kullanılan fiiller (Verben mit Dativ), karşılaştırmalar (Komparativ, Superlativ), sıfat çekimleri (Adjektivdeklinatıon), bölünebilen fiiller (Trennbare Verben) ve “zu” kullanılmayan mastar durumdur. (Infinitiv ohne “zu”). Burada dikkati çeken dilbilgisi konusunun sayısı değil değinilen dilbilgisi konusunun kitabın birinci cildinde de bulunuyor olmasıdır. Konular arasındaki kopukluk kitabın ikinci cildinde de devam etmektedir. *Deutsch Ist Spitze! Almanca* ders kitabının birinci ünitesinde birbirinden oldukça farklı dilbilgisi konuları aynı anda verilmiştir. Sıfatlar, -e hali alan fiiller, karşılaştırmalar, ayrılabilen fiiller gibi. Bu konuların parça parça fakat aynı zamanda verilmesi öğrenci anket sonuçlarına göre karmaşıklığa yol açacaktır. Bu durum yeni öğrenilen bir dil için istenilen bir durum değildir. Kitabın birinci cildinde olduğu gibi ikinci ciltte de konuların veriliş tarzı aynıdır. Genel olarak tablolar yoluyla dilbilgisi konularının kuralları sunulmuştur (Bkz. Örnek 42). Konular işlenirken İngilizcenin yanı sıra Türkçe açıklamalara da yer verilmiştir (Bkz. s.15). İkinci ciltte A 1. 2. seviyesine geçildiği için birbirinden farklı olan konular daha da iç içe ve karmaşık olarak verilmiştir. Öğrenciler için yeterli açıklama ve pekiştirme olanağı bulunmamaktadır (Bkz. Örnek 43).

Örnek 42: Die gefällt mir!

Die gefällt mir! 1 B

1. Was ist deine Lieblingsfarbe?

2. Schreib die fehlenden Artikel dazu.

3. Spiel Kurzzenen mit deiner Partnerin / deinem Partner:

4. Was ist deine Lieblingsfarbe?
 a) Meine Lieblingsfarbe ist gelb.
 b) Gelb? Ihn Schrecklich! Nein, gelb mag ich nicht. Ich bin doch keine Zitrone!
 c) Denkt euch noch mehr bunte Dinge aus!

5. Was ist deine Lieblingsfarbe?
 a) Meine Lieblingsfarbe ist rosa.
 b) Rosa? Ihn Schrecklich! Nein, rosa mag ich nicht. Ich bin doch kein Flamingo! usw.

6. Und du? Welche Klamotten magst du am liebsten?

Ich zähle:
 ich habe
 ich trage
 ich kaufe
 ich mag
 ich finde

gern / am liebsten

Jeans, Kostüme, Blusen, Röcke, Anzüge,
 Pullover, Bikinis, Kleider, T-Shirts, Jacken
 Stiefel, Gürtel, Mäntel, Anoraks usw.

an.
 an.
 -
 -
 gut / toll / super / schön.

Ich trage in der Schule lieber praktische Kleidung.
WARUM?
 Weil sie mir (gut) gefallen.
 Weil sie mir gut stehen.
 Weil sie mir gut passen.

LernTipp...Tipp...Tipp...
 Lies die Dialoge immer mit deinem Partner / deiner Partnerin zusammen.

WUTNA!
 Du füllst "Dativ", otarak kulanılır.
 Die Bluse gefällt / steht / passt
 Die Stiefel gefallen / stehen / passen
 Der Mantel gefällt / steht / passt
 Der Gürtel gefällt / steht / passt
 Die Schuhe gehören
 Die Klamotten =
 Die Kleidung =
 Die Sachen =

dir / ihnen
 ihm / ihr
 uns
 ihnen
 mir

(sehr) gut.

Gengler arasinda kulanilan bir kelimedir.
 Resmî dilde kulanilan bir kelimedir.
 Herkes tarafından kulanilan bir kelimedir.

15

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabı*, s. 15.

Örnek 43: Klamotten kaufen

Klamotten kaufen 1 D

1. Lest den Text mit verteilten Rollen.

2. In der Boutique

Verkäuferin: Guten Tag, kann ich helfen?
 Tina: Wir wollen nur mal gucken.
 Verkäuferin: Schau mal, Tina, dieser Rock! Den finde ich super. Die Farbe! Ich liebe weiß. Was sagst du?
 Tina: Ja, nicht schlecht. Ich suche eine rote Bluse.
 Verkäuferin: Mal sehen, ob der Rock mir passt. Schade, zu groß! Entschuldigung, haben Sie den Rock vielleicht etwas kleiner, in Größe 36?
 Tina: Ja, natürlich, hier... Aber leider nur in Türkis... sieht aber auch ganz schick aus.
 Verkäuferin: Nicht mehr in weiß? Schade! Nein, dann nicht. Vielen Dank.
 Tina: Gern geschahnt!

3. Übung zu Dialogen mit welcher, welcher, welches und diese, dieser, dieses. Ergänze die Dialoge.

4. Guck mal, wie findest du diese Hose? b) ... T-Shirt gehört dir? c) Sag mal, ... Schall gefällt dir?
 a) ... hier? d) ... hier?

5. Diese hier

6. Gruppenarbeit zu dritt
 Lies den Text in der Boutique mit deinen Partnerinnen / Partnern noch einmal. Ersetzt die Wörter Rock und Bluse durch andere Kleidungsstücke und benutzt auch andere Farben und Größen.

7. Rollenspiel
 Spielt eine Szene wie in der Boutique zu dritt vor der Klasse. Schreibt euch dazu Stichwörter auf kleine Kärtchen, z.B. einen Mantel, Größe 36, braun, passt mir nicht, mag ich, usw.

8. Hör zu und kreuz an.

Was hast du verstanden?

a) Tina probiert zwei Blusen an. richtig falsch
 b) Tina hat Größe 36. richtig falsch
 c) Die knallrote Bluse ist zu kurz. richtig falsch
 d) Tina nennt die weiße Bluse. richtig falsch
 e) Die Bluse kostet 25,95 Euro. richtig falsch
 f) Tina freut sich. richtig falsch

9. Vergleiche: Unterstreich die Endungen der Adjektive. Wie sieht der Komparativ und der Superlativ aus?

Der Mantel ist klein. The coat is small.
 The Rose ist kleiner. The flower is smaller.
 Der Stuhl ist am kleinsten. The chair is the smallest.

10. Setz die fehlenden Adjektive im Komparativ und Superlativ ein und mach weiter mit groß, lang, teuer, schnell, wenig.

Das Kleid ist kurz. Der Rock ist schön. Das T-Shirt ist ...
 Die Bluse ist kleiner. Das T-Shirt ist ... Die Schuhe sind ...
 Das Top ist am kürzesten. Die Schuhe sind ...

11. *Kleider machen Leute! Das ist eine deutsche Redensart. Was sagt sie euch? Sprecht darüber!

LernTipp - Tipp - Tipp...
 Adjektive immer mit dem Gegenstand lernen!
 kurz - lang
 schön - hässlich

17

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabı*, s. 17.

4.3.3.2. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* Almanca Ders Kitabı 2. Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması

Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Almaca ders kitabının ikinci ünitesinde 4 (dört) dil bilgisi konusu bulunmaktadır. Bunlar belirsiz zamir (Indefitivpronomen “man”), geçmiş zaman (Perfekt), soru kelimeleri (Fragepronomen: W-Fragen) ve emir kipi (Imperativ)’dir. Konular birbirlerinden oldukça bağımsız fakat aynı üniteye yer almaktadır. İkinci ciltte daha yoğun olarak dikkati çeken durum dilbilgisi konularının metinler yoluyla sunulmak istenmiş olmasıdır. Bunun da cildin seviyesi ile ilintili olduğu düşünülmektedir. *Deutsch Ist Spitze!* Almanca ders kitabının birinci cildinde işlenmiş olan geçmiş zaman konusunun devamına kitabın ikinci cildinin ikinci ünitesinde işlenmeye devam edildiği görülmektedir (Bkz. Örnek 44). Kitabın 22. sayfasında ayrıca geçmiş zaman konusunun nasıl olduğuna dair 54. ve 55. sayfalara göz atılması gerektiğine dair öneride bulunulmuştur. Bu durum öğrencinin motivasyonunun düşmesine, merakının azalmasına ve zaman kaybına neden olur. Bir hatırlatma söz konusu olduğunda hatırlatmanın aynı sayfada bulunması daha yerinde olacaktır.

Örnek 44: Auto fahren lernen

2A Auto fahren lernen

Endlich Führerschein!
März 2010
Erika ist endlich 18 und sie lernt Auto fahren. Aber der Führerschein kostet viel Geld. Man muss die Fahrstunden und die Prüfungen bezahlen. Ihre Eltern und Großeltern geben ihr das Geld für die Fahrschule. Jede Woche geht sie drei Mal zur Fahrschule. Sie fährt mit einem Lehrer morgens, mittags oder abends, in der Stadt und auf dem Land, auf der Autobahn und in kleinen Straßen. Sie übt rechts und links fahren, nach vorne und zurück fahren. Und einparken! Das ist wirklich schwer!

FÜHRERSCHEIN ausgegeben in Deutschland
Name: Erika Schmidt
Geburtsdatum: 15.03.2010
Geburtsort: Leipzig
Führerscheinnummer: 123456789
Ausgegeben am: 15.03.2010
Ausgegeben von: [Signature]

Alter Anfang ist schwer, sagt ihr Vater. Aber es geht immer besser, langsam aber sicher.
Das Fahren macht Erika Spaß. Übermorgen hat sie die theoretische Fahrprüfung. Sie ist schon sehr nervös. Am Abend liest sie noch im Bett und lernt für den Test.
Am Prüfungstag sitzt sie mit 25 Fahrschülern im Klassenzimmer. Es gibt 30 Fragen. Erika hat gut gelernt und kreuzt die Antworten an.

Am Tag danach kommt die praktische Fahrprüfung. Sie fährt eine halbe Stunde durch Leipzig, vor und zurück, langsam und schnell, rechts und links. Endlich parkt sie das Auto vor einem Haus. Puh, das war's! Alles richtig gemacht! Der Prüfer sagt: Herzlichen Glückwunsch! Und Erika ist glücklich.

① Lies den Text mit Informationen über Erika.
Was ist richtig?
Kreuz an und korrigiere die falschen Informationen.

Erika ist endlich 20.
Führerschein kostet nicht so viel Geld.
Ihre Eltern und Großeltern geben ihr das Geld für die Fahrschule.
Jede Woche geht sie fünfmal die zur Fahrschule.
Sie übt rechts und links fahren, und einparken.
Der Prüfer sagt: Herzlichen Glückwunsch!
Erika ist nicht glücklich.

R F
○ ○
○ ○
○ ○
○ ○
○ ○
○ ○

Fahrschule
Leipzig, Leipzig 2010
18.03.2010 20:10 Uhr

② Weißt du noch, wie das Perfekt gebildet wird? Schau nach in der Grammatik auf einen Blick S. 54-55 und erkläre deinem Partner / deiner Partnerin das Perfekt.
③ Du bist Erika. Erzähle ihre Geschichte im Perfekt:
Im März bin ich endlich 18 geworden und habe Auto fahren gelernt...
Nach drei Sätzen ist dein Partner / deine Partnerin Erika und erzählt weiter. Usw.
④ Du machst ein Interview mit Erika für die Schülerzeitung. Schreib sechs W-Fragen auf. Dein Partner / deine Partnerin ist Erika und du fragst sie / ihn. Nach drei Fragen tauscht ihr die Rollen.

22

Kaynak: Glaue, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabı*, s. 22.

4.3.3.3. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Almanca Ders Kitabı 3.*

Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması

Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Almaca ders kitabının üçüncü ünitesinde 3 (üç) dilbilgisi konusu bulunmaktadır. Bunlar zaman zarfları: daima, bazen, genellikle, sık sık, asla, (Zeitadverbien immer, manchmal, meistens, oft, nie), zaman bildiren zarflar (Temporaladverbien von, bis, in, an)'dır. Kitabın ikinci cildine geçilmesiyle birlikte kitaptaki metin sayılarında ve uzunluklarındaki artış dikkati çekmektedir. Artık dilbilgisi konularının tablolar yoluyla verilmesinin yanı sıra konunun yapısına göre yazılmış uzun sayılabilecek metin ve metinle ilgili sorular yer almaktadır (Daha fazla örnek için bkz. Ek-24, 25 ve 26). Üçüncü ünitenin neredeyse tamamında metinler ve metinlerle ilgili sorular yer almaktadır. Bu soruların sadece sözel olarak derste okutulup daha fazla alıştırma yapılmamasıyla öğrenciye ne gibi bir fayda sağlayacağı sorusu akıllara gelmektedir. Ayrıca kitabın 28. sayfasında hava durumu konusu

işlenmektedir. Bir harita verilmiş hemen altına da hava durumu ile ilgili sorular sorulmuştur. Sonraki sayfasında ise havanın durumuna göre hangi cevapların verilebileceği belirtilmiştir. Sadece bir adet dinleme alıştırması verilmiştir. Bu yeni öğrenilen konunun pekiştirilmesi için oldukça yetersizdir (Bkz. Örnek 45 ve Örnek 46).

Örnek 45: Bei Wind und Wetter wir feiern unsere Feste

3 Bei Wind und Wetter wir feiern unsere Feste

www.wetteronline.de/didlaaz.htm

① Welche Jahreszeit ist auf der Wetterkarte?
 ② Sprich mit deiner Partnerin / deinem Partner:
 Wie ist das Wetter in Hamburg?
 In Hamburg ist es bewölkt und tagsüber sind 2 Grad.
 ③ Wie ist es in Berlin?
 In Berlin ist es heiter und es sind 6 Grad.
 ④ Und wie ist es in der Nacht in Hamburg?
 In der Nacht sind 6 Grad minus.
 ⑤ Und in Berlin?
 In Berlin sind in der Nacht auch 6 Grad minus.

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabı*, s. 28.

Örnek 46: Lektion

Lektion

③ Lies die Erklärungen für die Symbole.

Es ist windig.
Es gibt Wind.

Es gibt ein Gewitter.

Es regnet.
Es gibt Regen.

Die Sonne scheint.

Es schneit.
Es gibt Schnee.

Es ist bewölkt/wolkig.
Es gibt Wolken.

Es hagelt.
Es gibt Hagel.

Es ist neblig.
Es gibt Nebel.

Es ist heiß.
heiß: ab 27 °C

Es ist warm.
warm: ab 17 °C

Es ist kalt.

der Nebel → neblig
der Wind → windig
die Sonne → sonnig
die Wolke → bewölkt

④ Hör gut zu! Pass gut auf, die Aussprache ist anders als in Englisch
Dann ordne zu:

Deutsch	Englisch	Deutsch	Englisch
1 kalt	A sunny	7 der Winter	G warm
2 der Schnee	B rain	8 der Regen	H summer
3 windig	C weather	9 warm	I sun
4 heiß	D shower	10 sonnig	J cold
5 der Schauer	E winter	11 das Wetter	K windy
6 die Sonne	F hot	12 der Sommer	L snow

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özogluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabı*, s. 29.

4.3.3.4. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Almanca Ders Kitabı 4.* Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması

Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Almaca ders kitabının dördüncü ünitesinde sadece 1 (bir) dilbilgisi konusu bulunmaktadır. Bu da tarz fiiller (Modalverben: sollen, dürfen, müssen)'dir. Konu kitabın 39. sayfasında işlenmeye başlanmıştır. Alıştırmaların yetersiz olması, konuların karışık verilmesi eleştirilerinin yanı sıra verilen alıştırmalarda öğrenciye tamamen o alıştırmayı yapma şansı verilmemiş olması da söz konusudur. 39. sayfadaki 3. başlıkta öğrenciden "sollen" kelimesinin şahıslara göre çekilmesi istenmiş fakat 6 adet olan şahısların 3 tanesi zaten alıştırmada

çekimlenmiş olarak verilmiştir. Burada verilen bilgilerle bile öğrencinin tüm alıştırmayı yapmasına fırsat tanınmamıştır.

Örnek 47: Was soll ich machen?

Was soll ich machen? **4B**

1. Frau Doktor, was soll ich machen?
Hör zu und trag in die Tabelle ein!

a) Gökçen

- ☐ Mir geht es nicht gut.
- ☐ Was fehlt dir denn?
- ☐ Ich habe Halsschmerzen.
- ☐ Bitte nimm diese Medizin.
- ☐ Diese Tabletten? Wie viele?
- ☐ Am Morgen zwei Stück mit einem Glas Wasser.
- ☐ Das ist alles?
- ☐ Das ist alles.

b) Günther

- ☐ Guten Tag, ich heiße Günther.
- ☐ Voß, Mein Bauch tut so weh.
- ☐ Hast du auch Fieber?
- ☐ Fieber? Nein, Fieber habe ich nicht, aber Kopfschmerzen.
- ☐ Geh heute nicht raus. Bleib im Bett und trink diesen Tee.
- ☐ Dann geht es dir besser.
- ☐ Danke schön.

c) Hör gut zu und trag in die Tabelle ein!

Patient / in	Was tut weh?	Ärztin

2. Sprecht über die Kranken. Was sollen sie tun?

a) ☐ Was hat Gökçen? ☐ Gökçen hat Halsschmerzen.

☐ Was soll sie tun? ☐ Sie soll jeden Morgen zwei Tabletten mit einem Glas Wasser nehmen.

b) ☐ Was hat.....? ☐ Günther.....

☐ Was soll? ☐ Er soll.....

c) ☐ ☐
☐ ☐

3. Setz die fehlenden Formen ein!

ich	sollst	wir	sollen
du		ihr	sollt
er, sie, es		sie / Sie	

4. Ordnet den Dialog in Partnerarbeit. Lest ihn mit verteilten Rollen.

S ☐ Mein Fuß ist so dick.
E ☐ Na Susanne, was ist denn los?
N ☐ Ja, und er tut auch ganz weh. Das ist nicht normal!
U ☐ Zeig mal! Und rot ist er auch.
G ☐ Guten Morgen, Frau Doktor.
D ☐ Nimm diese Creme. Und komm am besten morgen wieder zu mir.

5. Sag, was die Person tun soll. Sprecht im Dialog und tauscht die Rollen.

- ☐ Mein Hals tut weh! ☐ Dein Hals tut weh? Nimm doch diese Tablette!
- ☐ Ich habe Fieber. ☐ ... ? im Bett bleiben
- ☐ Meine Augen tun weh. ☐ ... ? heute nicht mehr fernsehen
- ☐ Ich habe Kopfschmerzen. ☐ ... ? diesen Tee trinken
- ☐ Meine Ohren tun weh. ☐ ... ? zum Arzt gehen
- ☐ Ich habe Bauchschmerzen. ☐ ... ? heute keine Kirschen essen
- ☐ Meine Füße tun weh. ☐ ... ? heute mit dem Fahrrad fahren

39

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabı*, s. 39.

4.3.3.5. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Almanca Ders Kitabı 5.* **Ünitesinin Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması**

Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Almanca ders kitabının beşinci ünitesinde 4 (dört) dilbilgisi konusu bulunmaktadır. Bunlar ismin –i ve –e haliyle kullanılan yer yön edatları (Welchselfräpositionen+Akkusativ,+Dativ), işaret zamirleri (Demonstrativpronomen), yer bildiren zarflar (Lokaladverbien) ve Türkçe’de tam karşılığı bulunmayan tanımlayıcı ile birleşmiş edatlar (Zusammengezogene Präpositionen)’dır. İç içe girmiş konular kitabın son ünitesinde zaman zaman “Unutma!” Türkçe başlıklı tablo ile sunulmaktadır. Fakat sadece başlık Türkçe olup tablonun içerisinde bulunan bilgiler Almanca verilmektedir (Bkz. Örnek 48). Konuların işlenişi öyle karmaşıktır ki kitabı kullanan ya da kullanacak olan öğretmenler için bile kafa karışıklığı yaşatabilmesi beklenen bir durumdur. Örneğin kitabın 48. sayfasında Asya ve Avrupa ülkelerinin küçük bir haritası sunulmuştur. Öğrencilerden partnerlerine ülkelerin nerede bulunduklarına dair soru sorulmaları ve soruları cevaplamaları istenmiştir. Sonra sayfanın sol tarafında ülkelere gelen son ekler ile ilgili bir tablo bulunurken aynı zamanda sayfanın sağ tarafında ise yönler bulunmaktadır. Daha sonra ülkeler ve o ülkelerde konuşulan diller ile ilgili sorular bulunmaktadır. Sayfanın bir yerinde “Nerede?” ve “Nereye?” sorularının cevaplarına göre kullanılan edatlar tablo ile sunulmuştur. Sonra sayfanın sonlarına doğru ülkeler ile ilgili sorulara devam edilmektedir (Bkz. Örnek 49). Anlaşılabacağı üzere *Deutsch Ist Spitze!* Almanca ders kitabı ikinci yabancı dili ilk kez öğrenecek öğrenciler için oldukça karışık bir sayfa düzeni sunmaktadır.

Örnek 48: Wo bist du? Wohin gehst du?

Wo bist du? Wohin gehst du? 5B

① Hör die Beispiele und macht weitere Dialoge.

a) ☉ Merve, wo bist du?
☐ Ich bin beim Krankenhaus.
 bei ... Schule bei ... Polizei
 Bahnhof Kino
 Kiosk Schwimmbad
 Flughafen

b) ☉ Merve, wo bist du?
☐ Ich bin vor der Schule.
 vor ... Theater vor ... Museum vor ... Bank
 vor ... Post vor ... Kino
 vor ... Supermarkt vor ... Apotheke
 vor ... Bücherei

c) ☉ Merve, wo bist du?
☐ Ich bin hinter der Schule.
 hinter ... Theater hinter ... Kino
 hinter ... Museum hinter ... Post
 hinter ... Apotheke hinter ... Supermarkt

d) ☉ Entschuldigung, wo ist das Museum?
☐ Das Museum? Das ist zwischen der Post und dem Kino.
 zwischen ... Supermarkt und ... Post
 zwischen ... Bahnhof und ... Schule
 zwischen ... Bushaltestelle und ... Hotel

e) ☉ Merve, wo bist du?
☐ Ich bin im Supermarkt.
☒ Zeynep, wohin gehst du?
☐ Ich gehe ins Theater.
 in ... Schule ... Theater in ... Post in ... Apotheke
 ... Museum in ... Supermarkt **zu Hause**
 ... Krankenhaus in ... Apotheke ... Museum
 in ... Schule in ... Apotheke **nach Hause**

UNUTMA!

Wo?	in dem in der bei dem bei der	> im > beim	Wohin?	in dem in die in das	> ins
-----	--	----------------	--------	----------------------------	-------

Lerntipp - tipp - tipp - tipp...
 Finde die Grammatikregeln im Satz selbst. Dann helfen dir die Regeln wirklich.

② Lies die Dialoge mit deiner Partnerin / deinem Partner.

a) ☉ Mein Deutschbuch ist weg! Hast du es gesehen?
☐ Dein Deutschbuch? Nee, ist es nicht in deiner Tasche?
☒ Ach, hier ist es ja, es liegt auf meinen Jeans!

b) ☉ Du, mein Filzstift ist weg. Weißt du, wo er ist?
☐ Dein Filzstift? Nein, keine Ahnung!
☒ Na guck mal, hier liegt er ja – in deiner Mütze!

c) Arbeite mit deinem Partner / deiner Partnerin zusammen. Denkt euch noch mehr Dialoge aus.
☒ Mein iPod-Player...
☐? Keine Ahnung.
☒ Hier ist er ja in meinem Schrank.

47

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabı*, s. 47.

Örnek 49: Zu Hause in Europa und Asien

5c Zu Hause in Europa und Asien

① Wo liegen die Länder auf der Landkarte? Sprich mit deinem Partner / deiner Partnerin. Die Türkei liegt in Europa und in Asien.

② Mach eine Tabelle und ordne die Länder nach ihren Endungen:

-land	-reich	-ien	-ei	sonstige

③ Welche Länder kennst du aus dem Englischen?

④ Welche Länder willst du noch auf Deutsch kennen? Such im Wörterbuch!

⑤ Hör gut zu und markiere den Wortakzent in den Wörtern auf der Landkarte. Sprich nach!

⑥ Wo liegen die Länder?

Wo liegt die Türkei? Die Türkei liegt im Osten von Griechenland.
Wo liegt Österreich? Österreich liegt im Süden von Deutschland.

Ordne zu:

der Westen	der Osten	der Norden	der Süden
west	east	north	south
west	east	north	south
west	east	north	south
west	east	north	south

⑦ Stell deinem Partner / deiner Partnerin Fragen. Findet die Nachbarländer der Türkei heraus.
Wo liegt der Iran? Der Iran liegt im Osten der Türkei. Wo ...?

⑧ Warst du schon mal in Griechenland?

○ Ja, ich war schon mal in Griechenland. Und du?

○ Warst du schon einmal in den Bergen / auf dem Land / am See? Und du?

○ Nein, ich war noch nicht in den Bergen / auf dem Land / am See.

Macht jetzt kurze Dialoge mit diesen Ländern: Schweiz, Aserbaidschan, Frankreich, Iran, Irak, Österreich, Syrien, Luxemburg, Italien, Großbritannien, Niederlande.

48

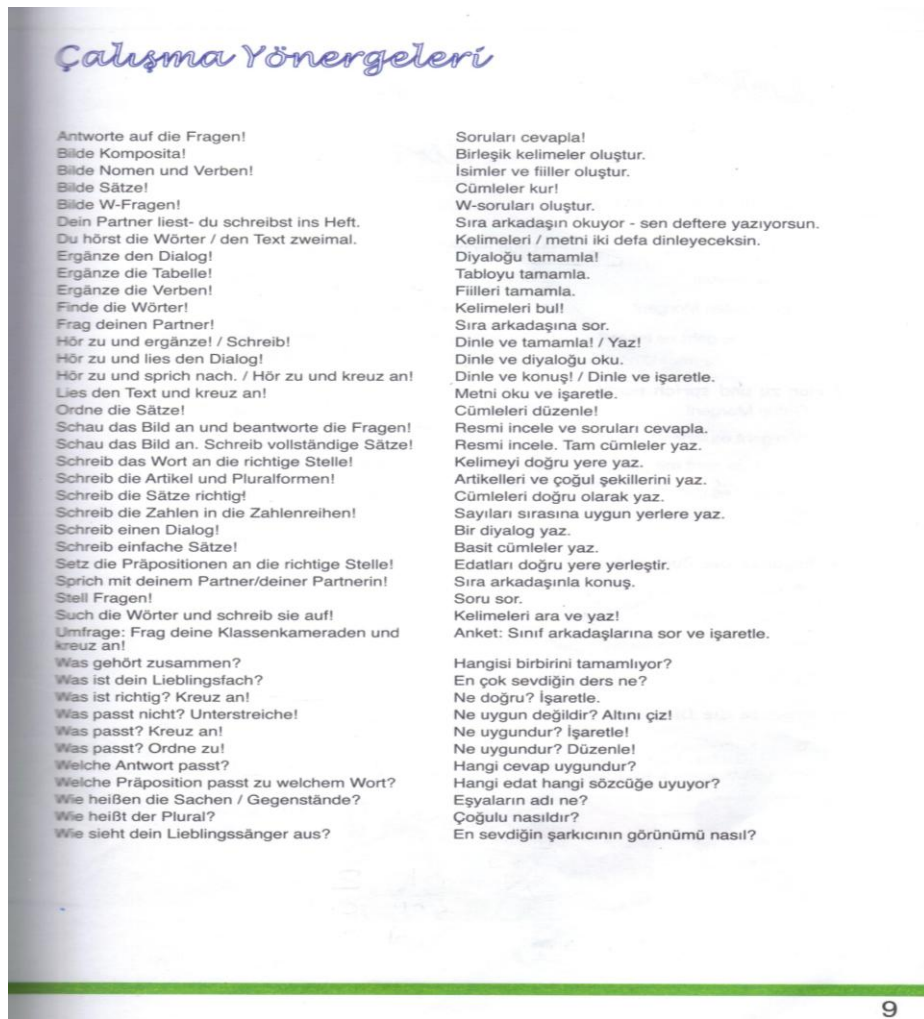
Kaynak: Glause, Göznez, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabı*, s. 48.

4.3.4. Deutsch Ist Spitze! A. 1. 2. Çalışma Kitabı

Tezin bu bölümünde *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* çalışma kitabının alıştırma türleri irdelenmiş olup Türkçe'deki yapılar ile karşılaştırılmıştır. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* Almanca çalışma kitabının 9. sayfasında da kitabın birinci cildinde olduğu gibi "Çalışma Yönergeleri" bulunmaktadır. Yönergeler çalışma kitabında ne gibi alıştırma türlerinin olduğuna dair fikir vermektedir. Bu kitabın birinci cildinde de aynı durum gözlenmektedir. Hem *Deutsch Ist Spitze!* Almanca çalışma kitabının birinci cildinde hem de ikinci cildinde bulunan çalışma yönergeleri incelendiğinde çalışma kitaplarında bulunan çalışma yönergelerinin birebir aynı olduğu tespit

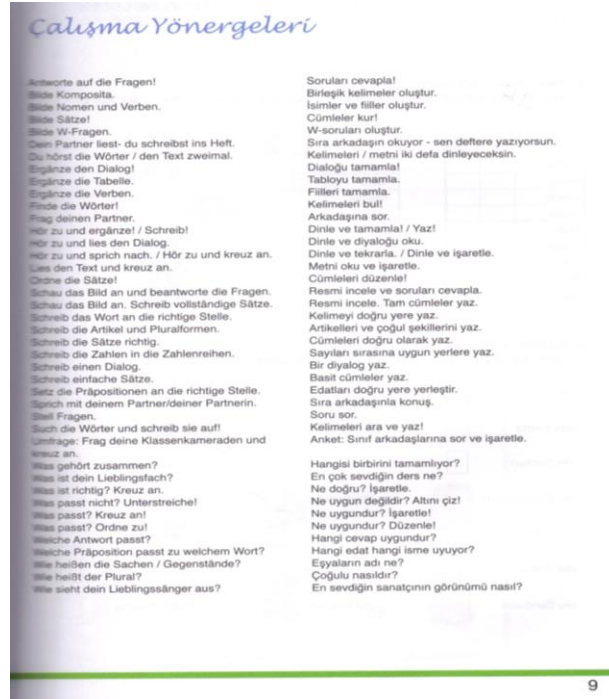
edilmiştir (Bkz. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. çalışma kitabı*, s. 9 ve *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. çalışma kitabı*, s. 9). Bu tespit doğrultusunda iki çalışma kitabında da aynı tür alıştırmaların bulunduğu sonucuna varılabilir. Kitapta yer alan alıştırma örnekleri geliştirilirken, aynı kalıpta etkinliklere yer verildiğini, alıştırmalarda çeşitliliğe fazla önem verilmediğini göstermektedir (Bkz. Örnek 50 ve Örnek 51).

Örnek 50: Çalışma Yönergeleri

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 9.

Örnek 51: Çalışma Yönergeleri

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, s. 9.

4.3.4.1. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Almanca Çalışma Kitabı 1. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması*

Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Almanca çalışma kitabının birinci ünitesindeki alıştırmalar ders kitabındaki konular ile aynı doğrultudadır. Fakat birinci cildinde yapılan eleştiriler bu kitap için de geçerlidir. Konular ilerlemiş olsa da alıştırmalar kitabının birinci ünitesindeki alıştırmalar genellikle kelime öğrenmeye yönelik alıştırmalardır (Bkz. Örnek 52 ve Örnek 53). Alıştırma türleri hep aynı kalıp içerisinde ve sayıca oldukça yetersizdir.

Örnek 52: Lektion 1: Klamotten und Kleider, witzig oder klassisch?

1A

Lektion 1: Klamotten und Kleider, witzig oder klassisch?

Lektion 1A: Mode ist international

1. Phonethik - Hörübung
Hör zu und sprich nach. Lies die Wörter und kreuz an: lang oder kurz.

	lang	kurz
Hemd		
Hose		
Mode		
Spaß		
Hut		
Jacke		
Stil		
Schal		
Socken		

	lang	kurz
super		
Geld		
Mantel		
anziehen		
Rock		
Bluse		
Marke		
Schuhe		
tragen		

2. Welche Wörter kennst du? Kreuz an!
Such die unbekannten Wörter in der alphabetischen Wortliste!

der Hut	☐	der Pullover	☐	der Badeanzug	☐
das Hemd	☐	die Krawatte	☐	die Mütze	☐
die Socken	☐	die Jacke	☐	die Bluse	☐
die Sportschuhe	☐	die Schuhe	☐	der Rock	☐
das Kleid	☐	der Schal	☐	die Jeans	☐
der Anorak	☐	das Kostüm	☐	der Mantel	☐
die Sandalen	☐	der Anorak	☐	der Pyjama	☐

10

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, s. 10.

Örnek 53: Wortsalat: Kleidung

1A

3. Wortsalat: Kleidung
Bring die Buchstaben in die richtige Reihenfolge.

a) H U S C H E
b) U T H
c) E H S O
d) C R K O
e) O S E C K N
f) E L S B U
g) D M H E
h) S E N J A
i) K R A O N A
j) W K E T A T A R
k) L P U V R L E O
l) L N T A E M
m) M A P Y A J
n) L A S H C

SCHUHE

4. Schau die Bilder an.
A) Schreib die Wörter an die richtige Stelle.

11

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, s. 11.

4.3.4.2. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* Almanca Çalışma Kitabı 2. Ünitesinin Alıştırmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması

Deutsch Ist Spitze! Almanca çalışma kitabının ikinci ünitesindeki alıştırma türleri genel olarak tablolaradaki boşlukları doldurma, bulmaca alıştırmaları, şeklindedir (Bkz. Örnek 54 ve Örnek 55). Alıştırmalar ile önemli bir nokta şudur ki çalışma kitabındaki alıştırma türleri öğrencileri hazır bilgiye ulaşmaya alıştırmaktadır. Kitabın 28. sayfasının 6. alıştırmasında verilen karışık kelimelerle doğru cümlelerin yazılması istenmektedir (Bkz. Örnek 56). Fakat verilen kelimeler öznelere göre çekimlenmiş olup öğrencinin sadece bir Almanca cümledeki temel öğelerinin yerlerini bilip bilmemesi ile ilgilidir. Öyle ki öğrencinin bu alıştırmayı yapabilmesi için Almanca'daki temel bir cümlelerin öğelerinin yerlerini bilmesi yeterlidir. Bunun da A 1. 2. düzeyindeki bir alıştırma türü için uygun olmadığı düşünülmektedir.

Örnek 54: Lektion 2: Lernen- nicht nur in der Schule!

2A

Lektion 2: Lernen - nicht nur in der Schule!
Lektion 2A: Auto-fahren lernen

1. Hör zu. Ergänze: e, e, e, u oder ä, i, ö, ü?

a) M...rz	L...nd	St...dt	n...ch	Sp...ß
b) G...ld	schw...r	r...chts	sch...ll	f...rks
c) R...ck	sch...n	sch...n	n...ch	gr...ß
d) d...rch	f...r	B...ß	St...ck	Z...g

2. Suchrätsel
A) Finde im Suchrätsel zwanzig Wörter. 8= SS
B) Notiere die Wörter mit Artikel und schreibe die Pluralformen.

P	R	Ü	F	U	N	G	J	F	T	E	S	T	K
S	G	H	Ü	V	L	N	J	A	S	A	Z	F	L
T	L	A	H	N	A	U	F	A	T	N	A	A	A
R	Ü	U	R	U	N	P	A	H	A	T	U	H	S
A	C	S	E	X	D	C	H	R	D	W	T	R	S
S	K	P	R	Ü	F	E	R	S	T	O	S	E	
S	W	L	S	S	R	V	S	C	U	R	B	T	N
E	U	E	C	T	A	A	C	H	T	T	A	U	Z
X	N	H	H	U	G	T	H	U	U	U	H	N	I
V	S	R	E	N	E	E	Ü	L	T	T	N	D	M
Z	C	E	I	D	P	R	L	E	I	D	U	E	M
Y	H	R	N	E	C	X	E	Y	A	U	T	O	E
L	J	F	A	H	R	P	R	Ö	F	U	N	G	R

26

Kaynak: Glaue, Gözcek, Kalkan Özogluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* Çalışma Kitabı, s. 26.

Örnek 55: Suchrätsel!

3. Suchrätsel
A) Finde im Suchrätsel acht Wörter. Ä = AE

U	N	I	V	E	R	A	Z	T	A	E	F	X
R	X	N	P	O	L	I	Z	E	I	U	Z	S
B	U	S	X	M	U	S	I	K	U	R	F	U
I	Y	T	A	X	I	T	V	A	G	O	H	Y
G	T	I	V	B	L	R	O	U	A	P	Q	W
I	R	T	Y	Q	U	A	L	I	T	A	E	T
F	U	U	Z	M	O	G	I	L	Y	W	Q	A
C	N	T	C	I	G	O	N	H	P	L	Q	W

B) Bilde mit diesen Wörtern 5 vollständige Sätze.
1. Die Anadolu Universität ist in Eskişehir.
a. c.
b. d.

4. Modalverben
Schreib die richtige Präsensform!
a) Mehmet (wollen) eine Reise machen.
b) (wollen) ihr auch eine Reise machen?
c) Nein, wir (wollen) lieber zu Hause bleiben.
d) Frau Kirsch, (wollen) Sie auch lieber eine Reise machen?
e) Nein, ich (wollen) auch lieber zu Hause bleiben.

5. Ergänze die richtigen Formen.

ich	möchte					
du		willst				
er / es / sie			studiert			
wir				lernen		
ihr					lest	
sie / Sie						schreiben

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, s. 32.

Örnek 56: Perfekt mit sein oder haben?

2A

4. Perfekt mit sein oder haben?
a) Kreuz an. b) Hör die CD. c) Kontrolliere deine Lösung.

	haben	haben
arbeiten		
lesen		
kannnen		
schreiben		
gehen		
machen		

	sein	haben
fahren		
sehen		
besuchen		
werden		
schenken		
singen		

5. Trenne die Wörter und schreib die beiden Sprüche ins Heft. Setz die Punkte und Kommata.

Du willst Autofahren dann musst du einen Führerschein machen aber man muss eine Prüfung
und fahrt und bezahlt dann muss du viel üben du sollst mit einem Lehrer in der Stadt auf der
autobahn fahren du musst auch richtig einparken wenn du eine Prüfungstag alles richtig machst
dann sagst man herzlich Glückwunsch.

Du:

6. Schreib Sätze.

a) fahren / hat / Erika / gelernt / Auto.
b) ihr / für die Fahrschule / Ihre Eltern / das Geld / gegeben / haben.
c) gegangen / sie / Jede Woche / zur Fahrschule / ist.
d) viel / Sie / geübt / hat.
e) Spaß / hat / Erika / viel / Das Fahren / gemacht.
f) Sie / geparkt / das Auto / hat / vor dem Haus.
g) alles / gemacht / Erika / hat / richtig.

a) Erika hat Auto fahren gelernt.
b)
c)
d)
e)
f)
g)

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, s. 28.

4.3.4.3. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* Almanca Çalışma Kitabı 3. Ünitesinin Alıştırımlarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması

Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Almanca çalışma kitabının üçüncü ünitesinde genellikle eşleştirme alıştırımlarının bulunması dikkati çekmektedir (Bkz. Örnek 57 ve Örnek 58). *Deutsch Ist Spitze!* Almanca ders kitaplarında ünite sonlarında “Bunları Öğrendim” (Das habe ich gelernt) bölümü bulunmaktadır. Bu bölüm ders kitaplarının her iki cildinde de Almanca olarak sunulmuşken alıştırma kitaplarında Türkçe olarak sunulmuştur. (Bkz. Örnek 59).

Örnek 57: Ordne den Dialog zu und lies vor.

3D

4. Ordne den Dialog zu und lies vor.

Dialog 1:

a Hallo, Ahmet!

d Wie heißt dieses Fest?

b Wohin gehst du?

j Wir feiern ihr dieses Fest?

n Wie lange dauert das Fest?

i Viel Spaß!

k Danke!

m Dieses Fest dauert drei Tag

h Es gibt viel Arbeit. Wir kaufen viele süße Sachen ein. Wir räumen die Wohnung auf. Meine Mutter backt leckere Kuchen. Wir gehen auf den Friedhof.

c Hallo, Anna!

f Das heißt Ramadan-Fest.

l Wir feiern mit Verwandten und Freunden. Wir essen süße Sachen. Die Kinder bekommen Geschenke. Wir spielen und hören Musik.

e Wir gehen zu unseren Großeltern. Wir feiern heute ein Fest.

g Was macht ihr vor dem Fest?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

a

56

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2.* Çalışma Kitabı, s. 56.

Örnek 58: Was passt zusammen? Ordne zu und schreibe.

3D

5. Was passt zusammen? Ordne zu und schreibe.

Viel	Festtage	
Alles	Glückwunsch	: Herzlichen Glückwunsch!
Frohe	Grüße	
Gute	Weinachten	
Schöne	Gute	
Herzlichen	Glück	

6. A. Sprich über die Grafik.
B. Ergänze die fehlenden Jahreszeiten und Monate.
C. Welche Feste feiert ihr? Wann?

Frühling

1. Januar	5.	9.
2.	6.	10.
3.	7.	11.
4.	8.	12.

57

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, s. 57.

Örnek 59: Bunları öğrendim

3D

Bunları öğrendim

Üçüncü ünite sonunda neleri, ne kadar öğrendiğini anlamak için kendini değerlendir. Bu amaçla aşağıdaki formdan yararlan. İfadeleri okuduktan sonra uygun olan seçeneği işaretle.

😊 = Çok iyi biliyorum.
 😊 = Kısmen yapabiliyorum.
 😊 = Yapamıyorum.

İki kez "😊" ya da bir kez "😊" sembolünü işaretlediysen, başarılı bir şekilde çalışmaya devam edebilmek için konuları tekrar çalışmalısın.

Öz Değerlendirme	😊	😊	😊
1. Hava durumunun nasıl olduğunu Almanca söyleyebilirim.			
2. Mevsimleri Almanca söyleyebilirim.			
3. Beş tane zaman zarfını Almanca söyleyebilirim.			
4. Almanya'da gelenek olan Paskalya Ateşi hakkında bilgi verebilirim.			
5. "st" başlayan Almanca kelimeleri (Stuhl, Stift, verstehen, Stunde) düzgün telaffuz edebilirim.			
6. Kısa ve basit bir Almanca şiir yazabilirim.			
7. "am, im und von... bis" Almanca zaman edatlarını yerinde ve doğru kullanabilirim.			
8. Kurban Bayramının nasıl kutlandığını anlatabilirim.			
Sonuç nasıl? Başarılı bir şekilde çalışmaya devam edebilecek durumda mısın? Başarılar!			

60

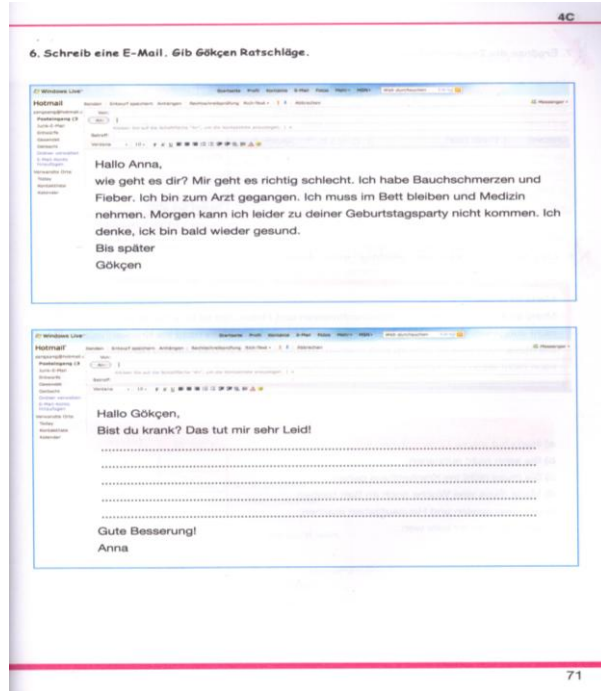
Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, s. 60.

4.3.4.4. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Almanca Çalışma Kitabı 4. Ünitesinin Alıştırma Kitaplarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması*

Deutsch Ist Spitze A 1. 2. Almanca çalışma kitabının dördüncü ünitesindeki alıştırma türleri de diğer ünite ve ciltte olduğu gibi daha çok kelime öğretme/öğrenme alıştırma türündedir (Daha fazla örnek için bkz. Ek-27, 28 ve 29). Dördüncü ünite işlenen konu ile ilgili olarak çalışma kitabının 71. sayfasında sunulan yazma alıştırması öğrencinin yaratıcılığına bırakılmış ve onun istediği gibi alıştırma türünü tamamlaması istenmektedir (Bkz. Örnek 60). Bu anadili Türkçe olup ikinci yabancı dil Almanca öğrenen öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmesinde

rol oynayabilecek önemli bir alıştırma türüdür. Fakat *Deutsch Ist Spitze!* Almanca çalışma kitaplarında bu tür alışırtmalara sık rastlanmamaktadır.

Örnek 60: Schreib eine E-Mail. Gib Gökçen Ratschläge.

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, s. 71.

4.3.4.5. *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Almanca Çalışma Kitabı 5. Ünitesinin Alışırtmalarındaki Almanca Dilbilgisi Konularının Türkçe ile Karşılaştırılması*

Deutsch Ist Spitze! Almanca çalışma kitabının beşinci ünitesi aynı zamanda kitabın son ünitesidir. Diğer ünitelerde olduğu gibi çalışma kitabındaki alışırtmalar ders kitabındaki konularla aynı doğrultuda sunulmuştur. Yine daha önceki ünitelerde olduğu gibi alıştırma türleri olarak, eşleştirme alışırtmaları, tamamlama alışırtmaları, boşluk doldurma alışırtmaları, kelime alışırtmaları sık sunulmuştur (Bkz. Örnek 61 ve Örnek 62).

Örnek 61: Was passt zusammen?

5C

5. Was passt zusammen?

Wie? Wohin? Wo? Woher? Was?

Wie heißt du?
Woher kommst du?
Wo warst du gestern?
Was ist Herr Müller von Beruf?
Wohin möchtest du fahren?
Woher kommt Frau Adler?
Was ist Frau Braun von Beruf?

Er ist Arzt.
Aus Aserbaidschan.
Ich möchte nach Istanbul fahren.
Ich war gestern beim Arzt.
Sie ist Lehrerin.
Mein Name ist Alfred.
Sie kommt aus der Schweiz.

6. Finde die Länder. $\bar{A}$ = AE, $\bar{O}$ = OE, $\bar{U}$ = UE

7. Wo liegt ...?

a) die Türkei - Griechenland
b) Griechenland - die Türkei
c) Syrien - die Türkei
d) der Irak - die Türkei
e) Bulgarien - die Türkei
f) Deutschland - Österreich
g) Aserbaidschan - der Iran

Die Türkei liegt im Osten von Griechenland.

Kaynak: Glause, Göznez, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, s. 86.

Örnek 62: Wo liegt deine Stadt/dein Dorf?

5C

8. Wo liegt deine Stadt/dein Dorf?
Ankara liegt im Norden von Konya.
Im Osten von Ankara liegen Kütahya und Kırşehir.

9. Ländernamen: Wie heißen die Länder auf Deutsch und auf Türkisch?

Englisch	Deutsch	Türkisch	Englisch	Deutsch	Türkisch
Turkey	die Türkei	Türkiye	Netherlands	Deutsch	Türkisch
Europe			Bulgaria		
Germany			Georgia		
Austria			Armenia		
Switzerland			Syria		
Greece			Iraq		
France			Iran		

10. Beschreib eine Reiseroute.

11. Welche Länder möchtest du besuchen? Wähle die Länder und markiere sie auf der Landkarte.
12. In welcher Reihenfolge besuchst du die Länder? Zeichne deine Reiseroute auf der Landkarte und beschreibe sie deiner Partner.

Zuerst fahre ich mit der Bahn / mit dem Zug / Auto / Bus / Schiff nach Griechenland.
Dann und dann
Zum Schluss... / zuletzt

Kaynak: Glause, Göznez, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, s. 87.

BÖLÜM 5

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Tezin son bölümü olan beşinci bölümde araştırma verileri değerlendirilerek elde edilen sonuçlar sıralanmış, önerilere yer verilmiş ve her bir dilbilgisi konusuna uygun geliştirilen alıştırma örnekleri sunulmuştur.

Bu araştırma neticesinde *Deutsch Ist Spitze!* başlıklı kitapta dilbilgisi yapılarının bütüncül bir biçimde verilmemiş olduğu görülmüş, dilbilgisi konularının tek bir üniteye bütüncül bir biçimde verilmeyip parça parça ünitelere serpiştirilmiş olduğu tespit edilmiştir. Bir konunun bütünü ile verilmesi yerine dilbilgisi konularının parça parça verilmesinin nedeninin iletişimde bulunabilmek için bir dilbilgisi konusunun tümünün ilk ünitelerde verilmesi yerine öğrencileri çok zorlayacak yapıların daha kolay, anlaşılır ve kullanılabilir yönlerinin ilk üniteye verilerek aynı konunun daha zor anlaşılır, zor öğrenilir ve hatta güçlüklerle kullanılabilir yapılarının daha sonra verilmesi yolunun izlenmesindendir. Bu kitapta ilk önce belli kurallara dayandırılacak yapıların verilmesi, belli bir kurala uymayan ve istisna olarak görülen yapıların ise kitabın daha sonraki ünitelerinde verilmesi esastır.

Bu bağlamda tezin araştırma konusu olan *Deutsch Ist Spitze!* Almanca ders kitabı incelendiğinde anketlerden alınan görüşlerden de hareketle Almanca ile ilk kez karşılaşan Türk öğrencilerin öğrenme alışkanlıkları ile adı geçen kitaptaki dilbilgisi konularının sunulmuş biçiminin pek bağdaşmadığı sonucuna varılır. “Kelime, Cümle Bilgisi ve Dilbilgisi” anketine verilen cevaplardan bu açıkça ortaya çıkmıştır. Örneğin; “Metinler dilbilgisi konularını işleyici nitelikte mi?” sorusuna öğrencilerin %22.86’sı “Evet”, %22.86’sı “Hayır”, %42.85’i “Kısmen” ve %11.43’ü “Kararsızım” demiştir. Soruya verilen yüzdeliğe bakıldığında deneklerin büyük bir

çoğunluğunun konu ile ilgili kesin bir bilgilerinin olmadığı sonucuna varılır. “Dilbilgisi konularının sunuş biçimi anadili Türkçe olan öğrencilerin Almanca dilbilgisini öğrenebilmeleri için uygun mu?” sorusuna ise öğretmen adaylarının %30’u “Evet”, %45’i “Kısmen”, %25’i ise “Kararsızım” olarak cevap vermiştir. Aynı soruda öğrencilerin %11.43’i “Evet”, %25.71’i “Hayır”, %54.29’u “Kısmen”, %8.57’si “Kararsızım” şıkkını işaretlemiştir. Bu verilerle öğretmen adaylarının öğrencilere göre daha olumlu düşüncelere sahip oldukları sonucuna varılabilir. Fakat öğrenciler “*Deutsch Ist Spitze!*” Almanca ders kitabından memnun olmadıklarını bu soruya çoğunlukla “Hayır” diyerek bildirmişlerdir. “Dilbilgisi konuları bir bütün halinde sunulmuş mu?” sorusuna ise öğretmen adaylarının %10’u “Evet”, %25’i “Hayır”, %50’si “Kısmen” ve %15’i ise “Kararsızım” demiştir. Diğer taraftan aynı soruya öğrencilerin %22.86’sı “Evet”, %34.29’sı “Hayır”, %28.57’si “Kısmen” ve %14.28’i “Kararsızım” cevabını vermiştir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının verdikleri “Kısmen” cevabının yüzdeliğine bakıldığında kitaptaki dilbilgisi konularının veriliş biçimine dikkat etmedikleri sonusuna varılmaktadır.

Kitabın yazılış metodu gereği dilbilgisi konuları parça parça sunulmuştur. Anketlerden de anlaşılacağı gibi ikinci yabancı dil olarak Almanca ile ilk kez karşılaşan öğrencilerin zihinlerinde dilbilgisi konularının tıpkı kitabın sunuluş biçimi gibi parça parça kaldığı ve bunun da karışıklığa neden olduğu sonucuna varılır. Örneğin *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1.* Almanca ders kitabının ilk ünitesinde aitlik zamirlerinden sadece “benim” ve “senin” verilmiştir. Aynı konunun devamı kitabın üçüncü ünitesinde sunulmuştur. Öğrenci konuyu bir bütün olarak görmediği için unutmaması ve karıştırması mümkündür.

Yapılan araştırmada *Deutsch Ist Spitze!* adlı ders kitabında bir konu bütüncül olarak verilmek yerine, sık kullanılan daha az sık kullanılan yapılara doğru bir sıralama içinde verildiği sonucuna varılmıştır. Tüm konular toplu halde verilmektense parça parça birden fazla üniteye dağıtılmıştır. Anket sonuçları dilbilgisi konularını bütüncül öğrenmeye alışmış olan öğrencilerin öğrenme alışkanlıklarına bu şekilde dilbilgisi konularının verilmiş olmasının pek de olumlu karşılanmadığını göstermiştir. Öğrencilerin bütüncül öğrenme alışkanlığı bağlamında

dilbilgisi konularının Türkçe ile karşılaştırılması kısmında Türkçe kaynak olarak yararlanılan Rasim Şimşek'in "Türk Dili ve Edebiyatı" lise ders kitabı örnek gösterilebilir. Rasim Şimşek'in "Türk Dili ve Edebiyatı" kitabı anadilini öğrenen öğrencilerin alışık olduğu bütüncül öğrenme yöntemi ile yazılmış bir kitaptır. Bu kaynakta öğrenciler bir dilbilgisi konusunun tüm ana ve alt başlıklarını aynı anda görebilmektedirler. Bu kitap yabancı dil öğreten bir kitap değildir. Sadece Türkiye'deki öğrencilerin Türkçe dilbilgisi konularını hangi yaklaşıma göre öğrendiklerini göstermesi bakımından önemlidir.

Anket uygulanan öğrenci ve öğretmen adaylarına göre Almanca dilbilgisi konuları *Deutsch Ist Spitze!* adlı ders kitabında yer alan alıştırmalar ile yeterli derecede pekiştirilememektedir. Kitaptaki konuların parça parça verilmiş biçimi Almanca ile ilk kez karşılaşan öğrenciler tarafından olumlu karşılanmamaktadır. İçerik bakımından Türk öğrencisinin öğrenme alışkanlığına pek cevap veremeyen bu kitabın görsel olarak olumlu özelliklere sahip olması kitabın bu eksikliğini ortadan kaldırmamaktadır.

Dikkati çeken bir başka husus ise öğretmen adayı ve öğrenci gruplarının anket sorularına verdikleri cevapların benzerlik göstermesidir. Örneğin kitabın içeriğine ve kitapta yer alan metinlere ilişkin birinci anket sorusuna öğretmen adayları ile öğrencilerin cevaplarının benzemesi gerek öğretmen adaylarının gerekse öğrencilerin kitap hakkında çok detaylı bilgiye sahip olduklarını göstermiştir.

Önemli bir husus da dilbilgisi konularının verilisinde "Verbvalenz" yani fiilin gerektirdiği durumlar yönünden oldukça eksik olduğu görülmektedir. Hermann ve Koenig'in "Grammatik lehren und lernen" kitabında da önemle vurgulandığı gibi dilbilgisi konuları öğrencilere sunulurken akıllarında her hangi bir konuda soru işareti kalmayacak şekilde sunulmalıdır. Zaman zaman öğrencilerin kurallara kendilerinin ulaşmaları sağlanmalıdır. Örneğin; "haben", "sahip olmak" fiilinin "Akkusativ" "-i hali"nde kullanılması gerektiği öğrenciye söylenmelidir. Oysaki *Deutsch Ist Spitze!* Almanca kitaplarında dilbilgisi konularının verilmesine bakıldığında bu tür bilgilere yer verilmediği görülmektedir. Öğrenciye hangi fiilin hangi çekimi gerektirdiği

konusunda bilgiler verilmemiştir. Bunu bilmeyen öğrencinin basit cümle kurulumunda dahi yanlış yapması olası bir durumdur.

Kitap görsel olarak değerlendirildiğinde resim, fotoğraf gibi görsel öğeler bakımından oldukça zengin olduğu görülmektedir. Gerek gerçek fotoğraflar, resimlerle, gerekse renklerin kullanılması oldukça dikkat çekicidir. Yine Hermann ve Koenig'in "Grammatik lehren und lernen" kitabında bahsedildiği gibi alıştırma türleri öğrenciler için ders yapıyorum hissi değil oyun oynuyorum hissi yaratırsa akılda kalıcılığı daha uzun olur. Öğrenci sıkılmaz ve vaktini zevkle yararlı bir şekilde geçirir. Yapılan çalışmada alıştırma örnekleri geliştirilirken Hermann ve Koenig'in "Grammatik lehren und lernen" kitabındaki yapı taşları dikkate alınmıştır.

Deutsch Ist Spitze! adlı Almanca kitabının alıştırma kitapları incelendiğinde alışırmaların genellikle belli kalıplar içerisinde olduğu görülmektedir. Özellikle çok sayıda kelime öğretimi ile ilgili alıştırmaya yer verilmiş olması dikkat çekmektedir. Ancak tek tip alıştırma örneklerinin kullanılması bir yabancı dilin gerektiği gibi öğrenilebilmesi için yeterli değildir. Bir yabancı dilin sadece kelime öğretmeye yönelik alıştırmalar ya da dilbilgisi yapılarını öğretmeye yönelik alıştırmalar ile öğrenilemeyeceği ve geliştirilemeyeceği ortadadır. Bu bağlamda yabancı dil derslerinde farklı becerileri geliştirmeye yönelik birbirinden farklı alıştırma türlerine yer verilmeli, alıştırmalar görsel olarak öğrencinin ilgisini çekmelidir. Sıkıcı, tek düze alıştırma örnekleri kullanılmamalıdır.

Bugünkü çok dillilik eğitim anlayışına göre yeni bir yabancı dil öğrenildiğinde daha önce öğrenilen diller ve anadil yok sayılmamalı, tam tersine dil üzerine edinilen bilgiler ve dil öğrenme deneyimlerinden yararlanılarak daha hızlı ve etkin bir öğrenmenin gerçekleştirilebileceği söylenmektedir. Türkiyede Almanca öğrenenlerin çoğunun önceden İngilizce öğrenmiş olma olasılığının yüksek olması gerçeği hiçbir şekilde dikkate alınmayarak kitapta daha önce dil üzerine edinilen bilgilere ve dil öğrenme deneyimlerine neredeyse hiç yer verilmemiştir. Bu nedenle bu tez çalışmasının öneriler kısmında sunulan alıştırmalar daha önceki öğrenmeler de dikkate alınarak geliştirilmiştir. Bu bağlamda dijital ortamda öğrencilerin kendi

kendilerine yapabilecekleri, kendilerini sınayabilecekleri alıştırma örnekleri üretilmiştir. Öğrenciler bu alıştırmaları kendi kendilerine yapabilecek, doğru mu yanlış mı diye kendilerini sorgulayabileceklerdir. Bunu olası kılabilmek adına her an ulaşabilecekleri alıştırma örnekleri geliştirilmiştir. Üretilen özgün alıştırma örnekleri <http://tugbacrk.blogspot.com.tr/> adresinden ulaşılabilen blog sayfasında kullanıma açılmıştır. Bu blog sayfasının oluşturulmasının nedeni Almanca öğretmenlerine, öğrencilerine, Almanca öğrenenlere ya da Almanca ile ilgilenen kişilere faydalı bilgiler sağlayabilmektir. Oluşturulan blog sayfasında kişiler kendi kendilerine alıştırma yapma imkânı elde edebilecekleri gibi, yine kendi kendilerini sınayabileceklerdir. Oluşturulmuş olan blog ile sık karşılaşılan yabancı dil ile ilgili blog sayfalarının aksine Almanca öğrenirken öğrencilerin eğlenebilecekleri, yeni bilgiler edinebilecekleri, soru sorup, paylaşımda bulunabilecekleri bir ortam ile karşılaşmaları hedeflenmiştir.

5.2. Öneriler

Tezin bu kısmında *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. ve 1. 2.* Kitaplarında yer alan dilbilgisi konularına uygun geliştirilen ek materyaller bulunmaktadır. Alıştırma örnekleri geliştirilirken alıştırmaların özgün olmasına ve hedef gruba uygun olmasına dikkat edilmiştir. Herhangi bir yerden doğrudan alıntı yapılmamıştır. Alıştırmaların bir kısmı sadece bu tezde basılı olarak yer almayıp aynı zamanda kullanıcı sınırlaması yapılmaksızın internet üzerinden herkesin erişimine açılmıştır. Hazırlanmış olan dilbilgisi konularını pekiştirmeye yönelik ek alıştırmalar bu çalışma için açılan blog sayfasında yer almıştır. Geliştirilen alıştırma örnekleri basit direktifler içermektedir. Alıştırmalar öğrencilerin kendi kendilerine çalışma yapabileceği türde alıştırmalardır ve zaman tasarrufu sağlamaktadır. Bu tez kapsamında geliştirilen birbirinden farklı ek alıştırma örnekleri ile öncelikle bu tez kapsamında incelenen *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. ve 1. 2.* kitaplarında yer alan dilbilgisi konularının öğrenciler tarafından çok daha kolay ve en ufak ayrıntısına kadar kavranması ve dilbilgisi kurallarının kitapta hazır verilmesi yerine öğrenciler

tarafından bulunması ve dolayısıyla daha kalıcı bir öğrenmenin gerçekleşmesi amaçlanmıştır.

Alıştırma örneklerinin özellikleri şunlardır: Alıştırmalar geliştirilirken direktiflerin açık, anlaşılır olmasına dikkat edilmiştir. Basit yalın bir dil kullanılmaya özen gösterilmiştir. “*Deutsch Ist Spitze*” Almanca ders kitabının dilbilgisi konularına uygun alıştırma önerileri geliştirilmiştir. Bu kitabı kullanan öğrenciler okulda öğrendiklerini pekiştirmek ya da boş vakitlerini verimli geçirebilmek için geliştirilen alıştırmalardan yararlanabilirler. Alıştırma önerileri geliştirilirken tek tip alıştırma türlerinin yerine daha çeşitli alıştırmalara yer vermeye çalışılmıştır. Bazen tablo yoluyla, bazen boşluk doldurma ile, bazen oyun oynatarak bazen de öğrenciye özgürlük tanıyıp dilbilgisi kuralına kendisinin ulaşmasını sağlayan etkinlikler geliştirilmiştir. Geliştirilen alıştırmalar sadece dilbilgisi kurallarını öğretmeyi amaçlayan alıştırmalar değildir. Zaman zaman öğrencilerin bir metin yazması istenilen alıştırmalara da yer verilmiştir. Kelime öğretimine ilişkin alıştırmalara da rastlamak mümkündür. Alıştırma örnekleri geliştirilirken üzerinde durulan önemli konulardan bir tanesi de alıştırmalarda öğrencileri dil öğrenmeye motive ettiği ve daha kalıcı bir öğrenmeyi sağladığı düşüncesinden hareketle görsel öğlerden mümkün olduğunca yararlanılmasıdır. Geliştirilen alıştırma önerilerinde renkler, tablolar ve şekiller yoluyla görselliğin artırılması amaçlanmıştır.

Bazı alıştırma önerileri öğrencilerin kendi kendilerini sınayabilecekleri özelliktedir. Bu çalışma kapsamında oluşturulan blogda öğrencilerin anında dönüt alabildikleri alıştırma türleri de bulunmaktadır. Çalışmanın bundan sonraki kısmını geliştirilen alıştırma önerileri oluşturmaktadır.

DEUTSCH IST SPITZE! A.1. 1.

ÜBUNGEN

Lektion 1: Das sind wir!

- Fragepronomen: wer?, wie?, wo?, woher?, wie viel?

ÜBUNG 1: Lesen Sie bitte den Text und beantworten Sie die Fragen und schreiben Sie die richtige Antworten in die Box!

Hallo! Ich bin Christ. Ich bin Student. Ich komme aus der Schule und jetzt bin ich zu Hause. Ich liebe meine Schule sehr und ich bin sehr glücklich.

Wer ist das?

C. Er ist Christ.

Wo ist er?

A. Er kommt aus der Schule

Woher kommt er?

B. Er ist im Haus.

ÜBUNG 2: Ordnen Sie den Dialog und markieren Sie die richtige Reihenfolge!

☐

Ich bin 16, und du?

☐

Wie alt bist du?

☐

Und was machst du in Berlin?

☐

Ich bin Kerstin.

☐

Hallo, mein Name ist Mareike. Und wie heißt du?

☐

Aber, ich wohne in Berlin.

☐

Woher kommst du Kerstin?

☐

Ich komme aus Holland.

☐

Ich bin auch 16.

☐

Ich lerne hier Deutsch.

☐

Ich lerne auch Deutsch hier.

☐

Mareike, und was machst du in Berlin.

- **Verben im Präsens**

ÜBUNG 1: Flektieren Sie die Verben “sein, kommen, wohnen” im Präsens und ergänzen Sie bitte!

Hallo! Ich Stefan. Ich 16 Jahre alt. Ich aus Hamburg aber ich in Köln. Wie du? Woher du und wo du? Tschüs.

ÜBUNG 2: Konjugieren Sie bitte die Verben im “Präsens”!

	Verben	Verben
Person:	wohnen	sprechen
ich	wohn	sprech
du	wohn	spr_ch
er, sie, es	wohn	spr_ch
wir	wohn	sprech
ihr	wohn	sprech
Sie, sie	wohn	sprech

ÜBUNG 3: Flektieren Sie die Verben mit den richtigen Formen!

Person :	danken	freuen	üben	sagen
ich	dank__	freu__	üb__	sag__
du	dan__ __	freu__ __	üb__ __	sag__ __
er, sie, es	dankt	freu__	üb__	sag__
wir	dank__ __	freu__ __	üb__ __	sag__ __
ihr	dank__	freu__	üb__	sag__
Sie, sie	dank__	freu__ __	üb__ __	sag__ __

ÜBUNG 4: Finden Sie die Wörter! Welche Wörter gibt es im Rätzel? Schreiben Sie zu den türkischen Wörtern die entsprechenden deutschen Wörter dazu!

S	P	R	E	C	H	E	N
P	W	Q	O	H	E	B	F
I	O	X	D	K	I	N	R
E	H	U	S	O	S	L	E
L	N	O	R	H	S	G	U
E	T	P	Y	T	T	V	T
N	N	L	M	C	Y	U	F
Ü	B	E	N	D	S	Q	Z

Türkçe: konuşmak, anlamına gelmek, yaşamak, alıştırma yapmak, sevinmek oynamak

Deutsch: _____

ÜBUNG 5: Trennen Sie die Wörter und schreiben Sie den Text noch einmal!

werbistdu?ichbinjanwieistdeinname?meinnameisttinawowohnstdutina?ichwohneinwi
esbadenunddu?meinhausistauchdortwieistdeinadressemeineadresseistbaumstrasse19o
kaufwiedersehentschüss

.....

- **Hilfsverb: sein**

ÜBUNG 1: Schreiben Sie bitte die richtige Formen von dem Verb „sein“

ich	b__
du	_i__
er,sie, es	__t
wir	__n_
ihr	s__d
Sie/ sie	_____

ÜBUNG 2: Flektieren Sie das Verb "sein" mit den richtigen Formen!

ich	bin
du	
er	
sie	
es	
wir	
ihr	
sie	
Sie	

ÜBUNG 3: Schreiben Sie bitte fünf Sätze mit “sein”!

z.B. Ich bin 15 Jahre alt.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

- **Personal Pronomen im Nominativ**

ÜBUNG 1: Schreiben Sie die Personalpronomen!

i_h	bin
d_	bist
_r	ist
i	ist
—	ist
i	sind
I__	seid
i	sind
i	sind

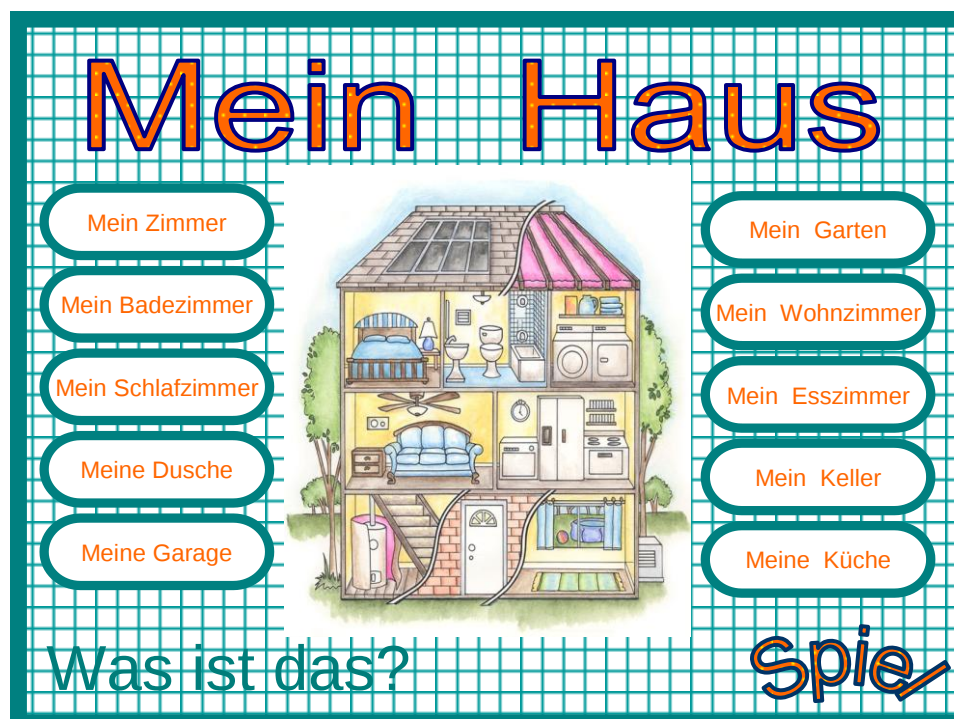
ÜBUNG 2: Schreiben Sie bitte zehn Sätze im Nominativ!

z.B. Ich bin glücklich heute.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

- **Possesivpronomen: mein, dein**

ÜBUNG 1: Was ist das? Antworten Sie bitte!

ÜBUNG 2: Possessivepronomen im Nominativ! Ergänzen Sie bitte die Tabelle!

S I N G U L A R			
	<u>maskulin</u>	<u>neutrum</u>	<u>feminin</u>
NOM.	mein Hund	mein Geld	mein_ Katze
	dein Hund	dein Geld	dein_ Katze

Lektion 2: In der Schule

- Fragepronomen : was?, wann?

ÜBUNG 1: Schreiben Sie bitte die Fragen der Antworten!

Was?

1.? Ich esse zum Abend nur Salat.
2.? Ich warte hier auf meinen Vater.

Wann?

1.? Ich fahre im Juni in den Urlaub.
2.? Die Semesterferien beginnen am 17. Januar.

ÜBUNG 2: Schreiben Sie bitte zehn Sätze mit den Fragepronomen “was” und “wann”!

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

- **Präpositionen: an, auf, in, vor, nach, um, mit**

ÜBUNG 1: Ergänzen Sie die Sätze mit den richtigen Präpositionen und Artikeln!

Ich sitze ____ Tisch.

Der Brief liegt noch ____ seinem Tisch.

Mehmet ist ____ Garten.

Wir sind ____ dem Auto ____ das Hotel gefahren.

Ich schreibe ____ einem Kuli.

Wann fährst du ____ Eskişehir?

Wir sitzen ____ den Tisch.

- **Bestimmter und unbestimmter Artikel**

ÜBUNG 1: Welcher Artikel passt! Wählen Sie der, die oder das!

d__ Heft	d __ Kuli	d__Papier	d____ Klasse
d__ Pinsel	d____ Schere	d__ Trick	d____ Montag
d____ Spitzer	d____ Buch	d____ Text	d_ Stundenplan

ÜBUNG 2: Schreiben Sie bitte acht Sätze mit dem bestimmten und unbestimmten Artikel!

z.B. Das ist ein Buch. / Das ist die Tasche.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8

- **Pluralformen**

ÜBUNG: 1 Was ist Das? Antworten Sie bitte!

Plural Nomen!

Die Schulsachen

Die Bleistifte

Die Scheren

Die Bücher

Die Hefte

Die Pinsel

Was sind das?

Spie

ÜBUNG 2: Ergänzen Sie die fehlenden Nomen! Was sind das?

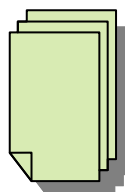
1. Das sind die

2. Das sind die

3. Das sind die

ÜBUNG 3: Schreiben Sie die Pluralformen der Nomen!

z.B. Das Buch..... Die Bücher

1. Das Heft.....
2. Die Schere.....
3. Der Tisch.....
4. Das Lineal.....
5. Das Handy.....
6. Der Computer.....
7. Der Kohl.....
8. Die Nachricht.....
9. Das Pferd.....
10. Der Vogel.....
11. Die Wand.....
12. Das Poster.....
13. Das Papier.....
14. Die Farbe.....
15. Der Hummer.....

ÜBUNG 4: Trennen Sie die Zahlen und schreiben Sie!

Einsdreifünfzweizehnehnelfzöwlfvierneunachtsiebenzwanzigdreieundzwanzigneunu
ndneunzigachtzigsiebenundfünfzigeinundvierzigdreieundsiebzigachtundfünfziga
chtundneunzig

1 _____ 3 _____ 10 _____ 11 _____
12 _____ 4 _____ 8 _____ 7 _____
20 _____ 91 _____ 90 _____ 80 _____
57 _____ 41 _____ 73 _____ 58 _____
98 _____

- **Adjektive**

ÜBUNG: 1 Bitte schreiben Sie den Gegensatz der Adjektive!

lang	kurz
vollschlank	
klein	
dick	
schmal	
schön	
dunkel	

ÜBUNG 2: Bilden Sie Sätze!

z.B. ist/das/ Buch/ neu

Das Buch ist neu.

1. Der/ist/Pinsel/schön
2. Das/dick/Mädchen/sehr/ist.....
3. Tisch/der/ziemlich/ist/bequem.....
4. Bin/glücklich/ich.....
5. Ist/er/krank.....

- **Ja/ Nein-Fragen, Verneinung mit kein/e**

ÜBUNG 1: Beantworten Sie die Fragen!

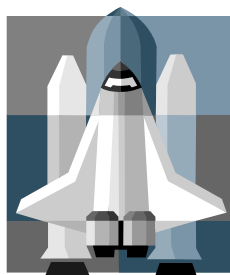
Ist das ein Haus?

Ist das ___ Computer?

Ist das ___ Bus?

Ist das ___ Flugzeug?

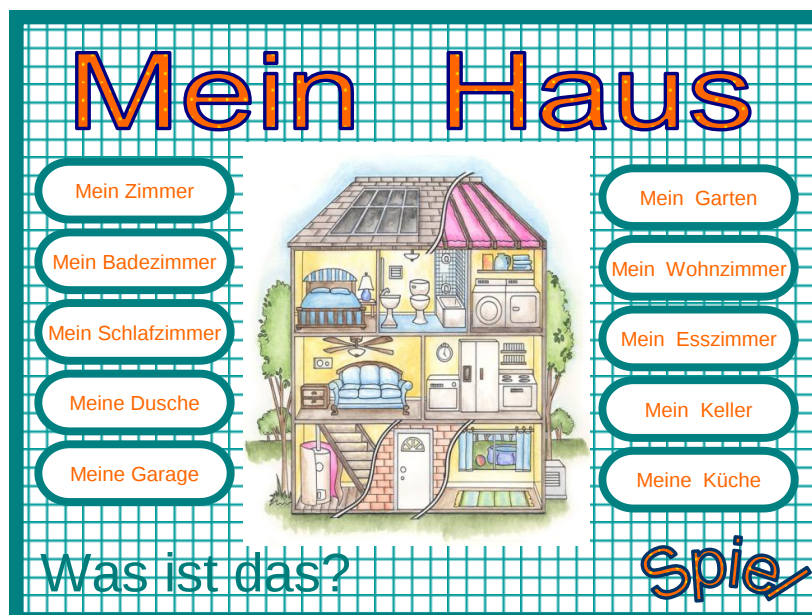

Ist das ___ Buch?

Lektion 3: Zu Hause

- **Possessivpronomen**

ÜBUNG 1: Was ist das? Antworten Sie bitte!

- **Adjektive**

ÜBUNG 1: Wie sind meine Schulsachen? Antworten Sie bitte!

Lektion 4: Freizeit ist toll

- **Akkusativ**

ÜBUNG 1: Schreiben Sie die richtigen Formen vom Akkusativobjekt. !

Artikel:	der	die	das
Nom:	der	die	das
Akk:	?	?	?

ÜBUNG 2: Als erstes übersetzen Sie die unbekannten Verben ins Türkische. Wenn Sie die Bedeutungen nicht wissen, bilden Sie einfache Sätze mit Verben mit Akkusativ! z.B. kaufen: (satın almak) Ich kaufe ein Auto.

1. essen:
2. fragen:
3. haben:
4. hören:
5. machen:
6. sehen:
7. rufen:
8. öffnen:
9. wiederholen:
10. trinken:

- **Zeitadverbien: morgens, mittags, manchmal, nie**

ÜBUNG 1: Schreiben Sie die richtigen Artikeln und schreiben Sie das Adverb!

d.....Morgen – der Morgen/Morgens

d.....Mittag - _____

d.....Abend - _____

d.....Nacht - _____

ÜBUNG 2: Bilden Sie je drei Sätze mit den Zeitadverbien: morgens, mittags, manchmal, nie!

z.B. Morgens esse ich je zwei Eier zum Frühstück.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.

- **Trennbare Verben: auf/ stehen, fern/sehen**

ÜBUNG 1: Flektieren Sie die Verben im Präsens!

	aufstehen	fernsehen
ich		
du		
er,sie, es		
wir		
ihr		
Sie, sie		

ÜBUNG 2: Schreiben Sie vollständige Sätze!

Wie ist dein Tagesablauf in der Woche!

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

- **Präpositionen: zu, für**

ÜBUNG 1: Schreiben Sie “für” oder “zu”?

_____ der Bestehung der Prüfung

_____ drei Tage

_____ die Lösung

- **Hilfsverben: möchten, müssen, mögen**

ÜBUNG 1: Konjugieren Sie die Hilfsverben und bilden Sie Sätze!

	möchten	müssen	mögen
ich			
du			
er,sie,es			
wir			
ihr			
Sie, sie			

ÜBUNG 2: Bilden Sie Sätze!

z.B. müssen/schlafen/Kind/das

Das Kind muss schlafen.

1. möchten/was/trinken/sie?
2. jetzt/muss/ich/gehen/Hause/nach.....
3. hart/wir/arbeiten/sehr/müssen.....
4. der Mann/sehr/vorsichtig/sein/und/langsam/muss.....
5. möchte/ich/etwas/dir/sagen.....

ÜBUNG 3: Schreiben Sie die Sätze mit den Verben “möchten, mögen und müssen! Hey! Sie sind frei!

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

Lektion 5: Besondere Tage

- **Hilfsverb: können**

ÜBUNG 1: Schreiben Sie die richtigen Formen von dem Hilfsverb “ können”.

ich	kann
du	
er, sie, es	
wir	
ihr	
Sie, sie	

ÜBUNG 2: Bilden Sie Sätze!

1. nicht/er/können/laufen/schell.....
2. hier/man/essen/trinken/und/können.....
3. können/wo/man/trinken/Kaffee/essen/und/Kuchen?.....
4. sehr/Deutsch/gut/er/sprechen//können.....

- **Das Reflexivverb: sich wünschen**

ÜBUNG 1: Was bedeutet das Wort “sich wünschen”? Flektieren Sie bitte das Verb im Präsens!

	sich wünschen
ich	
du	
er, sie, es	
wir	
ihr	
Sie, sie	

ÜBUNG: 2: Bilden Sie fünf Sätze mit dem Verb “sich wünschen”!

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

- **Perfekt mit haben und sein**

ÜBUNG 1: Schreiben Sie die richtigen Formen von den Verben “haben “ und “sein” und bilden Sie mindesten drei Sätze im Perfekt!

Verben:	haben	sein
ich		
du		
er,sie,es		
wir		
ihr		
Sie,sie		

ÜBUNG 2: Schreiben Sie die Sätze im Perfekt! Sie sind frei!

z.B. Ich habe ein neues Handy gekauft. Gestern bin ich nach Eskişehir gefahren.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
- 14.
- 15.

Lektion 6: Aktiv sein

- **Dativ**

ÜBUNG 1: Schreiben Sie die richtigen Formen von Nomen im Dativobjekt!

Artikel:	der	die	das
Nom:	der	die	das
Akk:	den	die	das
Dat.	?	?	?

ÜBUNG 2: Als erstes übersetzen Sie die unbekannten Verben ins Türkische. Wenn Sie die Bedeutungen nicht wissen, bilden Sie einfache Sätze mit Verben im Dativ!

z.B. antworten : (cevap vermek) Bitte antworten Sie auf meine Frage!

danken:

folgen:

gefallen:

gehören:

gelingen:

helfen:

nützen:

schaden:

dienen:

begegnen:

- **Trennbare Verben: ein/packen, mit/nehmen**

ÜBUNG: 1. Schreiben Sie die richtigen Formen der Verben: einpacken und mitnehmen

	einpacken	mitnehmen
ich		
du		
er,sie,es		
wir		
ihr		
Sie, sie		

ÜBUNG 2: Bilden Sie je fünf Sätze mit den Verben “einpacken und mitnehmen”!

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

- **Hilfsverb: wollen**

ÜBUNG 1: Schreiben Sie die richtigen Formen des Hilfsverbs: wollen

ich	will
du	
er, sie, es	
wir	
ihr	
Sie, sie	

ÜBUNG 2: Bilden Sie Sätze!

1. wollen/ich/verkaufen/Auto/mein.....
2. Im/mein/Freund/wollen/Ausland/leben.....
3. wollen/du/wann/besuchen/mich?.....
4. ich/nicht/zu/bleiben/Wochenende/am/wollen/Hause.....

DEUTSCH IST SPITZE! A. 1. 2.

ÜBUNGEN

Lektion 1: Klamotten und Kleider, klassisch oder witzig?

- Adjektive

ÜBUNG 1: Wie sind meine Schulsachen? Antworten Sie bitte!

- Verben mit Dativ

Verben mit Dativ: Manche Verben werden mit Dativ benutzt.

Zum Beispiel: gefallen, stehen, passen, gehören.

Die Bluse gefällt mir.

Die Stiefel gefallen uns.

ÜBUNG 1: Bilden Sie die Sätze mit Verben und mit dem Dativ! Sie können das wählen, was Sie möchten!

1. Der Mantel passt mir sehr gut.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

- **Komparativ- Superlativ**

Komparativ – Superlativ

Bitte lernen Sie die Adjektive in Positiv, Komparativ und Superlativ Formen!

Positiv		Komparativ		Superlativ
alt		älter		am ältesten
arm		ärmer		am ärmsten
billig		billiger		am billigsten
böse		böser		am bösesten
bekannt		bekannter		am bekanntesten
berühmt		berühmter		am berühmtesten
breit		breiter		am breitesten
dunkel		dunkler		am dunkelsten
dünn		dünnere		am dünnsten
einfach		einfacher		am einfachsten
eng		enger		am engsten
kurz		kürzer		am kürzesten

ÜBUNG 1: Ergänzen Sie die Tabelle!

Positiv	Komparativ	Superlativ
dunkel		am dunkelsten
kurz		
dünn		
lang		
alt		

ÜBUNG 2: Schreiben Sie die Sätze wieder mit Komparativ und Superlativ!

1. ist/ die Hose / kleiner.
2. am kleinsten / ist / der Bikini.
3. ist/ kurz / das Kleid.
4. das Top / am kürzesten / ist.
5. schöner/ das T-Shirt / ist.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

- **Adjektivdeklination**

ÜBUNG 1: Ergänzen Sie die Tabelle!

	Nominativ	Akkusativ	Dativ
der	der alt__ Mann	den alt__ Mann	dem alt__ Mann
die	die alt__ Frau	die alt__ Frau	der alt__ Frau
das	das klein__ Kind	das klein__ Kind	dem klein__ Kind
Plural (die)	die klein__ Kinder	die klein__ Kinder	den klein__ Kinder

ÜBUNG 2: Ergänzen Sie die Tabelle!

	Nominativ	Akkusativ	Dativ
der	ein alt__ Mann	einen alt__ Mann	keinem alt__ Mann
die	eine alt__ Frau	eine alt__ Frau	keiner alt__ Frau
das	ein klein__ Kind	ein klein__ Kind	keinem klein__ Kind
Plural (die)	keine klein__ Kinder	keine klein__ Kinder	keinen klein__ Kinder

ÜBUNG 3: Übersetzen Sie die Sätze aus dem Türkischen ins Deutsche bitte!

z.B. Yaşlı bayan nerede? Wo ist die alte Frau?

1. Kırmızı etekli kız benim arkadaşımıdır.
2. Siyah kalem benimdir.
3. Küçük köpek beni takip etti.
4. Mavi çantalı çocuk 15 yaşında.
5. Sarı bardak kardeşimindir.

- **Trennbare Verben**

ÜBUNG 1: Schreiben Sie die Verben in der richtigen Form!

ich				
du				
er,sie,es				
wir				
ihr				
Sie,sie				
Verben:	einpacken	aufstehen	abholen	zunehmen

- **Infinitiv ohne “zu”**

ÜBUNG 1: Bilden Sie die Sätze richtig!

- Den/ Bus/ sehe /kommen /Ich.
-
- Klavier/ Ich /meinen/ höre /Nachbar /spielen.
-
- Hilfe/ aufräumen/ meinem/ Ich /Freund.
-
- höre, /meine/ dass /Ich/ streiten /Nachbarnin.
-
- Er / einkaufen /geht.
-
- Mutter /fährt/ Meine/ einkaufen.
-
- Kerstin /mich/ besuchen /kommt.
-
- Hans / kochen/ lernt.
-
- Gesangslehrerin /Die /lehrt/ singen.
-

Lektion 2: Lernen nicht nur in der Schule!

- **Indefinitivpronomen “man”**

ÜBUNG 1: Bilden Sie die Sätze richtig und übersetzen Sie aus dem Deutschen ins Türkische!

1. Trinkt/man/der/in/Türkei/Tee/viel.
.....
2. Sieht/man/abends/uns/bei/fern/nur.
.....
3. Darf/man/nicht/hier/rauchen.
.....
4. Man/essen/kann/hier.
.....
5. Darf/hier/nicht/man/parken.
.....

- **Perfekt**

ÜBUNG 1: Ergänzen Sie die Tabelle mit den richtigen Formen! Die Verben sind “haben” und “sein”

ich	_a_	
du		_a_t
er,sie,es		
wir	__n	
ihr		
Sie,sie		_i_
Verben:	haben	sein

ÜBUNG 2: Schreiben Sie die Sätze im Perfekt! Sie sind frei!

z.B. Ich habe ein neues Handy gekauft. Gestern bin ich nach Eskişehir gefahren.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

• Fragepronomen: W-Fragen

ÜBUNG 1: Schreiben Sie einen kurzen Text über sich selbst!

Schreiben Sie 5 W-Fragen zu dem Text!

z.B. Ich bin Christ. Ich wohne in Köln. Ich komme aus Frankfurt. Ich bin 20 Jahre alt. Ich bin Student. Ich studiere Sport an der Universität. Mein Lieblingssport ist Basketball. Ich liebe Kobe Bryant. In meiner Freizeit male, schwimme und gehe ich mit meinem Freund Fabian ins Kino. Fabian ist auch 20 Jahre alt. Er ist mein Freund aus der Kindheit. Er studiert auch Sport.

Und Wie heisst du?

- **Imperativ**

ÜBUNG 1: Bilden Sie richtige Sätze und übersetzen Sie die türkischen Sätze ins Deutsche!

mit du Form:

Gel bakalım buraya!
 Benimle oynasana!
 Bekle!
 Bu kadar yüksek sesle konuşma!

Mit Ihr Form:

Buraya gelin!
 Bizimle oynasanıza!
 Burda bekleyin!
 Okuyun!
 Kendinize güvenin!

Lektion 3: Bei Wind und Wetter – Wie feiern wir unsere Feste

- **Zeitadverbien: immer, manchmal, meistens, oft, nie**

ÜBUNG 1: Bitte schreiben Sie die Sätze mit Zeitadverbien! Hey! Sie sind frei!

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

- **Temporaladverbien: von, bis, in, an**

ÜBUNG 1: Bilden Sie Sätze!

1. Sehen/wir/uns/manchmal/im/Cafe.
2. Kauft/Ibrahim/wo/meistens?.....
3. Essen/immer/sie/Restaurant/diesem/in.
4. Er/Hause/zu/meistens/und/kocht/selten/isst/er/draußen.....

- **Präpositionen (Tempora: in, von....bis, am: an+dem)**

ÜBUNG 1: Ergänzen Sie die Sätze mit den richtigen Präpositionen! “am, in und von...bis”

- ___ wievielten ist Muttertag? Muttertag ist ___ 13.05.
 ___ Juli fliegen wir für drei Wochen nach Spanien.
 ___ Sommer möchte ich nach Deutschland fahren.
 ___ den kommenden Wochen gibt es noch sehr viel zu tun.
 Wann ist dein Bruder geboren? Er ist ___ 16.11.1955 geboren.
 Unsere Sprechstunden sind Freitags nur ___ 10:00 Uhr ___ 12:00 Uhr.
 Es hat gestern ___ morgens ___ abends geregnet.

ÜBUNG 2: Ergänzen Sie die richtigen Präpositionen! “an oder in”

1. Ich setze mich ___ den Tisch.
2. Ich gehe ___ das Fenster.
3. Ich gehe ___ das Meer.
4. Ich gehe ___ das Theater.

Lektion 4: Bleib Gesund und Munter!

- **Modalverben: sollen, dürfen, müssen**

ÜBUNG 1: Flektieren Sie die Modalverben!

	sollen	dürfen	müssen
ich			
du			
er,sie,es			
wir			
ihr			
Sie,sie			

ÜBUNG 2: Bilden Sie mindesten zwei Sätze mit Hilfsverben! Sie sind frei!

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

ÜBUNG 3: Was passt zusammen?

Ich habe Durchfall.

Ich habe Halsschmerzen.

Ich habe Fieber.

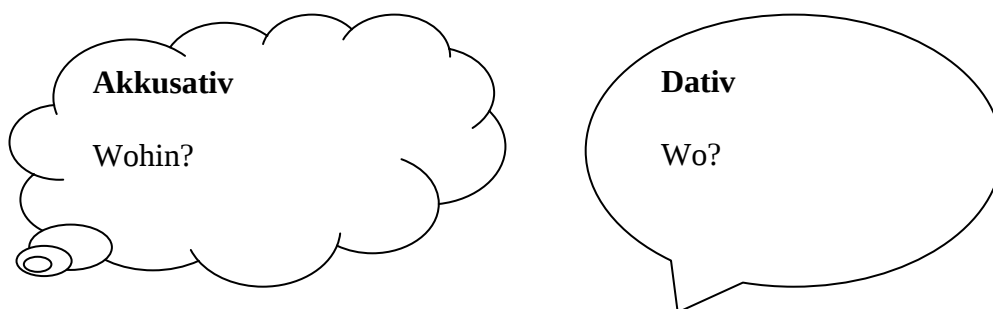
Ich habe Kopfschmerzen.

Ich habe Zahnschmerzen.

Lektion 5: Unterwegs!

- **Wechselpräpositionen + Akkusativ + Dativ**

ÜBUNG 1: Beantworten Sie die Fragen mit den richtigen Wechselpräpositionen! Sie sind frei.

1. Wohin geht die Sekretärin?
2. Wohin geht der Arzt?.....
3. Wohin gehen Sie?
4. Wohin gehen die Leute?
5. Wohin geht der Apotheker?
6. Wo steht die Vase?
7. Wohin stellt sie den Wagen?
8. Wann beginnt der Sommerkurs?.....
9. Wo hat die Lampe gehangen?
10. Wo sitzen Sie?

- **Demonstrativpronomen**

ÜBUNG 1: Übersetzen Sie die Sätze aus dem Türkischen ins Deutsche!

1. Bu bayan adı nedir?
2. Bu otelde kaç kişi kalıyor?
3. Üniversite buradan çok uzakta mıdır?
4. Bu insanları tanıyor musun?
5. Böyle bir fotoğraf makinesi pahalıdır.

- **Lokaleadverbien**

ÜBUNG 1: Übersetzen Sie die Sätze aus dem Türkischen ins Deutsche!

- (Bayan) O yukarıdan geldi.
- (Bay) O aşağıdan geldi.
- Bayan Fischer orada mı?
- Dışarısı çok soğuk.
- Burası çok sıcak.

- **Zusammengezogene Präpositionen zum-zur, beim, ins, im**

ÜBUNG 1: Wie können wir Präpositionen schreiben!

Zu der:

Zu dem:

In das:

In dem:

KAYNAKÇA

Başaran, Bora, *Lehrbuchanalyse 'Hallo Freunde!' Im Bereich Deutsch Als Zweite Sprache An Den Türkischen Primarschulen (Am Beispiel Der Lehrenden Und Des Curriculums)*, (Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2002.

Breitung, Hortst ve Kirsch, Dieter, *Nürnberger Empfehlungen zum frühen Fremdsprachenlernen. Oder: Wie man einen Weg zu einer Didaktik und Methodik frühen Fremdsprachenlernens finden kann*, Köln: Dürr+Kessler, 1996.

Cangil, Erişkon, Binnur, “Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretmenlerinin Yetiştiriminde Türkçe Derslerinin Önemi ve İşlevi” In: *Neue Tendenzen und Zukunftsperspektiven der deutschen Sprache und der Germanistik in der Türkei, Tagungsbeiträge des VIII. Türkischen Germanistikkongress* Yay. Haz. Çakır, Öztürk, Yıldız, Shaker Yayınevi, Aachen 2003.

Çelikkaya, Şerife, “Ortaöğretim Öğrencilerinin İkinci Yabancı Dil Almanca Dersine Yönelik Tutumları”, *Middle Eastern & African Journal of Educational Research*, Sayı 5, 2013.

Demirel, Özcan, “Türkçe Ders Kitaplarını Değerlendirme Ölçeği”, *Anadolu Üniversitesi Yayınları* No: 1066, Açıköğretim Fakültesi yayınları No: 587, 1998, s. 150-152.

Demirel, Özcan, *Yabancı Dil Öğretimi- İlkeler, Yöntemler, Teknikler*, Usem Yayınları, 2. Baskı, Şafak Matbaası, Ankara, 1990.

Engel, Ulrich, *Mannheimer Gutachten zu ausgewählten Lehrwerken, Deutsch als Fremdsprache, Erstellt im Auftrag des Auswärtigen Amtes der Bundesrepublik Deutschland von der Kommission für Lehrwerke DaF*, Heidelberg: Groos, 1979.

Freeman, Diana, Larsen, “From Unity to Diversity: Twenty-Five Years of Language-Teaching Methodology”, *Reflections*, No. 2, 2012.

Funk, Hermann ve Koenig, Michael, *Grammatik lehren und lernen Fernstudieneinheit 1*, Langenscheidt Yayınları, Goethe Enstitüsü München, 1991.

Genç, Ayten ve Ünver, Şerife, “Türkiye’de Geçmişten Günümüze Almanca Öğretimi İçin Yazılan Ders Kitaplarındaki Metinlerin İncelenmesi”, *Eğitim Ve Bilim Dergisi*, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Cilt 37, Sayı: 163, 2012.

Genç, Ayten, *Geçmişten Günümüze Yerel Almanca Ders Kitaplarının İncelenmesi*, Hacettepe Yayınları, Ankara, 2010.

Genç, Ayten, “Türkiye’de Geçmişten Günümüze Yerel Almanca Ders Kitaplarında Görsel Düzen”, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Ankara, 27, 2004, s. 106-116.

Genç, Ayten, *Türkiye’de Geçmişten Günümüze Almanca Öğretimi*, Seçkin Yayınları, Ankara, 2003, s. 224.

Genç, Ayten, “İlk- ve Ortaöğretim Okullarında Almanca Öğretim Programları”, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 2003, s. 186-195.

Genç, Ayten, “Geçmişten Bugüne Türkiye’de Almanca Ders Kitapları”, *Çukurova Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (24), 2003, s. 1-8.

Genç, Ayten, “Yabancı Dil Ders Kitabı Seçimi”, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, Ankara, 2002, s.74-81.

Güler, Gülten, “Avrupa Konseyi Ortak Dil Kriterleri Çerçeve Programı ve Türkiye’de Yabancı Dil Öğretim Süreçleri”, *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 6, Sayı 1, Haziran, 2005.

Gündoğdu, Mehmet, “Almanca Öğretiminde Öğretici Etkinlikleri”, Mersin Üniversitesi, *Toplumbilimleri ve Güzel Sanatlar Dergisi*, 1997, s. 117-122.

Hatipoğlu, Sevinç ve Deregözü, Aysel, “Selbständigkeit als Schlüsselkompetenz: Autonomes Lernen durch DaF-Lehrwerke?”, *Migration und kulturelle Diversität*, Editör: Metin Toprak, İmran Karabağ, Peter Lang Yayını, 2015, s. 143-152.

İlkhan, İbrahim, “Programlı Yabancı Dil Öğretiminde Ders Kitapları- Ölçme ve Değerlendirme”, *Hacettepe Üniversitesi Dergisi*, Hüseyin Salihoğlu (Yay.), Almanca Öğretmenlerinin Yetiştirilmesinde Hedefler ve Beklentiler, Uluslararası Sempozyumu, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 1997, s. 99-105.

Kalkan, Cemile, Kübra, “Deutsch Ist Spitze” Adlı Almanca Ders Kitabında Ülkebilgisi Öğelerinin İncelenmesi”, *Dicle Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi*, 2012.

Karabulut, Erdem, *Almanca Dilbilgisi ve Sınav Rehberi*, 6. Baskı, Özbaran Ofset Matbaacılık, Ankara, 2013.

Kerman, Oya, Barçın, Kerim ve Selimoğlu, Barbara, *Lern mit uns 4 Deutsch*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1997.

Kırmızı, Bülent, “Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Almanca Dersinin Öğretimine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi”, *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 29, 2010, s. 197-210.

Kırmızı, Bülent, “Anadolu Liselerindeki Almanca Dersinde Yer Alan Dil Bilgisi Konularının Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar”, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 26, 2009, s. 42-53.

Krumm, Hans, Jürgen, *Stockholmer Kriterienkatalog, Zur Analyse, Begutachtung und Entwicklung von Lehrwerken für den fremdsprachlichen Deutschunterricht*, Berlin: Langenscheidt, 1994, s. 100-105.

Kuzu, Türkan, “Yabancı Dil Öğretiminde Okuma- Yazma Becerisinin Kazandırılması”, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, 1999.

Maden, Sakarya, Sevinç, “Anforderungen an ein Lehrwerk für Deutsch als Tertiärsprache in der Türkei”, *Zeitschrift für Interkulturellen Fremdsprachenunterricht*, 10 (2), 2005, s. 13.

Maden, Sakarya, Sevinç, “Avrupa Yabancı Dil Eğitim Politikaları Işığında “Geni@l” Ders Kitabına Bir Bakış”, *Trakya Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, Cilt 3, No 1, Ocak, Edirne: Trakya Üniversitesi Matbaası, 2003, s. 25-36.

Maden, Sakarya, Sevinç, “Avrupa Yolunda Türkiye’de Almanca Öğretiminde Ders Kitabı Tartışması”, *TÖMER Dil Dergisi*, Sayı:121, Temmuz Ağustos, Ankara: Ankara Üniversitesi Basım Evi, 2003, s. 75-82.

Maijala, Minna, “Was ein Lehrwerk können muss – Thesen und Empfehlungen zu Potenzialen und Grenzen des Lehrwerks im Unterricht Deutsch als Fremdsprache”, *Informationen Deutsch als Fremdsprache*, No 6, 34, Kasım, 2007.

Neuner, Gerhard, “Grundlagen und Prozesse der Curriculumentwicklung in der Ausbildung ausländischer Deutschlehrereine Anmerkungen”, *Reformdiskussion*

und curriculare Entwicklung in der Germanistik Internationale Germanistentagung, Kassel, 1995, s. 85-97.

Ozil, Şeyda, “Almanca Öğretiminde Dilbilgisi”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, Ulusal Eğitim Sempozyumu, (Sözlü Bildiri), 1990.

Peşkirin, Hilmi, Torkak, Meliha, Komisyon, *Wir lernen Deutsch*, 18. Baskı. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1988.

Polat, Tülin, “Günümüz Koşullarında Almanca Öğretiminin İşlevi ve Aday Öğreticilerin Yetiştirimi”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınlarından: Alman Dili ve Edebiyatı Dergisi IX*, İstanbul, 1995, s. 191-199.

Polat, Tülin, “*Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretiminde Yöntem Sorunu*”, (İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi), No: 1161, 1986.

Sakarya, Sevinç, “*“Deutsch Aktiv I”, “Deutsch Aktiv IA, IB” Ders Kitaplarının Çözümlemesi, Karşılaştırılması ve Değerlendirilmesi*”, (İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1989, s. 133.

Soner, Oya, “Türkiye’de Yabancı Dil Eğitiminin Dünü Bugünü”, Haziran, 2007, s. 397-404.

Šturalová, Jiřina, “Lehrwerkanalyse. Heute Haben Wir Deutsch 1”, Çek Cumhuriyeti, Masaryk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Doktora Tezi, 2008.

Şimşek, Rasim, *Lise Türk Dili Ve Edebiyatı Türk Dili 2*, Şimşek Yayınları, Kaya Matbaacılık, İstanbul, 1998.

Şimşek, Rasim, *Lise Türk Dili Ve Edebiyatı Türk Dili 3*, Şimşek Yayınları, Kaya Matbaacılık, İstanbul, 1998.

Tapan, Nilüfer, “Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretiminde Kültür Bağlamının Değerlendirilmesi”, *Alman Dili Edebiyatı Dergisi*, Sayı VIII, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Basımevi, 1990, s. 55-68.

Tapan, Nilüfer, “Ortaöğretim Almanca Ders Kitaplarına Çözümleyici ve Değerlendirici Bir Yaklaşım”, (İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1986.

T.C. MEB, 9.05.2012 tarih ve 2012/20 numaralı “12 Yıllık Zorunlu Eğitime Yönelik Uygulamalar” adlı Genelge, 2012.

T.C. MEB, Lise Almanca 1 Ders Öğretim Programı, İstanbul: Milli eğitim Basım Evi, 1997.

T.C. MEB, Tebliğler Dergisi, 1747, 1973, s.259-261.

T.C. Maarif Vekaleti, Almanca Ders Kitapları Öğretim Klavuzu 1, İstanbul: Maarif Matbaası, 1939.

Varga, Éva, “Fremdsprachen lernen- aber aus welchem Lehrwerk? Aspekte zur Lehrwerkauswahl”, *Germanistische Studien VI*, 2007, s. 255-261.

Yıldırım, Çiğdem, “Yabancı Dil Öğretiminde Yeni Akımlar”, *Türk Dili*, 51, (413), 1986, s. 384-396.

Çözümlenen ve Değerlendirilen Kitapların Listesi

Glause, Heide, Göznek, Sema, Kalkan Özoğluöz, Meryem, Öz, Veli, Pıtraklı, Oya ve Spangenberg Elfriede, *Deutsch Ist Spitze Almanca A 1. 1. Ders Kitabı*, Kelebek Matbaacılık, İstanbul, 2010.

Glause, Heide, Göznek, Sema, Kalkan Özoğluöz, Meryem, Öz, Veli, Pıtraklı, Oya ve Spangenberg Elfriede, *Deutsch Ist Spitze Almanca A 1. 1. Alıştırma Kitabı*, Kelebek Matbaacılık, İstanbul, 2010.

Glause, Heide, Göznek, Sema, Kalkan Özoğluöz, Meryem, Öz, Veli, Pıtraklı, Oya ve Spangenberg Elfriede, *Deutsch Ist Spitze Almanca A 1. 1. Öğretmen Kılavuz Kitabı*, Kelebek Matbaacılık, İstanbul, 2010.

Glause, Heide, Göznek, Sema, Kalkan Özoğluöz, Meryem, Öz, Veli, Pıtraklı, Oya ve Spangenberg Elfriede, *Deutsch Ist Spitze Almanca A 1. 2. Öğretmen Kılavuz Kitabı*, Kelebek Matbaacılık, İstanbul, 2011.

Gürmen, Besim, Köprülü, Cemal, Kopf, Möller, Stern ve Steuerwald, *Almanca Ders Kitabı 3*, İstanbul Maarif Matbaası, 1957.

Gürmen, Besim, Köprülü, Cemal, Kopf, Möller, Stern ve Steuerwald, *Almanca Ders Kitabı 4*, İstanbul Maarif Matbaası, 1956.

Gürmen, Besim, Köprülü, Cemal, Kopf, Möller, Stern ve Steuerwald, *Almanca Ders Kitabı 5*, İstanbul Maarif Matbaası, 1954.

Gürmen, Besim & Köprülü, Cemal, Kopf, Möller, Stern ve Steuerwald, *Almanca Ders Kitabı 2*, İstanbul Maarif Matbaası, 1939.

Gürmen, Besim, Köprülü, Cemal, Kopf, Möller, Stern ve Steuerwald, *Almanca Ders Kitabı 1*, İstanbul Maarif Matbaası, 1939.

Komisyon, *Deutsch Ist Spitze Almanca A 1. 2. Ders Kitabı*, Apa Uniprint Basım San. Ve Tic. A.Ş., İstanbul, 2011.

Komisyon, *Deutsch Ist Spitze Almanca A 1. 2. Alıştırma Kitabı*, Apa Uniprint Basım San. Ve Tic. A.Ş., İstanbul, 2011.

Çözümlenen ve Değerlendirilen İnternet Ortamında Ek Materyaller Listesi

Deutsch Ist Spitze! Almanca Ders Kitabının Cd'si:
<http://ogm.meb.gov.tr/ybdil ses.asp>

<http://www.juma.de>

EKLER

EK-1: Mannheimer Gutachten Kitap İnceleme Kriterleri (Bkz. Engel, 1979)

Lehrwerkorganisation und -aufbau

- Besteht das Lehrwerk aus verschiedenen Teilen?
- Gibt es ein Lehrerhandbuch?
- Ist die Orientierung im Lehrwerk einfach möglich (Register, Verwendung von Symbolen, Farben oder Zahlen für verschiedene Lektionsteile, etc.)
Bietet das Lehrwerk umfassende Hilfsmittel wie Vokabelverzeichnisse, Grammatikindex, Schriftzeichenindex, CD/DVD?
- Sind die Informationen in den Verzeichnissen für die Lernenden komfortabel und hilfreich?
- Folgt der innere Aufbau der Lektionen einem klaren Schema?

Texte und Inhalte

- Gibt es neue Konzepte in der Vermittlung des Türkischen im Lehrwerk?
- Sind die Inhalte authentisch und für die Schüler relevant, aktuell und interessant?
- Ist das Lehrwerk alters- und zielgruppengerecht auch in punkto Layout und Illustration?
- Ist das Lehrwerk motivierend? (Gibt es Angebote zum spielerischen, kreativen Umgang mit der Sprache etc.?)
- Bietet das Lehrwerk Variationen zwischen didaktisierten und (ggf. einfachen) authentischen Texten?
- Werden in Hör- und Lesetexten verschiedene Textformen angeboten?
- Vermittelt das Lehrwerk auch landeskundliche Informationen (auf Deutsch)?

Wortschatz

- Wie viele Vokabeln/Schriftzeichen werden pro Lektion eingeführt?
- Wird zwischen mündlichem und schriftsprachlichem Wortschatz unterschieden?
- Wird zwischen aktivem und passivem Wortschatz unterschieden?
- Wird das Gelernte in neuen Zusammenhängen wiederholt?
- Gibt es fakultative Wortfelder?

Grammatik

- Werden grammatische Strukturen mit bekannter Terminologie eingeführt? Ist das Vokabular der Beispielsätze bekannt?
- Sind die Beispielsätze auch verfügbar? Werden die Beispielsätze übersetzt? Gibt es ggf. Wort-für-Wort-Übersetzungen zur Verdeutlichung der Struktur?
- Wird auf die Besonderheiten der Grammatik kontrastiv zum Deutschen eingegangen?
Gibt es entsprechende Übungen?
- Wie wird die Grammatik eingeführt bzw. erklärt (sprachstrukturell vs. funktional)?
- Verstehen die Schüler mit Türkisch als Muttersprache diese Art der Darstellung? Reicht die Darstellung aus oder ist eine zusätzliche Grammatik erforderlich?
- Gibt es idiomatische Alternativen bei Sprechsituationen?

EK-2: Özcan Demirel'in Türkçe Ders Kitaplarını Değerlendirme Ölçeği (Bkz. Demirel, Ö. 1998, s. 150)

I. GENEL GÖRÜNÜM

1. Kitap

a) Ders kitabımı?

b) Yardımcı ders kitabımı?

c) Kaynak kitabımı?

2. Kitabın öğretmen kılavuzu var mı?

a) Öğretmen kılavuzu kitabı öğretmene yardımcı materyal kullanımı konusunda yeterli açıklamada bulunuyor mu?

b) Öğretmene yöntem ve tekniklerin kullanımı konusunda yeterli bilgi veriyor mu?

c) Kitapta geçen alıştırmaların cevaplarına yer veriliyor mu?

3. a) Test ve alıştırmalar kitabı var mı?

b) Test ve alıştırmalar için cevap anahtarı var mı?

4. Dilbilgisi kitabı var mı?

5. Bu kitapları destekleyecek yardımcı araç-gereç (film, film şeridi, video kaseti, diya, ses bandı vs.) takımı mevcut mu?

II. FİZİKSEL GÖRÜNÜM

6. Kapak

a) Renkli mi?

b) Albenisi var mı?

c) Kartondan mı?

d) Lüks kartondan mı?

7. Ebatları;

a) Küçük mü? (13x17)

b) Normal mi? (16x24)

c) Büyük mü? (19x27)

8. Forma Hacmi;

a) Sınıf düzeyine uygun mu?

b) Formalar dikişli mi?

9. Punto büyüklüğü ve harf özelliği sınıf seviyesine uygun mu? (Birinci sınıflar 12-14; ikinci ve üçüncü sınıflar 10-12; dördüncü sınıflar 10 punto.)

10. İç düzen

a) Ciltli mi?

b) Birinci hamur mu?

Resimler

c) Metin içeriğine uygun mu?

d) Öğrenci seviyesine uygun mu?

e) Resimlerin altında gerekli açıklamalar var mı?

III. İÇERİK

11. Atatürk İnkılap ve İlkelerini kavratan ve benimseten metinlerin konmasına özen gösterilmiş mi?

12. İlköğretim okulları Türkçe Eğitim Programında belirtilen hedeflerle tutarlı olarak hazırlanmış mı?

13. Konular bir önceki sınıf programını tamamlayıcı, bir sonrakine hazırlayıcı mı?

14. Konular gelecekteki yaşama hazırlayıcı mı?

15. Metinler öğrencilerin yaş ve sınıf düzeyine uygun mu?

16. Metinler sanat değeri taşıyan ve öğrencileri okumaya özendirici nitelikte mi?

17. Metinler öğrencilerin ilgilerine ve sosyal yaşamlarına uygun mu?

18. Metinler ünitelerle ilişkili mi?

19. Metinler ünitelerle ilgili sıraya konmuş mu?

20. Metinler anlaşılır bir üslupla yazılmış mı?

21. Metinlerin seçiminde çağdaş Türk yazar ve ozanlarının eserlerine yer verilmiş mi?

22. Metin sayısı yıllık ders saatiyle orantılı mı?

23. Kitabın sonunda sözlük var mı?

24. Kitabın sonunda kaynakça var mı?

25. Dilbilgisi konuları programındaki sıraya alınmış mı?

IV. KELİME VE CÜMLE YAPISI

26. Açık ve sade olarak yaşayan bir dilde yazılmış mı?
27. Cümleler sınıf düzeylerine uygun uzunlukta mı?
28. Olduğu gibi yazılması gereken yabancı kelimelerin Türkçe okunuşları yanında gösterilmiş mi?
29. Cümle yapısı öğrencinin seviyesine uygun mu?
30. Cümleler basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene, somuttan soyuta doğru sıralanıyor mu?
31. Yazım kurallarına uygun mu?
32. Metinler dilbilgisi konularını işleyici nitelikte mi?
33. Dilbilgisi yapıları sistematik olarak değişik üniteler içinde tekrar ediliyor mu?

V. ALIŞTIRMA VE DEĞERLENDİRME

34. Her okuma parçası sonunda dört temel dil becerisini geliştirici alıştırmalara yer verilmiş mi?
35. Yazılı alıştırmalara, sözlü alıştırmalardan daha çok yer verilmiş mi?
36. Türkçeyi doğru ve akıcı kullanabilmek için yeterli alıştırmalara yer verilmiş mi?
37. Alıştırmalar sınıf düzeyine göre mi?
38. Araştırma ve inceleme yapmaya yönelik soru, ödev vb. çalışmalar düzenlenmiş mi?
39. Edinilen beceri ve kazanılan davranışları ölçmeye yarayan sorulara yer verilmiş mi?
40. Ölçme araçlarına (eşleştirme-kısa cevaplı sorular) yer verilmiş mi?
41. Ünite sonlarında çoktan seçmeli testlere yer verilmiş mi?
42. Test maddeleri ölçme tekniklerine uygun olarak hazırlanmış mı?

EK-3 Örnek 63: Finde die Wörter!

1A

5. Finde die Wörter!

LHOLA	Hallo
HGCIßDÜR	
TGTUENAG	
DGABNETNUE	
NTEMOGURGNE	
ESRUVS	

6. Ergänze die Dialoge!

☐ auch ☐ Danke ☐ Ihnen ☐ geht es ☐ Hallo ☐ freut mich ☐ steht's

a) ♦ Guten Morgen, Frau Müller! Wie geht es *Ihnen*?
 ♦, es geht mir gut. Und wie dir?
 ♦ Danke, es geht mir gut.
 ♦ Prima! Das

b) ♦ Hallo, Tim! Wie geht's, wie?
 ♦, Anna! Danke, na ja, es geht so.

7. Was passt? Ordne zu!

a) *Hallo, wie geht's dir?*

b) Wie geht's, wie steht's?

c) Danke, es geht mir auch gut.

d) Guten Tag, Frau Müller.....

1) Wie geht es Ihnen?

2) *Danke, es geht mir gut.*

3) Danke, na ja, es geht so!

4) Prima, das freut mich.

8. Was sagst du?

Guten!

.....

.....

.....

11

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 11.

EK-4 Örnek 64: Ergänze die Buchstaben!

1B

3. Ergänze die Buchstaben!

Danke, für di□ auch. ♦ T□üs, mach's gut. ♦ W□ geht es Ihnen?
 ♦ Ausgez□chnet. ♦ Schönes Wo□enende. ♦ □önes Wochenende. ♦ Danke,
 gl□chfalls. ♦ □laf gut. ♦ Auf W□dersehen. ♦ Ausgezei□net.
 ♦ Einen □önen Tag noch. ♦ Bis glei□. ♦ Tschüs, ma□'s gut.
 ♦ Gute Na□t. ♦ Bis gl□ch.

ch	sch	ie	ei
Danke, für di□ auch.	Tschüs	Wie	Schön

4. Was sagen die Personen zu Anna? Schreib!

A: Auf Wiedersehen, Anna!	A: Tschüs, bis bald.
B:	A: Ausgezeichnet! Und Ihnen?
C:	A: Danke gut. Und dir?
D:	A: Schlaf auch gut!
E: <u>e</u>	A: Danke ebenfalls!
F:	A: Ach, guten Abend, Frau Schiller.
G:	A: Einen schönen Tag noch.

5. Welches Wort passt nicht? Unterstreiche!

a) Wie – geht – es – er – dir?
 b) Danke – gut – und – tschüs – dir?
 c) Tschüs – und – einen – schönen – Tag – Nacht – noch!
 d) Danke – für – dich – auch – Hallo!
 e) Guten – Nacht – Tag – wie – geht – es – dir?

13

Kaynak: Glaue, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 13.

EK-5 Örnek 65: Schreib zwei Dialoge!

1C

9. Schreib zwei Dialoge!

a) Guten Tag! Ich heiße Martin. Und wer bist du? Hallo! Ich bin Katja. Wie geht es dir? Danke. Es geht mir gut und dir? Dankemir geht es auch gut. Auf Wiedersehen! Katja: Tschüs! Martin: Bis bald!

◆
 ◆
 ◆
 ◆
 ◆
 ◆

b) Guten Morgen! Frau Müller, wie geht es Ihnen? Hallo! Anna. Danke. Es geht mir gut und dir? Naja, es geht so. Ein schöner Tag noch! Frau Müller: Danke! Gleichfalls! Mach's gut! Anna:

◆
 ◆
 ◆
 ◆

17

Kaynak: Glause, Gözdek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 17.

EK-6 Örnek 66: Ordne die Sätze!

1D

4. Ordne die Sätze!

a) bin/ Hallo/ Paul/ ich
 b) Name/ Bettina/ ist/ Mein
 c) 15 Jahre/ Ich/ alt/ bin
 d) wohne/ Ich/ Hamburg/ in
 e) ist/ Er/ 14 Jahre/ alt
 f) Name/ dein/ Wie/ ist
 g) wohnt/ sie/ Wo

Hallo, ich bin Paul.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Ergänze!

Person	sein	heißen	kommen	wohnen	sprechen	buchstabieren
1 ich	bin					
2 du		heißt				
3 er/sie/es			kommt			
wir				wohnen		
ihr					sprecht	
sie/Sie						buchstabieren

6. Ergänze: er/sie/ich

a) Das ist Bettina. ist 15 Jahre alt.
 b) Mein Name ist Karl. komme aus Frankfurt.
 c) Tanja kommt aus Weimar. wohnt in Nürnberg.
 d) Das ist Paul. ist 14 Jahre alt.
 e) Mein Name ist Can. wohne in Bremerhaven.

19

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 19.

EK-7 Örnek 67: Lektion 1: Das sind wir!

Lektion 1: Das sind wir!

Hallo, wie geht es dir?

1. Was hörst du? Kreuz an!

a) ☐ Guten Tag!	☐ Grüß dich!	☐ Hallo Anna!
b) ☐ Servus!	☐ Grüß Gott!	☐ Prima! Das freut mich.
c) ☐ Guten Morgen!	☐ Wie geht es dir?	☐ Wie geht's, wie steht's?
d) ☐ Wie geht es Ihnen?	☐ Guten Abend!	☐ Danke, es geht mir gut.

2. Hör zu und sprich nach!

Guten Morgen!	Wie geht's, wie steht's?
Wie geht es Ihnen?	Grüß dich!
Danke, es geht mir gut.	Prima! Das freut mich.
Wie geht es dir?	Danke, na ja, es geht so!
Servus!	Danke, es geht mir auch sehr gut.

3. Ergänze die Buchstaben!

- ◆ Guten Morgen, wie geht es dir?
- ◆ H__lo Anna! Danke, es g__ht mir gut. Und w__ geht es dir?
- ◆ Danke, mir geht es au__ gut!
- ◆ Pr__ma! Das fr__ut mich.

4. Ergänze die Dialoge!

Guten Tag, Anna!
Wie geht es dir?

Hallo, Max!
Danke, es geht gut.
Und wie geht es dir?

Danke, es geht mir auch gut.

Prima! Das freut mich.

EK-8 Örnek 68: Finde die Wörter!

1A

5. Finde die Wörter!

LHOLA	Hallo
HGCIßDÜR	
TGTUENAG	
DGABNETNUE	
NTEMOGURGNE	
ESRUVS	

6. Ergänze die Dialoge!

☐ auch ☐ Danke ☐ Ihnen ☐ geht es ☐ Hallo ☐ freut mich ☐ steht's

a) ♦ Guten Morgen, Frau Müller! Wie geht es *Ihnen*?
 ♦, es geht mir gut. Und wie dir?
 ♦ Danke, es geht mir gut.
 ♦ Prima! Das
 b) ♦ Hallo, Tim! Wie geht's, wie?
 ♦, Anna! Danke, na ja, es geht so.

7. Was passt? Ordne zu!

a) <i>Hallo, wie geht's dir?</i> b) Wie geht's, wie steht's? c) Danke, es geht mir auch gut. d) Guten Tag, Frau Müller.....	1) Wie geht es Ihnen? 2) <i>Danke, es geht mir gut.</i> 3) Danke, na ja, es geht so! 4) Prima, das freut mich.
---	--

8. Was sagst du?

			
Guten!			

11

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 11.

EK-9 Örnek 69: Tschüs, bis bald!

18

Tschüs, bis bald!

1. Hör zu und sprich nach!

Auf Wiedersehen, Lena.	Danke, für dich auch!	Danke, tschüs!
Tschüs, bis bald!	Bis später!	Bis gleich!
Einen schönen Tag noch!	Schönes Wochenende!	Mach's gut!

2. Ergänze die Dialoge!

◆ Guten Morgen!

◆ Hallo, Max. Wie geht es dir?

◆ D _____

◆ Prima! _____

◆ A _____ W _____, Max.

◆ Tschüs! _____!

◆ Danke, für dich _____.

◆ Guten A _____, Frau Müller. Wie geht es I _____?

◆ G _____ Abend, Anna. Danke, es _____ mir gut und dir?

◆ Danke, _____ geht _____ auch gut.

◆ Auf W _____, Frau Müller.

◆ T _____, Anna.

◆ G _____ N _____, Anna. Schlaf _____!

◆ _____ e _____ t, Mama! S _____ auch _____!

12

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 12.

EK-10 Örnek 70: Ergänze die Buchstaben!

1B

3. Ergänze die Buchstaben!

Danke, für di□ auch. ♦ T□üs, mach's gut. ♦ W□ geht es Ihnen?
 ♦ Ausgez□chnet. ♦ Schönes Wo□enende. ♦ □önes Wochenende. ♦ Danke,
 gl□chfalls. ♦ □laf gut. ♦ Auf W□dersehen. ♦ Ausgezei□net.
 ♦ Einen □önen Tag noch. ♦ Bis glei□. ♦ Tschüs, ma□'s gut.
 ♦ Gute Na□t. ♦ Bis g□ch.

ch	sch	ie	ei
Danke, für di□ auch.	Tschüs	Wie	Schönen Tag

4. Was sagen die Personen zu Anna? Schreib!

A: Auf Wiedersehen, Anna!	A: Tschüs, bis bald.
B:	A: Ausgezeichnet! Und Ihnen?
C:	A: Danke gut. Und dir?
D:	A: Schlaf auch gut!
E:e.....	A: Danke ebenfalls!
F:geht es dir?	A: Ach, guten Abend, Frau Schiller.
G:	A: Einen schönen Tag noch.

5. Welches Wort passt nicht? Unterstreiche!

a) Wie – geht – es – er – dir?
 b) Danke – gut – und – tschüs – dir?
 c) Tschüs – und – einen –schönen – Tag – Nacht – noch!
 d) Danke – für – dich – auch – Hallo!
 e) Guten – Nacht – Tag – wie – geht – es – dir?

13

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 13.

EK-11 Örnek 71: Finde die Wörter!

1B

6. Finde die Wörter!

RIBESMGNO	BIS MORGEN
WHUIEDRASEFENE	
AGUCSEZENIHET	
STÜCSH	
ÖNCHONEWSCHESDENE	
LEALUEGST	
RISÄSPBTE	

7. Hör zu und ergänze!

Auf	Bis	Gute
Einen	Schönes	Prima! Das
Tschüs!	Danke	Schlaf
Aus.....		

8. Was passt wo? Schreib!

Tschüs - Hallo - Bis später - Guten Morgen - Bis dann - Guten Tag - Bis gleich - Guten Tag, Frau Meyer - Bis bald - Hallo - Bis morgen - Hallo, Laura - Tschüs und einen schönen Tag noch - Auf Wiedersehen - Guten Abend - Mach's gut - Grüß dich - Tschüs, mach's gut - Grüß Gott - Gute Nacht - Grüßt euch

Hallo

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tschüs

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14

EK-12 Örnek 72: Wir stellen uns vor!

1C

Wir stellen uns vor!

1. Hör zu und ergänze!

◆ Hallo, ich Martin. Wie ist dein? ◆ Ich bin Marta. Ich bin 14 Jahre alt. alt bist du? ◆ Ich bin Jan. bin 15 Jahre alt.	◆ Guten Tag! Name ist Tim. ◆ Ich heiße Katja. Ich bin 14 Jahre alt. Und? ◆ Guten! Ich heiße Angelika Müller. Wie Sie?
--	--

2. Hör zu und sprich nach!

Wie heißt du?	Wie ist dein Name?	Wer bist du?
Wie alt bist du?	Wie alt ist er?	Wie alt sind Sie?
Wie heißen Sie?	Wie ist Ihr Name?	Wer sind Sie?

3. Was passt? Kreuz an!

◆ Wie heißen Sie, bitte? ☐ Sie heißt Katja. ☒ Ich heiße Angelika. ◆ Wer ist sie? ☐ Ich bin Katja. ☐ Sie ist Marta.	◆ Wie alt bist du? ☐ Ich bin 14 Jahre alt. ☐ Er ist 14 Jahre alt. ◆ Wie ist dein Name? ☐ Mein Name ist Jan. ☐ Ich bin 14 Jahre alt.
---	---

4. Ordne zu und schreib!

a) Ich	sind Sie?	Ich bin Marta.
b) Und wer	ist Jan.	
c) Wie heißen	ist Frau Müller.	
d) Das	bin Marta.	
e) Wie alt	Sie?	
f) Mein Name	bist du?	

15

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010,
 Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı, s. 15.

EK-13 Örnek 73: Schreib auf Deutsch!

1C

5. Schreib auf Deutsch!

English	Deutsch
Questions	Fragen
Who are you?	
What is your name?	
How old are you?	

6. Ergänze die richtigen Buchstaben!

- 'i' oder 'ie' : Wie dersehen, w__ , s__ben, b__st
- 's' oder 'ß' : du bi__t, du hei__t, begrü__en, Tschü__
- 'eu' oder 'ei' : fr__t mich, h__ßt du, n__n, s__n
- 'au' oder 'a' : __ch gut, D__nke
- 'sch' oder 'ch' : di__, i__, au__, __laf gut!, T__üs

7. Bilde Sätze!

a) dir/ es/ wie/ geht/ Hallo/?	Hallo, wie geht es dir?
b) auch/ Danke/ geht/ mir/ es/ gut/.	
c) Gute/alles/ Auf Wiedersehen/ .	
d) für/ Danke/auch/ dich/ .	
e) Tim/ Name/ist/ Mein/ .	
f) dein/ Name/ Wie/ ist/ ?	
g) alt/ bist/ du/ Wie/ ?	
h) 14/ alt/ bin/ Jahre/ Ich/ .	

8. Schreib die Zahlen in Worten!

0 null	12	9
7	3	15
14	11	6
8	4	19
20	17	2
16	18	10

16

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 16.

EK-14 Örnek 74: Schreib zwei Dialoge!

1C

9. Schreib zwei Dialoge!

a) Guten Tag! Ich heiße Martin. Und wer bist du? Hallo! Ich bin Katja. Wie geht es dir? Danke, es geht mir gut und dir? Dankemir geht es auch gut. Auf Wiedersehen! Katja: Tschüs! Martin: Bis bald!

◆
 ◆
 ◆
 ◆
 ◆
 ◆

b) Guten Morgen! Frau Müller, wie geht es Ihnen? Hallo! Anna. Danke, es geht mir gut und dir? Na ja, es geht so. Ein schöner Tag noch! Frau Müller: Danke! Gleichfalls! Mach's gut! Anna!

◆
 ◆
 ◆
 ◆

17

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 17.

EK-15 Örnek 75: Wo wohnst du?

10

Wo wohnst du?

1. Hör zu und ergänze!

Hallo, ich Paul.
Ich wohne Hamburg.

..... Adresse ist:
Rosenstraße 12
22415
Telefon..... : 040-654901

2. Hör zu und schreibe! Wer wohnt wo?

Paul: Can:
Bettina: Karl:
Tanja: Und wo wohnst du?
.....

3. Zahlenrätsel

20	2	A	2	3
		3	D	R
14	1	R		
		1	E	
		6	S	
		7	S	
		9	E	

18

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özogluöz, Öz, Pitraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 18.

EK-16 Örnek 76: Ordne die Sätze!

1D

4. Ordne die Sätze!

a) bin/ Hallo/ Paul/ ich Hallo, ich bin Paul.

b) Name/ Bettina/ ist/ Mein

c) 15 Jahre/ Ich/ alt/ bin

d) wohne/ Ich/ Hamburg/ in

e) ist/ Er/ 14 Jahre/ alt

f) Name/ dein/ Wie/ ist

g) wohnt/ sie/ Wo

5. Ergänze!

Person	sein	heißen	kommen	wohnen	sprechen	buchstabieren
1 ich	bin					
2 du		heißt				
3 er/sie/es			kommt			
wir				wohnen		
ihr					sprecht	
sie/Sie						buchstabieren

6. Ergänze: er/sie/ich

a) Das ist Bettina. ist 15 Jahre alt.

b) Mein Name ist Karl. komme aus Frankfurt.

c) Tanja kommt aus Weimar. wohnt in Nürnberg.

d) Das ist Paul. ist 14 Jahre alt.

e) Mein Name ist Can. wohne in Bremerhaven.

19

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 19.

EK-17 Örnek 77: Antworten auf die Fragen!

1D

7. Antworten auf die Fragen!

- 1) Paul ist 14 Jahre alt. Er wohnt in Hamburg.
- 2) Bettina ist 15 Jahre alt. Sie kommt aus Passau.
- 3) Tanja ist 16 Jahre alt. Sie wohnt in Nürnberg.
- 4) Can ist 14 Jahre alt. Er wohnt in Bremerhaven.
- 5) Karl ist 15 Jahre alt. Er kommt aus Düsseldorf.

- a) Wer wohnt in Hamburg? *Paul wohnt in Hamburg.*
- b) Wer ist 16 Jahre?
- c) kommt aus Nürnberg?
- d) wohnt Bremerhaven?
- e) aus?

8. Was passt? Unterstreiche!

a) Ich <u>kommt</u> aus Berlin	b) Er <u>heiße</u> Martin.	c) Du <u>bin</u> 14 Jahre alt.
<u>kommst</u>	<u>heißen</u>	<u>ist</u>
<u>komme</u>	<u>heißt</u>	<u>bist</u>
d) Wer <u>ist</u> du?	e) Woher <u>kommen</u> Sie?	f) Mein Name <u>sind</u> Can.
<u>bist</u>	<u>kommst</u>	<u>ist</u>
<u>sein</u>	<u>kommt</u>	<u>bist</u>

9. Rechne!

a) <u>4</u> - <u>3</u> + <u>9</u> - <u>7</u> + <u>6</u> - <u>5</u> + <u>8</u> = <u>12</u>
b) <u>20</u> - <u>12</u> + <u>5</u> + <u>1</u> - <u>6</u> + <u>10</u> = <u>18</u>
c) <u>4</u> + <u>9</u> - <u>10</u> + <u>14</u> - <u>1</u> - <u>18</u> = <u>6</u>

10. Hör zu und schreib die Telefonnummern!

438 56 12	658 32 74
.....	
0556 358 00 21	0508 671 45 98
.....	
219 65 81	0539 963 11 12
.....	

20

EK-18 Örnek 78: Wo wohnst du?

1D

1. Wo wohnst du?

Ich bin

Ich wohne

Meine Adresse ist:

.....

.....

.....

2. Hör zu und schreib die Namen!

Martin	Tim	Lukas	Tina	Jan	Marta
Can	Katja	Bettina	Paul	Lena	Anna
.....					

3. Diktire deinem Partner deine Telefonnummer!

Ich Katja. Ich bin vierzehn alt.

Ich wohne Eppendorf.

21

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 21.

EK-19 Örnek 79: Schreib die Wörter in der Singular- und Pluralform mit Artikel!

2B

2. Schreib die Wörter in der Singular- und Pluralform mit Artikel!

der Malkasten
das Mäppchen
das Heft
die Schere
der Spitzer
der Buntstift
das Wörterbuch
der Block
der Kuli
der Filzstift
der Radiergummi
der Füller
die Kreide
das Lineal
der Bleistift

↪ der Bleistift

→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→

↪ die Bleistifte

→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→
→

30

EK-20 Örnek 80: Finde Schulsachen! Ä= AE=, Ü= UE

2B

6. Finde Schulsachen! Ä= AE=, Ü= UE

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

32

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 32.

EK-21 Örnek 81: Was passt nicht? Unterstreiche!

28

7. Was passt nicht? Unterstreiche!

a) Deutsch : Wörterbuch - Bleistift - Heft - Pinsel - Buch

b) Mathematik : Lineal - Malkasten - Buch - Heft - Bleistift

c) Kunst : Malkasten - Wörterbuch - Pinsel - Buntstift - Filzstift

d) Biologie : Landkarte - Buch - Heft - Bleistift - Radiergummi

e) Englisch : Buch - Wörterbuch - Spitzer - Malkasten - Heft

f) Geschichte : Landkarte - Block - Buch - Schere - Bleistift

g) Chemie : Pinsel - Buch - Füller - Radiergummi - Heft

h) Erdkunde : Landkarte - Wörterbuch - Kuli - Buch - Heft

8. Ordne die Schulsachen nach dem Alphabet und schreib auch den Artikel.

◇Mäppchen ◇Heft ◇Bleistift ◇Block ◇Spitzer ◇Radiergummi
 ◇Buntstift ◇Lineal ◇Kreide ◇Schulsachen ◇Wörterbuch ◇Landkarte
 ◇Füller ◇Pinsel ◇Filzstift ◇Schultasche ◇Malkasten ◇Schere

← der Bleistift →

→

→

→

→

→

→

→

→

→

9. Was ist das? Schreib die Wörter!

a) ALINLE	LINEAL	f) UHBC	
b) DRIAUMGMREI		g) BWOETEURRHC	
c) RSIZPTE		h) PNHECAEMP	
d) LOBKC		i) LUIK	
e) THEF		j) TIFBNUSTT	

33

Kaynak: Glause, Gözcek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 33.

EK-22 Örnek 82: Lektion 3A: Meine Familie

Lektion 3A: Meine Familie

1. Hörübung.
 A) Hör zu und sprich nach!
 B) Schreib die Wörter auf!

1.	8.	15.
2.	9.	16.
3.	10.	17.
4.	11.	18.
5.	12.	19.
6.	13.	20.
7.	14.	21.

2. Was gehört zusammen?

die Eltern	:	<i>die Mutter</i>	und	
die Großeltern	:		und	
die Geschwister	:		und	
die Kinder	:		und	<i>der Sohn</i>

3. Ergänze die Dialoge!

a) ♦ Wer *bist* du?
 ♦ Ich *bin* Lena.

b) ♦ Hallo! Ich Lisa. Und wer bist du?
 ♦ Ich Hanna.

c) ♦ Wie du?
 ♦ Ich Johannes.

d) ♦ Guten Tag. Wer du denn?
 ♦ Ich Mark.

46

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 46.

EK-23 Örnek 83: Du hörst den Text zweimal. Schreib das passende Wort an die richtige Stelle!

3B

5. Du hörst den Text zweimal. Schreib das passende Wort an die richtige Stelle!

6. Schreib das Wort an die richtige Stelle!

☐ groß und schlank ☐ groß und dick ☐ klein und dick ☐ klein und schlank

a) b) c) d) klein und dick

52

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2010, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 1. Çalışma Kitabı*, s. 52.

EK-24 Örnek 84: Der Winter geht, der Frühling kommt!

3C

Der Winter geht, der Frühling kommt!

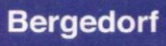
① Das Osterfeuer
 Viele Menschen in Österreich und Deutschland machen zu Ostern große Haufen aus Holz. Am Abend vor Ostern treffen sich die Leute auf einem Berg oder auf einem freien Feld. Dann machen sie ein großes Feuer. Das ist das Osterfeuer.
 Die Feuerwehr ist natürlich auch dabei. Es gibt Musik und etwas zu trinken, und auf dem Grill liegen Würstchen. Das Osterfeuer ist ein sehr, sehr alter Brauch. Das Feuer bringt Schutz für die Pflanzen, so haben früher die Menschen gedacht. Alles sollte gut wachsen und stark werden. Mit dem Feuer wollten die Menschen den Winter vertreiben. Heute ist das Osterfeuer ein schönes Fest: Die Leute begrüßen den Frühling und feiern fröhlich zusammen.

② Sprich mit deiner Partnerin / deinem Partner. Gibt es ähnliche Feste in der Türkei?

③ Herzlich willkommen beim Öjendorfer Osterfeuer 2009!

Was, wann, wo?
Anfahrt / Parken
Holzannahme Bilder

Veranstaltet von:

Unterstützt von:

JUH Billstedt
 ... und vielen weiteren ehrenamtlichen Helfern

Die Freiwillige Feuerwehr Öjendorf organisiert seit Jahren das Osterfeuer. Es ist eine Veranstaltung für Jung und Alt, Hamburger und nicht-Hamburger - alle sind herzlich willkommen!
 Schon zum siebten Mal machen wir das Osterfeuer im Öjendorfer Park. Es gibt dafür genug Platz am Südeingang Reinskamp. Die Veranstaltung beginnt am Ostersonntag um 16 Uhr mit einem Familienfest. Danach gibt es das Kinderosterfeuer.
 Das große Osterfeuer fängt ab ca. 19 Uhr an.
 Das genaue Programm können Sie unter Was, wann, wo? nachlesen. Essen und Trinken ist vorhanden, die gute Laune muss jeder selbst mitbringen!

④ Lies den Text durch und beantworte die folgenden Fragen:

- Wer macht das Osterfeuer?
- Für wen ist das Osterfeuer?
- Wo findet das Osterfeuer statt?
- Gibt es auch etwas für die Kinder?
- Wo findet man das genaue Programm?

⑤ Ausspracheübungen
 Hör gut zu und sprich nach: st - scht

Stiefel – Filzstift – Bleistift – Stuhl – kostet – ~~big~~ –
 Post – Stadt – Straße – stimmt – kannst – verstehe
 – Herbst – August – Stunde – Test – stellen – stark

Lerntipp-tipp-tipp-tipp
 Schreib die neuen Wörter mit der Hand immer wieder! So lernst du leichter.

EK-25 Örnek 85: Ein süßes Fest

3D

Ein süßes Fest

① Lies Hülya E-Mail

Datum : 10. September 2010
Von : hülya@gmx.com
An: dbothe@t-online.de
Betreff: Zuckerfest

Liebe Doris,
 in deiner letzten Mail hast du gefragt: Was ist das Zuckerfest?
 Es ist ein tolles Fest. Wir nennen es auch Ramadan-Fest. Wir freuen uns schon lange darauf.
 Es dauert drei Tage. Jedes Jahr ist es anders. Mal ist es im Winter, mal im Herbst, mal im Sommer oder im Frühling. Die Vorbereitungen sind sehr wichtig. Schon Tage vorher kaufen meine Tanten, meine Mutter und meine Oma ganz viel ein. Dann backen sie leckere Kuchen und Baklava, das ist Kuchen in Sirup. Sie machen auch Börek, also eine Art Auflauf und gefüllte Weinblätter.
 Meine Geschwister und ich müssen die Wohnung aufräumen. Alles muss schön ordentlich sein. Viel Arbeit! Am Tag vor dem Zuckerfest gehen wir auf den Friedhof und nehmen Blumen mit. Vor dem Fest geben wir den armen Leuten Geld und Essen.
 Am ersten Festtag fahren wir zu unseren Großeltern. Sie wohnen in Eskişehir. Alle Tanten, Onkel, Cousins und Cousinen kommen auch zu den Großeltern. Sie haben besonders schöne und neue Kleider an. Wir sind 20 bis 25 Personen. Da ist was los! Es gibt das leckere Essen, besonders viele süße Sachen, Schokolade, Bonbons und Lokum. Die Kinder bekommen Geschenke und manchmal auch Geld.
 Am liebsten mag ich das Zuckerfest im Sommer. Dann sitzen wir im Garten, trinken Tee, erzählen und spielen, hören Musik und manchmal tanzen wir auch.
 Wunderbar!
 Ja, so feiern wir das Zuckerfest. Und ihr?
 Was feiert deine Familie? Ich habe von Weihnachten und Ostern gehört. Kannst du mir schreiben, was das ist? Hast du auch Fotos?
 Liebe Grüße
 Hülya

② Trag ein:

Zeitpunkt und Dauer	Vorbereitungen	Aktivitäten	Teilnehmer	Essen
Jedes Jahr anders				

③ a) Hier ist ein kleines Gedicht über das Osterfeuer.

Rot
das Osterfeuer
endlich ist Frühling
wir feiern das Fest
fröhlich!

b) Schreib ein Elfchen, ein kleines Gedicht, über das Zuckerfest.

1 Wort (am besten, du fängst mit einer Farbe an)
 2 Wörter
 3 Wörter
 4 Wörter
 1 Wort

c) Dann hängt ihr alle eure Gedichte im Klassenraum auf. Ihr könnt auch Zeichnungen oder Fotos dazu kleben.

Glückwünsche ausdrücken: Alles Gute!
 Alles Gute für dich/euch.
 (Ein) Gutes neues Jahr!
 Frohe Weihnachten/Frohes Fest!
 Schöne/Frohe Ostern!
 Ich gratuliere (zum Geburtstag!...)
 Herzlichen Glückwunsch (zum Geburtstag!...)

Ab- und Zusagen: Wir können nicht kommen.
 Ich danke dir/Ihnen für die Einladung.
 Wir kommen gern.
 Leider habe ich keine Zeit.
 Leider können wir nicht kommen.
 Es geht nicht. Ich muss...
 Vielen Dank für die Einladung.

Einladen: Sie lädt mich ein.
 Sie hat Geburtstag und macht eine Party. Kommt er/Kommst du?
 Ich möchte dich/Sie zu meinem Geburtstag einladen. Haben Sie/Habt ihr/Hast du Zeit?

33

Kaynak: Glause, Göztek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Ders Kitabı*, s. 33.

EK-26 Örnek 86: Lesetexte

3

Lesetext

Bräuche und Feste in D-A-CH*

Im Dezember gibt es viele Bräuche in Deutschland Österreich und der Schweiz. Ein Brauch ist Weihnachten. Die Kinder freuen sich sehr auf Weihnachten. Sie bekommen Geschenke und essen viele Süßigkeiten.

Man feiert Weihnachten meistens in der Familie und zu Hause mit Eltern, Brüdern, Schwestern und mit Großeltern. Am Weihnachtsabend sitzen die Familien immer lange gemütlich zusammen. Viele Menschen kaufen einen Tannenbaum. Sie schmücken diesen Tannenbaum mit Kugeln, Sternen und Kerzen.

Vor Weihnachten gibt es in vielen Städten Weihnachtsmärkte. Hier kann man Kerzen, Kugeln, Schmuck für den Weihnachtsbaum und schöne Geschenke kaufen. Man trifft auch auf dem Weihnachtsmarkt viele Bekannte. Es gibt vor Weihnachten zu Hause viel Arbeit. Viele Menschen backen Weihnachtsgebäcke und andere Plätzchen. Man kauft oder bastelt Geschenke für die Familie und für die Freunde. Man sagt den Kindern: „die Geschenke kommen vom Weihnachtsmann“. Die Kinder und die Erwachsenen haben einen Adventskalender. Meist in einem Adventskalender ist Schokolade. Der Kalender hat 24 Türen. Jeden Tag darf man eine Tür aufmachen. Am 24. Dezember sind alle Türen offen. Es ist Weihnachten. Die Kinder haben alle große Freude und es macht den Kindern und auch den Erwachsenen viel Spaß.

* D-A-CH : Deutschland, Österreich und die Schweiz.

Lies den Text und beantworte die folgenden Fragen:

- Welches Fest feiert man im Dezember in D-A-CH?
- Wo feiert man Weihnachten?
- Was machen die Menschen vor Weihnachten?
- Was backt man zu Weihnachten?
- Was bekommen die Kinder an Weihnachten?
- An welchem Tag ist Weihnachten?

Projektidee

Wir feiern Karneval!

Eure Lehrerin / euer Lehrer erzählt euch über den deutschen Karneval und zeigt Bilder. Ihr sucht im Internet Informationen über den Karneval.

Dann feiert ihr selbst Karneval: Ihr macht Kostüme, d.h. ihr stellt passende Kleidung zusammen (Matrose, Stewardess, Araber, Cowboy, Spanierin, Koch usw.) macht Masken und sucht passende Musik aus. Ihr könnt auch eure Parallelklasse einladen. Dazu schreibt ihr Einladungen! Vielleicht hilft euch eure /euer Kunstlehrer/in bei der Vorbereitung und Gestaltung. Viel Spaß!

EK-27 Örnek 87: Lektion 4: Bleib gesund und munter!

4A

Lektion 4: Bleib gesund und munter!

Lektion 4A: Mein Bauch tut so weh!

1. Hörübung
 A) Hör zu und sprich nach.
 B) Lies die Wörter und kreuz an: lang oder kurz.

	lang	kurz
Körper		
Lippe		
Fuß		
Hand		
Arm		
Ohr		
Arzt		

	lang	kurz
Zahn		
Finger		
Hals		
Mund		
Nase		
Rücken		
krank		

2. Hörübung
 Wo ist b wie p, d wie t, g wie k? Hör zu, sprich nach und unterstreiche.
 gelb - halb - leben - Nebel - treib - Abend - Kind - Hand - Lieder - Bild - Bilder - Mode - Rad -
 Mund - Freund - lang - lustig - Montag - Regen - Übung - Tag - Tage - Wohnung - Übungen -
 Auge - Dialog

3. Wie heißen die Körper- und Gesichtsteile?
 Bring die Buchstaben in die richtige Reihenfolge. ß = SS

a) F K P O

b) M A R

c) I B E N

d) E A S N

e) G A U E

f) R O H

g) L S H A

h) U S F S

i) U N M D

j) U E R C N K E

k) U B C A H

l) I R F N G E

m) I K N E

KOPF

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

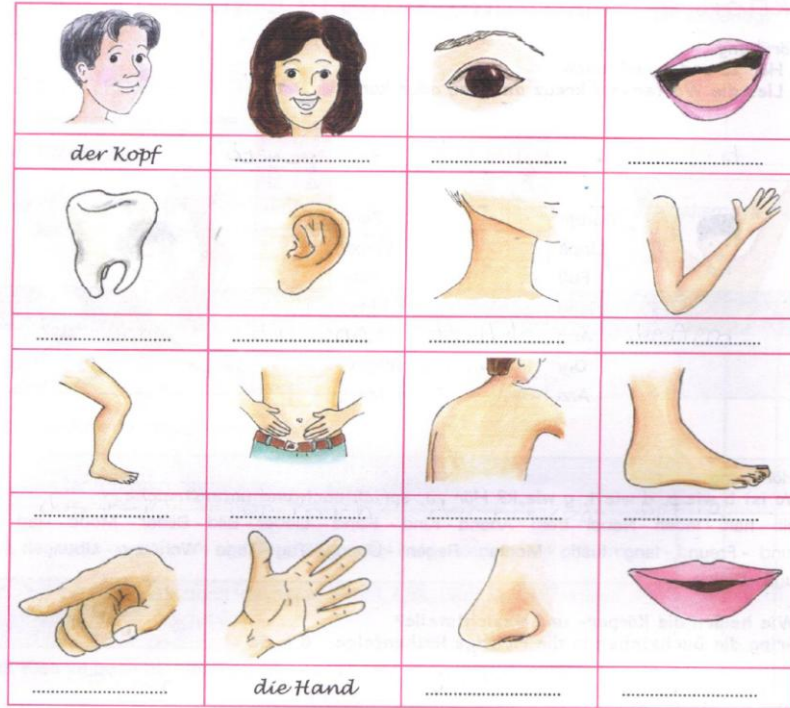
61

EK-28 Örnek 88: Wie heißen diese Körperteile?

4A

4. Wie heißen diese Körperteile?

die Lippe, der Kopf, das Gesicht, das Bein, der Fuß, das Auge, der Mund, der Zahn, das Ohr, der Hals, der Arm, der Rücken, der Finger, der Bauch, die Hand, die Nase

5. Was passt nicht? Markiere.

- a) das Auge - die Nase - ~~das Bein~~ - das Ohr
 b) das Bein - der Arm - der Fuß - das Auge
 c) das Knie - der Fuß - der Kopf - das Bein
 d) die Nase - der Arm - der Rücken - der Bauch

EK-29 Örnek 89: Die Körperteile. Wie heißen diese Körperteile auf Deutsch? Verbinde die Wörter mit Pfeilen.

4A

6. Die Körperteile
Wie heißen diese Körperteile auf Deutsch? Verbinde die Wörter mit Pfeilen.

Türkisch	Englisch	Deutsch
diş	head	der Kopf
el parmağı	tooth	der Arm
sirt	arm	die Hand
baş, kafa	finger	der Zahn
göz	hand	der Rücken
boyun	nose	der Finger
bacak	leg	die Nase
burun	back	das Bein
el	foot	der Fuß
ayak	neck	das Auge
kol	ear	der Hals
kulak	eye	das Ohr

7. Ordne die Wörter nach dem Artikel.

Kopf - Zahn - Hand - Haar - Finger - Auge - Fuß - Arm - Ohr - Bein - Knie - Mund - Hals - Rücken - Nase - Bauch - Gesicht

maskulin	feminin	neutral
der Kopf	die Hand	das Haar
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

8. Schreib die Pluralform.

a) der Zahn	: die Zähne	f) der Fuß	:
b) die Hand	:	g) der Arm	:
c) das Haar	:	h) das Ohr	:
d) der Finger	:	i) das Bein	:
e) das Auge	:		

63

Kaynak: Glause, Göznek, Kalkan Özoğluöz, Öz, Pıtraklı, Spangenberg, 2011, *Deutsch Ist Spitze! A 1. 2. Çalışma Kitabı*, s. 63.